

ใต้ร่มพระบารมีจักรีวงศ์

หนังสือที่ระลึก พิธีเปิดห้องสมุดประชาชน "เฉลิมราชกุมารี"
อำเภอศรีนครินทร์ จังหวัดพัทลุง

วันพุธที่ ๘ เดือนพฤศจิกายน พุทธศักราช ๒๕๕๒

สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ทรงตีโพน
ในพิธีเปิดที่ว่าการกิ่งอำเภอศรีนครินทร์ จังหวัดพัทลุง
วันที่ ๑๐ มกราคม พ.ศ. ๒๕๔๐

ใต้ร่มพระบารมีจักรีวงศ์

หนังสือที่ระลึก พิธีเปิดห้องสมุดประชาชน "เฉลิมราชกุมารี"
อำเภอศรีนครินทร์ จังหวัดพัทลุง
วันพุธที่ ๔ เดือนพฤศจิกายน พุทธศักราช ๒๕๔๒

คำนำ

เนื่องในวโรกาสมหามงคลสมัยที่สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จพระราชดำเนินเป็นองค์ประธานในพิธีเปิดห้องสมุดประชาชน "เฉลิมราชกุมารี" อำเภอศรีนครินทร์ ในวันที่ ๔ เดือนพฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๕๒ ซึ่งนับเป็น พระมหากษัตริย์องค์ที่ ๑๐๐๐ แห่งราชวงศ์จักรี ยังความปลาบปลื้มปิติยินดีแก่พสกนิกร ชาวจังหวัดพัทลุงเป็นล้นพ้น

เพื่อเป็นการระลึกถึงวันมหาปิตีดังกล่าว คณะผู้จัดทำหนังสือที่ระลึก พิธีเปิดห้องสมุดประชาชน "เฉลิมราชกุมารี" อำเภอศรีนครินทร์ ได้รวบรวมพระราชประวัติ พระอัจฉริยภาพ และพระราชกรณียกิจ ของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ภูมิพลอดุลยเดช สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ตลอดจน พระมหากษัตริย์องค์ก่อนที่มีต่อพสกนิกรชาวจังหวัดพัทลุง และประวัติความเป็นมาของห้องสมุดประชาชน "เฉลิมราชกุมารี" อำเภอศรีนครินทร์ จังหวัดพัทลุง รวมทั้งข้อมูลต่างๆ ของจังหวัดพัทลุง เพื่อเป็นอนุสรณ์ให้ชาวจังหวัดพัทลุง ได้ระลึกถึง วันมหาปิตีที่นำความภาคภูมิใจตลอดไป

องค์การบริหารส่วนจังหวัดพัทลุง และสำนักงานการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดพัทลุง ขอขอบคุณทุกท่านที่มีส่วนร่วมในการสร้างห้องสมุดประชาชน "เฉลิมราชกุมารี" อำเภอศรีนครินทร์ ให้สำเร็จลุล่วงด้วยดี ด้วยบุญกุศลที่ท่านได้มีส่วนร่วมในการดำเนินงานครั้งนี้ ขอให้ท่านและครอบครัวประสบความสุขความเจริญตลอดไป

องค์การบริหารส่วนจังหวัดพัทลุง
สำนักงาน กศน. จังหวัดพัทลุง

สารบัญ

พระบรมราชาบาท และพระราชดำรัส	
พระราชประวัติพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช	๑
พระราชประวัติสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ	๕
พระราชประวัติสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี	๑๘
พระมหากษัตริย์และพระราชมารดาในรัชกาลที่ ๑๐ แห่งราชวงศ์จักรี	
พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว กับการเสด็จประพาสหัวเมืองพัทลุง	๓๕
พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว กับการเสด็จพระราชดำเนินจังหวัดพัทลุง	๓๘
สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จพระราชดำเนิน	
ไปทรงปฏิบัติพระราชกรณียกิจในพื้นที่จังหวัดพัทลุง	๔๗
โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ จังหวัดพัทลุง	๕๑
ความเป็นมา ห้องสมุดประชาชน "เฉลิมราชกุมารี"	๖๑
ประวัติห้องสมุดประชาชน "เฉลิมราชกุมารี" อำเภอศรีนครินทร์ จังหวัดพัทลุง	๖๗
สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ กับการส่งเสริมการอ่าน	๗๓
ข้อมูลจังหวัดพัทลุง	๘๑
ประวัติความเป็นมาของจังหวัดพัทลุง	๘๔
ศิลปวัฒนธรรมและประเพณีท้องถิ่น	๘๗
บรรณานุกรม	๘๘
ภาคผนวก	
หนังสือราชการ เกี่ยวกับการจัดสร้างห้องสมุดประชาชน "เฉลิมราชกุมารี"	๘๘

พระบรมราชโองการ
เนื่องในพระราชพิธีบรมราชาภิเษก

“เราจะครองแผ่นดินโดยธรรม
เพื่อประโยชน์สุขแห่งมหาชนชาวสยาม”

วันศุกร์ที่ ๕ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๔๙๓

“การศึกษาเล่าเรียนเป็นเรื่องที่ไม่สิ้นสุด ผู้ปรารถนา ความเจริญใน
การประกอบกิจการงาน จะต้องหมั่นเอาใจใส่ แสวงหาความรู้ให้เพิ่มพูน
อยู่เสมอ มิฉะนั้นจะกลายเป็น ผู้ที่ล้าสมัย หย่อนสมรรถภาพไป”

พระบรมราชาโชวาท

ในพิธีพระราชทานปริญญาบัตร ของมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

วันที่ ๒๑ เดือนกุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๐๕

“หนังสือเป็นการสะสมความรู้และทุกสิ่ง ทุกอย่างที่มนุษย์ได้สร้างมา
ทำมา คิดมาแต่โบราณกาลจนทุกวันนี้ หนังสือจึงเป็นสิ่งสำคัญ
เป็นคล้ายๆ ธนาคารความรู้ และเป็นอมสิน เป็นสิ่งที่จะทำให้มนุษย์
ก้าวหน้าได้โดยแท้”

พระบรมราชาบาท

พระราชทานแก่ คณะสมาชิกร่วมสมุคทั่วประเทศ ในโอกาสที่เข้าเฝ้าทูลละอองธุลีพระบาท

วันที่ ๒๕ เดือนพฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๐๕

“หนังสือเป็นเสมือนคลังที่รวบรวม เรื่องราว ความรู้ ความคิด
วิทยาการทุกด้าน ทุกอย่าง ซึ่งมนุษย์ได้เรียนรู้ ได้คิดอ่านและเพียร
พยายามบันทึกรักษาไว้ด้วยลายลักษณ์ อักษร หนังสือแพร่ไปถึงที่ใด
ความรู้ความคิดก็แพร่ไปถึงที่นั่น หนังสือจึงเป็นสิ่งมีค่าและประโยชน์
อันประมาณมิได้ ในแง่ที่เป็นบ่อเกิดแห่งการเรียนรู้ของมนุษย์”

พระบรมราชาโชวาท

ในพิธีพระราชทานปริญญาบัตร ของมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

วันที่ ๒๑ เดือนกุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๐๕

“การศึกษานอกระบบ หรือการศึกษาภายหลังสำเร็จจาก
มหาวิทยาลัย จึงมีความสำคัญยิ่งยวดในการสร้างเสริมผู้ผ่านการศึกษา
ในระบบมาแล้ว ให้มีปัญญา และความสามารถที่จะปรับตัว ให้เข้ากับ
สภาวะแท้จริงของชีวิต พร้อมทั้ง ดำรงตนให้อยู่ในสังคมอย่างมีความสุข
และเจริญมั่นคงได้”

พระบรมราชาราชวาท

พระราชทานแก่ คณะสมาชิกห้องสมุดทั่วประเทศ ในโอกาสที่เข้าเฝ้าทูลละอองธุลีพระบาท

วันที่ ๒๕ เดือนพฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๐๕

“ห้องสมุดเป็นสถานที่เก็บเอกสารต่างๆ อันเป็นแหล่งความรู้
ดังกล่าวแล้ว จึงเรียกได้ว่าเป็นครู เป็นผู้ชี้แนะให้เราแก้ปัญหา วิเคราะห์
วิจารณ์ ให้อะไรที่ควรรู้อันชอบธรรมด้วยเหตุผลได้ ข้าพเจ้าอยากให้เรา
มีห้องสมุดที่ดี มีหนังสือครบทุกประเภทสำหรับประชาชน หนังสือประเภท
ที่ข้าพเจ้าคิดว่าสำคัญที่สุดอย่างหนึ่งคือ หนังสือสำหรับเด็ก วัยเด็กเป็น
วัยเรียนรู้ เด็กๆ ส่วนใหญ่สนใจที่จะทราบเรื่องราวต่างๆ แปลกๆ ใหม่ๆ
อยู่แล้ว ถ้าเรามีหนังสือที่มีคุณค่าทั้งเนื้อหาและรูปภาพให้เขาอ่านให้ความรู้
ความบันเทิง เด็กๆ จะได้เติบโตขึ้นเป็นผู้ใหญ่ที่สมบูรณ์ ที่รอบรู้ มีธรรมะ
ประจำใจ มีความรักบ้านเมือง มีความต้องการปรารถนาจะทำแต่
ประโยชน์ที่สมควร”

สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี
พระราชนิพนธ์ เรื่อง ห้องสมุดในพระคณະของข้าพเจ้า

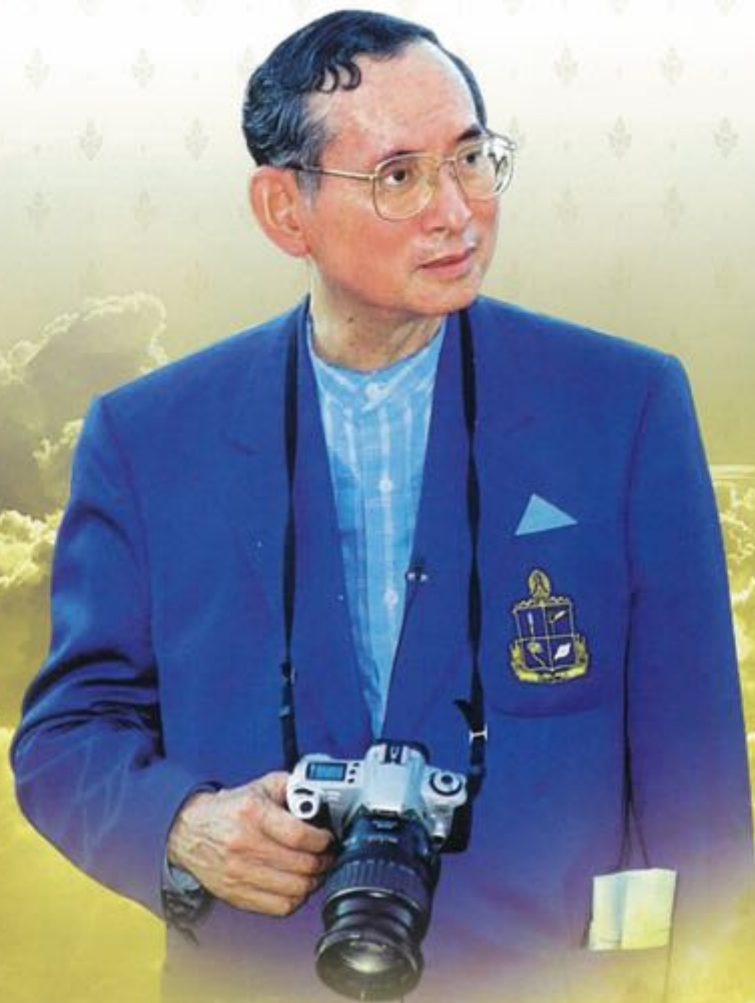
“การศึกษามีได้เป็นปัจจัยสำคัญในการพัฒนาเฉพาะความรู้และ
ความคิดเท่านั้น ยังมีบทบาทสำคัญในการพัฒนาความประพฤติ คุณธรรม
และความดีงามของคนอีกด้วย โดยเฉพาะเด็กในวัยประถมศึกษา ซึ่งเป็น
วัยที่ซึมซับสิ่งต่างๆ ได้อย่างรวดเร็วและง่ายดาย จึงจำเป็นอย่างยิ่งที่จะ
ต้องพิจารณาให้การศึกษาที่ดีแก่เยาวชนอย่างครบถ้วนและพอเหมาะใน
ทุกด้าน เพื่อให้เขาได้เติบโตขึ้นมาเป็น “คน” อย่างสมบูรณ์ทั้งร่างกาย
และจิตใจ”

พระราชดำรัส สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี
ในพิธีพระราชทานรางวัลแก่นักเรียนผู้มีความเป็นเลิศทางวิชาการของกรุงเทพมหานคร
ณ ศูนย์การค้าเซ็นทรัลพลาซ่าลาดพร้าว
วันพุธที่ ๒๘ เดือนพฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๖๒

“การรู้หนังสือเป็นความจำเป็นสำหรับทุกชาติที่กำลังพัฒนา
ตลอดจนเป็นกิจกรรมที่จะต้องร่วมมือกันส่งเสริมให้บรรลุผลให้ได้
ถ้าปราศจากพื้นฐานการรู้หนังสือของประชาชนในประเทศแล้ว ความ
พยายามในการดำเนินการพัฒนาทุกอย่างคงไร้ผล การรู้หนังสือเป็นส่วน
หนึ่งของวิธีการที่จะนำไปสู่จุดหมายอันสูงสุดนั่นก็คือ ทำให้มนุษยชาติเกิด
ความสมบูรณ์พูนสุข”

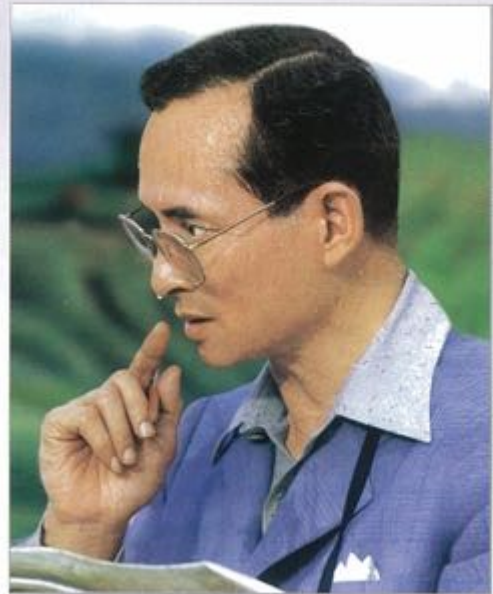
พระราชดำรัสสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี
ในโอกาสที่ทรงเป็นองค์ประธานในวาระประชุมสมัชชาสากล ว่าด้วยการศึกษาผู้ใหญ่
ณ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
๑๒ มกราคม พ.ศ. ๒๕๓๓

พระราชประวัติ

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช ทรงเป็นพระมหากษัตริย์รัชกาลที่ ๘ แห่งราชวงศ์จักรี เสด็จขึ้นครองราชย์ตั้งแต่วันที่ ๘ เดือนมิถุนายน พ.ศ. ๒๔๘๘ จนถึงปัจจุบัน ทรงพระสถานะเป็นประมุขแห่งรัฐตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พระองค์ทรงได้รับการถวายพระราชสมัญญาว่า "สมเด็จพระภัทรมหาราช" ซึ่งมีความหมายว่า "พระมหากษัตริย์ผู้ประเสริฐยิ่ง" ต่อมาได้มีการถวายพระราชสมัญญาใหม่ว่า "พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดชมหาราช" เมื่อ พ.ศ. ๒๕๑๐ และ "พระภูมิพลมหาราช" อนุโลมตามธรรมเนียมเช่นเดียวกับพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว (รัชกาลที่ ๕) ที่ทรงได้รับพระราชสมัญญาว่า "พระปิยมหาราช" อนึ่ง ประชาชนทั่วไปนิยมเรียกพระองค์ว่า "ในหลวง" คำดังกล่าวคาดว่าย่อมาจาก "ในหลวง (พระบรมมหาราชวัง)" บ้างก็ว่าเพี้ยนมาจากคำว่า "นายหลวง" ซึ่งแปลว่า เจ้านายผู้เป็นใหญ่

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงพระราชสมภพ เมื่อวันที่ ๕ เดือน ธันวาคม พ.ศ. ๒๔๗๐ ณ เมืองเคมบริดจ์ รัฐแมสซาชูเซตส์ ประเทศสหรัฐอเมริกา ทรงเป็นพระองค์ที่ ๓ ของสมเด็จพระมหิตลาธิเบศรอดุลยเดชวิกรม สมเด็จพระบรมราชาชนก และสมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนี พระองค์ทรงเป็นพระอนุชา ของสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอเจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาส ราชนครินทร์ และพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวอานันทมหิดล พระองค์ทรงศึกษา วิชาสามัญชั้นต้น ณ โรงเรียนมาแคร์เคอ็แล้วเสด็จไปประทับและศึกษาต่อ ณ เมืองโลซานน์ ประเทศสวิสเซอร์แลนด์ ในปี พ.ศ. ๒๔๘๑ พระองค์ได้โดยเสด็จ

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวอานันทมหิดล นวัตกรรมประเทศไทย ประมาณ ๒ เดือนก็เสด็จกลับประเทศสวิสเซอร์แลนด์ จนภายหลังสงครามโลกครั้งที่ ๒ ใน พ.ศ. ๒๔๘๘ จึงตามเสด็จพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวอานันทมหิดล กลับประเทศไทย

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวอานันทมหิดล เสด็จสวรรคต เมื่อวันที่ ๘ เดือน มิถุนายน พ.ศ. ๒๔๘๘ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช เสด็จขึ้นครองราชย์สมบัติสืบต่อ จากนั้นทรงเสด็จกลับไปประเทศสวิสเซอร์แลนด์ เพื่อทรงศึกษาต่อและเสด็จกลับประเทศไทย พ.ศ. ๒๔๙๓ ทรงประกอบพระราชพิธีราชาภิเษกสมรสกับสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ เมื่อวันที่ ๒๘ เดือน เมษายน พ.ศ. ๒๔๙๓ และทรงประกอบพระราชพิธีบรมราชาภิเษก เมื่อวันที่ ๕ เดือน พฤษภาคม พ.ศ. ๒๔๙๓ จากนั้นทรงเสด็จไปประเทศสวิสเซอร์แลนด์ เพื่อทรงศึกษาต่อ และเสด็จกลับ พ.ศ. ๒๔๙๔ ทรงมีพระราชโอรสและพระราชธิดา ๔ พระองค์ คือ สมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าอุบลรัตน์ราชกัญญา สิริวัฒนาพรรณวดี สมเด็จพระบรมโอรสาธิราชสยามมกุฎราชกุมาร สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี และสมเด็จพระเจ้าลูกเธอเจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ อัครราชกุมารี

พระราชกรณียกิจที่สำคัญ แม้ว่าบทบาทของพระมหากษัตริย์หลังการเปลี่ยนแปลงการปกครอง พ.ศ. ๒๔๗๕ จะลดลงเป็นพระมหากษัตริย์ภายใต้รัฐธรรมนูญ แต่พระองค์ยังคงพยายามปฏิบัติพระราชภารกิจ เพื่อก่อให้เกิดประโยชน์ในด้านต่างๆ คือ

ทางด้านเศรษฐกิจ ทรงพยายามช่วยเหลือ โดยการส่งเสริมอาชีพ เช่น การทำฟาร์มโคนม พระราชทานความคิดในการประดิษฐ์เครื่องยนต์กลไก ส่งเสริมการเลี้ยงไหม การประมง ป่าไม้ โครงการเกษตรหลวงที่ค้อย่างขางจังหวัดเชียงใหม่ เพื่อชักชวนให้ชาวเขาเลิกปลูกฝิ่น มาปลูกพืชผลและดอกไม้ ที่จะเป็นประโยชน์กว่า โครงการเกษตรกรรมที่หุบกะพง จังหวัดประจวบคีรีขันธ์

ทางค้ำสัจจกม เสด็จพระราชดำเนินไปเยี่ยมราษฎรจังหวัดต่างๆ อย่างทั่วถึง ทรงก่อตั้งมูลนิธิราชประชานุเคราะห์ เพื่อช่วยเหลือผู้ประสบภัย มูลนิธิราชประชานุเคราะห์ เพื่อช่วยเหลือผู้ป่วยโรคเรื้อรัง ทรงตั้งหน่วยแพทย์พระราชทาน มูลนิธิพัฒนาอนามัย มูลนิธิวิจัยประสาทวิทยา ฯลฯ

ด้านขนบธรรมเนียมประเพณี ทรงฟื้นฟูสืบทอดประเพณีหลายอย่าง เพื่อเป็นขวัญ เช่น พระราชพิธีจรดพระนังคัลแรกนาขวัญ พระราชพิธีถือน้ำพระพิพัฒน์สัตยา เป็นต้น

ด้านศาสนา ทรงออกผนวชตามพระราชประเพณี เมื่อ พ.ศ. ๒๔๘๔ ทรงอุปถัมภ์การทำนุบำรุง ศาสนาทุกด้าน เช่น การสร้างวัด สร้างพระพุทธรูป ประกอบพิธีทางศาสนา เช่น การทอดกฐิน ผ้าป่า และการบำเพ็ญกุศลต่างๆ นอกจากนี้ยังทรงเป็นองค์อุปถัมภ์ทุกๆ ศาสนาที่ประชาชนนับถือ

ด้านการเมือง การปกครอง เนื่องจากฐานะของพระองค์เป็นพระมหากษัตริย์ ภายใต้รัฐธรรมนูญ จึงไม่มีบทบาทโดยตรงทางการเมือง แต่ในทางปฏิบัติทรงเป็นประมุข ทรงเป็นผู้พระราชทานรัฐธรรมนูญ ซึ่งเป็นแบบอย่างในการปกครอง ทรงเป็นศูนย์รวมทางจิตใจของประชาชน เวลาที่เกิดวิกฤตการณ์หรือ ความไม่มั่นใจในชาติ ดังเมื่อเกิดเหตุการณ์ วันที่ ๑๔ เดือน ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๑๖ ยามที่เดือดร้อนที่สุด ประชาชนก็ไปขอรับพระราชทานความร่วมมือจากพระองค์ พระองค์ยังทรงเป็นที่พึ่งทางใจของประชาชนชาวไทยเสมอมา

พระราชประวัติ
สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ

สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ กิติยากร พระบรมราชินีนาถ มีพระนามเดิมว่า หม่อมราชวงศ์หญิงสิริกิติ์ กิติยากร ทรงเป็นพระธิดาในพระวรวงศ์เธอ กรมหมื่นจันทบุรีสุรนาถ (หม่อมเจ้านักขัตติกรมกลกิติยากร) และหม่อมหลวงบัว กิติยากร

สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ มีพระราชสมภพ เมื่อวันศุกร์ที่ ๑๒ เดือน สิงหาคม พ.ศ. ๒๔๙๕ ที่บ้านพักของท่านเจ้าพระยาวงศานุประพันธ์ ถนนพระราม ๔ กรุงเทพมหานคร พระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัว ทรงพระราชทานพระนามว่า หม่อมราชวงศ์หญิงสิริกิติ์

ในปีที่สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถมีพระราชสมภพนั่นเองพระบิดาได้ทรงลานายทหารประจำการ และได้รับราชการในกระทรวงต่างประเทศ ในตำแหน่งเลขานุการเอก ประจำสถานเอกอัครราชทูตไทย ในกรุงวอชิงตัน ส่วนสมเด็จพระนางเจ้าฯ ยังคงอยู่กับญาติผู้ใหญ่ในกรุงเทพฯ และต่อมาได้ทรงศึกษาในชั้นอนุบาลที่โรงเรียนราชินีล่าง ปากคลองตลาด เมื่อเจริญวัยได้ย้ายไปศึกษา ณ โรงเรียนเซนต์ฟรังซิสซาเวียร์คอนแวนต์

ในปี พ.ศ.๒๔๘๘ พระบิดาได้ย้ายไปรับตำแหน่งเป็นเอกอัครราชทูตประจำราชสำนัก เซนต์เจมส์ ประเทศอังกฤษ สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ ได้ติดตามเสด็จพระบิดาไปศึกษาวิชาเพิ่มเติม และเมื่อมีพระชนมายุ ๑๖ พรรษา ได้ตามเสด็จพระราชบิดาซึ่งไปดำรงตำแหน่งเอกอัครราชทูตไทย ประจำกรุงปารีส และ เมืองโคเปนเฮเกน ประเทศเดนมาร์ก สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ ทรงศึกษาด้านภาษาจนสามารถรับสั่งภาษาอังกฤษและฝรั่งเศสได้เป็นอย่างดี

สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ ได้เข้าเฝ้ารับเสด็จพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ภูมิพลอดุลยเดช เป็นครั้งแรก ณ กรุงปารีส ประเทศฝรั่งเศส เมื่อปี พ.ศ. ๒๕๔๐ ต่อมาเมื่อพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช ทรงประสูติอุบัติเหตุทางรถยนต์ ในเดือนตุลาคม พ.ศ. ๒๕๔๑ สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ ได้ทรงมีโอกาสเยี่ยมพระอาการเป็นประจำจนกระทั่งหายประชวรและตั้งแต่นั้นมาทั้งสองพระองค์ก็ทรงมีความสัมพันธ์กันอย่างใกล้ชิด กระทั่งในวันที่ ๑๘ เดือน กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๔๒ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ได้ประกอบพิธีหมั้นกับสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์พระบรมราชินีนาถ ในกรุงลอนดอน ประเทศอังกฤษ

ต่อมาภายหลังได้จัดพระราชพิธีราชาภิเษกสมรสขึ้น ในวังสระปทุม ในวันที่ ๒๘ เดือน เมษายน พ.ศ. ๒๕๔๓ พร้อมทั้งได้มีพระราชโองการคำสั่งให้สถาปนาหม่อมราชวงศ์สิริกิติ์ เป็นสมเด็จพระราชินีสิริกิติ์ ครั้นถึงวันที่ ๕ เดือน พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๔๓ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ได้ทรงประกอบพิธีบรมราชาภิเษก ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ สถาปนาสมเด็จพระราชินีสิริกิติ์ ขึ้นเป็นสมเด็จพระนางเจ้าพระบรมราชินี และในวันที่ ๒๒ เดือน ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๔๘ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงมีพระราชศรัทธา พระราชปสาทะ ในพุทธศาสนา และได้ทรงขอบรรพชาต่อสมเด็จพระสังฆเจ้ากรมหลวงวชิรญาณวงศ์

ในระหว่างระยะเวลาที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวออกผนวช ระหว่างวันที่ ๒๒ เดือน ตุลาคม-วันที่ ๕ เดือน พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๔๘ สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินี ได้ทรงเป็นผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์ ด้วยเหตุนี้สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินี จึงได้รับการสถาปนาเฉลิมพระเกียรติยศขึ้นเป็นสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ นับเป็นสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถองค์ที่ ๒ แห่งพระบรมราชจักรีวงศ์ ต่อจากสมเด็จพระศรีพัชรินทราบรมราชินีนาถ ในรัชกาลที่ ๕

สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ ในฐานะพระบรมราชินีของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทั้งสองพระองค์ทรงอาหารห่วยใยราษฎรเป็นอย่างยิ่ง มีน้ำพระราชหฤทัยเปี่ยมด้วยพระเมตตาการุณาทราบทุกข์สุขจากปากคำของราษฎรด้วยพระองค์เสมอมา ทั้งสองพระองค์ทรงคิดแสวงหาวิธีการและแนวทางต่างๆ ที่จะทำใหราษฎรมีชีวิตความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น ทรงให้คำแนะนำราษฎรด้วยพระองค์เอง เกี่ยวกับเรื่องสุขภาพ ทรงสนใจในด้านการศึกษางานอาชีพตลอดจนสภาพแวดล้อมความเป็นอยู่

สำหรับสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถนั้นนอกจากจะตามเสด็จพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เพื่อให้การช่วยเหลือและเป็นกำลังใจอย่างใกล้ชิดแล้วยังได้มีพระราชดำริให้จัดสร้างโครงการต่างๆ เพื่ออาณาประชาราษฎร์จะได้มีชีวิตที่ดีขึ้น เช่น โครงการป่ารกน้ำ โครงการศูนย์พัฒนาและส่งเสริมอาชีพ เช่น ให้มีการจัดตั้งศูนย์ศิลปาชีพบางไทร อยุธยา และโครงการอื่นๆ อีกมากมายฯ ด้วยพระราชกรณียกิจ อันเปี่ยมไปด้วยพระเมตตาต่ออาณาประชาราษฎร์ และพระราชกรณียกิจต่างๆ ที่ทรงปฏิบัติต่อเนื่องกันมา ทรงมีพระวิริยะอุตสาหะอันแรงกล้า ที่จะทำใหราษฎรของพระองค์ได้มีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น อันเป็นพระเมตตาบารมีอันหาที่สิ้นสุดมิได้ ประชาชนชาวไทยทุกหมู่เหล่าจึงรู้สึกในพระเมตตาการุณาธิคุณ และวันเฉลิมพระชนมพรรษาของทั้งสองพระองค์ จึงได้มีการจัดให้เฉลิมฉลองและถวายพระพรชัย เพื่อให้อยู่เป็นร่มฉัตรอันนำพาความสุขความร่มเย็นมาสู่ปวงชนชาวไทยไปตราบนานเท่านาน

นอกจากจะถือเอาวันที่ ๑๒ เดือน สิงหาคมของทุกปี เป็นวันเฉลิมพระชนมพรรษาสมเด็จพระบรมราชินีนาถแล้วยังถือเป็นวันแม่แห่งชาติอีกด้วย

สมเด็จพระนางเจ้าพระบรมราชินีนาถ
กับอาหาร ๖ ชนิด

ที่ทรงมีพระราชดำรัส เมื่อวันที่ ๑๑ เดือน สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๕๒
ณ ศาลาศาลาอัญมณี สวนจิตรลดา

พระราชดำรัส
สมเด็จพระนางเจ้า พระบรมราชินีนาถ
เนื่องในวโรกาสวันเฉลิมพระชนมพรรษา และวันแม่แห่งชาติ
ประจำปี ๒๕๕๒ เมื่อวันที่ ๑๑ เดือน สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๕๒
ณ ศาลาศิลาจารย์ สวนจิตรลดา

"การจำหน่ายผลิตภัณฑ์ศิลปาชีพต่างๆ ณ สวนอัมพร ระหว่าง ๑๔ กรกฎาคม ถึง ๒ สิงหาคมนี้ นำปลื้มใจที่คนไทยทั้งหลายช่วยกันไปสนับสนุน ไปดู ไปซื้อของเท่าที่จะซื้อได้ และก็อีกมาก คือ ที่พัทลุง เขาคิดนำเอาผักต่างๆ มาทำเป็นข้าวเกรียบ พอทอดข้าวเกรียบผักคนเข้าคิวยาวเหยียด ว่าอร่อยมากอันนี้ ข้าพเจ้าปลื้ม ทอดข้าวเกรียบ ขายนี่ก็ตั้งแต่เช้าจรดเย็น คนทอดเหนื่อย ประชาชนมาช่วยเหลือ เพราะเข้าใจว่าผลิตภัณฑ์ศิลปาชีพนี้เป็นฝีมือของชาวบ้าน ชาวไร่ ชาวนา ที่ยากจนเหมือนกับว่าคนไทยมาช่วยคนไทยด้วยกัน เงินทองก็จะได้หมุนเวียนกลับสู่คนไทยมากขึ้น อีกทั้งเป็นการหมุนเวียนไปสู่ประชาชนอย่างทั่วถึง ทั่วหลายแสนครัวเรือน"

"อย่างพัทลุงนี้ ทำข้าวย่ำผักได้อร่อยที่สุด ข้าพเจ้ายังไปชิมที่พัทลุง ที่โครงการศิลปาชีพพัทลุง เก่งมาก และเดี๋ยวนี้เปิดอีเหลียง ซึ่งทางเมืองจีนให้ข้าพเจ้า ตอนที่ข้าพเจ้าไปแทนพระองค์ที่เมืองจีน เปิดอีเหลียงเดี๋ยวนี้นำมาทำลาบเปิด ทำเท่าไรก็หมดเท่านั้น ดอกไม้หอมมันจากพัทลุง หมูจีนหัวแคดเคียว ข้าวสารหลายชนิด ข้าพเจ้าก็เที่ยวไปดูตามที่เขาเอาออกมาแสดงจังหวัดต่างๆ ข้าวสังข์หยด และข้าวเกรียบรสต่างๆ ที่ชาวบ้านทำจากผักต่างๆ เราก็มาทำรับประทานกัน"

อาหาร ๖ ชนิด ได้แก่

๑. ข้าวเกรียบธัญพืช สมุนไพร
๒. ข้าวยา
๓. เบ็ดอีเหลียง
๔. เห็ดหูเปาะใหญ่ทอดกรอบ
สนนิกรสเค็มเมืองพิบูลง
๕. หมูจินหัว
๖. ข้าวสังข์หยด

๑. ข้าวเกรียบธัญพืช สมุนไพร ชื่อข้าวเกรียบคุณย่า

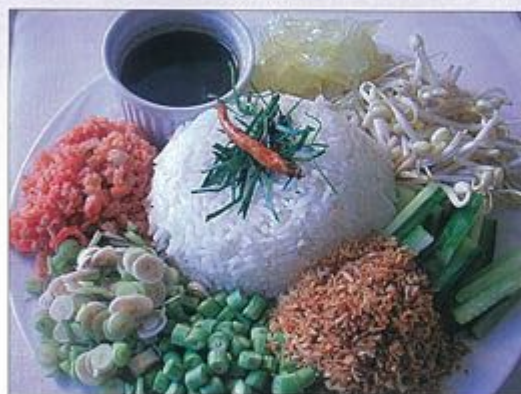
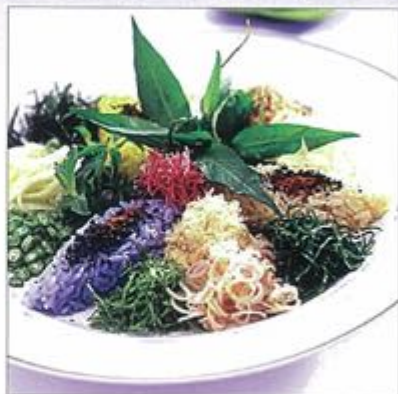
ประวัติความเป็นมา

เริ่มจากคุณปริณา ภกุลิ เคหกิจ
อำเภอจันทน์และได้เป็นสมาชิกกลุ่ม
แม่บ้าน จึงได้นำวิธีการมาพัฒนาจนได้
ผลิตภัณฑ์ออกจำหน่าย

จุดเด่นของผลิตภัณฑ์

เป็นข้าวเกรียบเสริมสุขภาพ ที่ผลิต
จากผัก ผลไม้ ธัญญาพืชและสมุนไพรเป็น
ผลผลิตของเกษตรกรในท้องถิ่น ไม่ใช้วัตถุ
กันเสียและไม่เจือสี

๒. ข้าวยา

ข้าวยา หรือ ข้าวยาบูดู เป็นอาหารภาคใต้ เรียกว่าอาหารประจำภาค เหมือนกับภาคอีสานนั่น มีส้มตำเป็นอาหารประจำภาค ข้าวยา ทำจากข้าวที่เรารับประทานกันประจำวันนี่เอง แต่เพิ่มการปรุงแต่งบ้างเล็กน้อย เพื่อให้ข้าวเหล่านั้นมีสีสันและรสชาติที่น่ารับประทานมากขึ้น

ในข้าวยาจะมีผักรับประทานกับข้าวยาเรียกผักหมวด ผักที่นิยมนำมาทำเป็นผักหมวด ได้แก่ ถั่วฝักยาว ถั่วงอก ตะไคร้ กระถิน ยอดมะม่วงหิมพานต์ ผักบุ้ง ใบยอ ถั่วพู และพาโหม

คุณค่าทางโภชนาการ

ในข้าวยาจานหนึ่งนั้น มีสารอาหารหลายอย่าง ประกอบด้วยคาร์โบไฮเดรต แคลเซียม วิตามินซี และวิตามินเอ คุณค่าทางโภชนาการจากผักหมวดพบว่า มีสารต้านอนุมูลอิสระซึ่งลดการก่อตัวของมะเร็ง นอกจากนี้ ยังมีฟลาโวนอยด์ วิตามินอี

เครื่องปรุง

- ❖ ข้าวสวย ๒ ถ้วย
- ❖ มะพร้าวคั่ว ๑ ถ้วย
- ❖ กุ้งแห้งป่น ๑ ถ้วย
- ❖ ข้าวคั้งทอดกรอบ ๑/๒ ถ้วย
- ❖ พริกขี้หนูป่น ๒ ช้อนโต๊ะ

เครื่องปรุงน้ำบูดู

- ❖ น้ำบูดู ๑/๒ ถ้วย
- ❖ น้ำเปล่า ๔ ถ้วย
- ❖ น้ำตาลปีบ ๔ ถ้วย
- ❖ หอมแดงบุบ ๔ หัว
- ❖ ข่าหั่นทุบให้แตก ๒ ชิ้น
- ❖ ตะไคร้หั่น ๑ ต้น
- ❖ ใบมะกรูดฉีก ๔ ใบ

ผักสดต่างๆ ไว้กินคู่กับข้าวต้ม ได้แก่ ถั่วฝักยาว ถั่วงอก ใบมะกรูด ส้มโอแกะเนื้อ ใบมะกรูดหั่นฝอย ตะไคร้หั่นฝอยและมะนาว (หรือใครจะใส่ผักชนิดอื่นๆ อย่าง สะตอ แดงกวาง มะม่วงดิบ หรือคอกคาหลา ซึ่งทางใต้นิยมกินกัน ก็สามารเพิ่มได้ตามความชอบ)

วิธีทำ เริ่มจากปรุงรสน้ำบูดูก่อนโดยนำเอาน้ำบูดูและน้ำเปล่าผสมกันยกขึ้นตั้งไฟพอน้ำเริ่มเดือดก็ใส่หอมแดง ข่า ตะไคร้ ใบมะกรูดลงไป เสร็จแล้วปรุงรสให้ออกหวานเล็กน้อยด้วยน้ำตาลปีบ คนให้น้ำตาลละลาย และตั้งไฟเคี่ยวต่อจนน้ำบูดูค่อนข้างข้นแล้วจึงยกลงกรองเอาแต่น้ำบูดูมาใช้

วิธีผสมข้าวต้มก็ได้แล้ว โดยการตักข้าวใส่จานสักเล็กน้อย แล้วตักเครื่องเคราทั้งหลายที่เตรียมไว้ลงไปในจาน ทั้งข้าวตังทอด มะพร้าวคั่ว และกุ้งแห้งป่น รวมถึงผักสดต่างๆ ปริมาณตามแต่เราชอบ จากนั้นก็ราคน้ำบูดูอันเป็นจุดเด่นของอาหารจานนี้ลงไป คลุกเคล้าให้เข้ากัน หากอยากได้รสเปรี้ยวก็บีบมะนาวเพิ่ม หรือเพิ่มรสเผ็ดด้วยพริกป่น ตักเข้าปากได้รสชาติอาหารปีกษ์ได้

๗. เป็ดอีเหลียง

ความเป็นมา...ด้วยสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ มีพระราชหฤทัยที่ต้องการช่วยเหลือราษฎรที่อาศัยอยู่ตามชนบท และถิ่นทุรกันดาร ให้มีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น มีอาหารบริโภคอย่างเพียงพอ และเหมาะสม มีอาชีพ ที่สามารถเป็นรายได้เลี้ยงครอบครัว และเพื่อการศึกษาของบุตรพระองค์จึงได้มีพระราชเสาวนีย์ให้จัดทำโครงการต่างๆ มากมาย เช่นโครงการศูนย์ศิลปาชีพ โครงการฟาร์มตัวอย่าง โครงการบ้านเล็กในป่าใหญ่ โครงการฟื้นฟูสภาพป่าอันเนื่องมาจากพระราชดำริ เป็นต้น ซึ่งพระราชกรณียกิจของพระองค์เป็นที่ทราบและยอมรับไม่ใช้เฉพาะในประเทศไทย

เท่านั้น แม้แต่ในต่างประเทศ ก็ต่างชื่นชมในพระกรณียกิจของพระองค์ท่านเป็นอย่างยิ่ง จนมีหลายประเทศได้ประกาศเกียรติคุณ บางประเทศทูลเกล้าฯ ถวายเหรียญ ตลอดจนคำชื่นชมแก่พระองค์ท่านเสมอมา

ประเทศสาธารณรัฐประชาชนจีน เป็นอีกประเทศหนึ่งที่ตระหนักในพระราชปณิธานของพระองค์ท่านในการบำบัดทุกข์ บำรุงสุขของราษฎร ในการดำเนินงานของพระองค์ท่าน และต้องการจะสนับสนุนการดำเนินโครงการต่างๆ จึงได้น้อมเกล้าฯ ถวายพันธุ์สัตว์ คือ เป็ดอีเหลียง สำหรับใช้ในการดำเนินงานโครงการตามพระราชเสาวนีย์ฯ โดยได้น้อมเกล้าฯ ถวายเป็ดอีเหลียงสำหรับใช้เลี้ยงเป็นพ่อ-แม่พันธุ์และขยายพันธุ์ นำผลผลิตที่ได้ไปสนับสนุนกิจกรรมโครงการตามพระราชเสาวนีย์ฯ โครงการฟาร์มตัวอย่างและโครงการพระราชดำริต่างๆ ต่อไป

เป็ดพันธุ์อีเหลียง (Yi-Liang Duck) เป็นเป็ดเนื้อพันธุ์พื้นเมืองของเมืองคุนหมิง มณฑลยูนนาน ประเทศสาธารณรัฐประชาชนจีน ซึ่งเป็นเป็ดที่โตเร็ว ใช้เวลาเลี้ยงไม่นานประมาณ ๔-๖ สัปดาห์ สามารถจำหน่ายได้ทำให้ผู้เลี้ยงได้รับผลตอบแทนรวดเร็ว

ประเทศสาธารณรัฐประชาชนจีน ได้น้อมเกล้าฯ ถวายลูกเป็ดอีเหลียงอายุ ๑ วัน จำนวน ๖๕ ตัว (เพศผู้ ๑๕ ตัว เพศเมีย ๕๐ ตัว) โดยลูกเป็ดดังกล่าวเดินทางมาถึงประเทศไทย เมื่อวันที่ ๑๑ เดือน ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๔๓ ซึ่งสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ ได้มีพระราชเสาวนีย์ให้กรมปศุสัตว์นำไปเลี้ยงอนุบาลที่สถานีวิจัยและพัฒนา สัตว์ปีก อำเภอกบินทร์บุรี จังหวัดปราจีนบุรี (ชื่อเดิมในขณะนั้น ต่อมาได้เปลี่ยนชื่อใหม่เป็นศูนย์วิจัยและบำรุงพันธุ์สัตว์กบินทร์บุรี) ศูนย์วิจัยและบำรุงพันธุ์สัตว์กบินทร์บุรี ได้เลี้ยงขยายพันธุ์สนับสนุนโครงการตามพระราชดำริโครงการฟาร์มตัวอย่างและโครงการตามพระราชดำริน์อื่นๆ เรื่อยมา

ลักษณะประจำพันธุ์ของเป็ดอีเหลียง ลักษณะภายนอกเหมือนกับ เป็ดปักกิ่ง ทั้งเพศผู้และเพศเมีย จะมีขนสีขาวตลอดลำตัว ปาก แข็งและเท้าสีส้ม หน้าอกกว้าง และใหญ่ เพศผู้จะตัวใหญ่กว่าเพศเมีย ศีรษะโตกว่า มีขนปลายหางชี้วันขึ้น ๒-๔ เส้น เสียงร้องแหบกว่าเพศเมีย น้ำหนักเมื่อโตเต็มที่ เพศผู้ จะหนักประมาณ ๓,๑๕๐ กรัม เพศเมียหนักประมาณ ๒,๘๖๐ กรัม ในสภาพการเลี้ยงของประเทศไทย นอกจากนี้ เนื้อมีกลิ่นหอมและรสชาติอร่อย เป็ดอีเหลียงสามารถนำไปแปรรูปเป็นอาหารได้หลายอย่าง เช่น สเต็กเป็ด เป็ดพะโล้ เป็ดย่าง

เป็ดคูน แกง ลาบ เป็นต้น นอกจากนี้ยังนำไปแปรรูปในเชิงอุตสาหกรรม เพื่อให้สามารถเก็บได้นาน และไม่ต้องยุ่งยากในการปรุง หรือทำอาหารพร้อมบริโภค เช่น เป็ดอีเหลียงรมควัน เป็ดอีเหลียงแฮม เป็นต้น

๔. เห็ดชุบแป้งทอดกรอบ สแน็กส์เค็ลเมืองพัทลุง

ปัญหาสินค้าเกษตรราคาตกต่ำ เพราะผลผลิตออกมากจนล้นตลาด เป็นปัญหาซ้ำซากที่เกิดขึ้นกับเกษตรกรไทย ดังนั้น การแปรรูปผลิตภัณฑ์จึงเป็นทางออกได้อย่างดี "เห็ดทอดนาโหนด" จากจังหวัดพัทลุง ได้พลิกโฉมโดยการนำเห็ดชนิดต่างๆ มาชุบแป้งทอด เช่น เห็ดนางฟ้า เห็ดนางรม เห็ดหูหนู นอกจากนั้น เพื่อเพิ่มความน่าสนใจจึงเอาพืชผักสมุนไพรพื้นบ้านชนิดต่างๆ มาทอดรวมด้วย เช่น ดอกเฟื่องฟ้า ใบบัวบก ใบคำลิ่ง กลายเป็นขนมกินเล่นที่ให้ความกรอบอร่อย และมีคุณค่าทางโภชนาการ

"จุดเด่นของสินค้า เป็นของกินเล่นที่ให้รสชาติอร่อยไม่เหมือนใคร เนื้อแป้งกรอบนุ่มกรอบนาน ไม่อมน้ำมัน แดมยังให้คุณค่าทางโภชนาการสูงทั้งประเภทเห็ด และพืชสมุนไพรชนิดต่างๆ อีกทั้งปลอดสารเคมี ๑๐๐% เพราะวัตถุดิบผลิตเองเกือบทั้งหมด นอกจากนี้การผลิตควบคุมดูแลทุกขั้นตอน การผลิต ไม่ใส่สี สารกันบูด หรือผงกรอบใดๆ ทั้งสิ้น น้ำมันก็ไม่ใช้ซ้ำ ทอดสดขายวันต่อวัน ส่วนที่บรรจุถุงก็ทำตามจำนวนสั่งทำ เพื่อรักษามาตรฐานสินค้า"

ผลิตภัณฑ์ "เห็ดทอดนาโหนด" มีให้เลือกหลากหลายทั้ง เห็ดนางฟ้า เห็ดนางรม เห็ดหูหนู ส่วนพืชผักสมุนไพรที่มีอีกกว่า ๑๐ ชนิด เช่น ใบบัวบก ใบคำลิ่ง ข้าวโพด เมือก ผักน้ำญี่ปุ่น ดอกเฟื่องฟ้า แครอท และมันฝรั่ง เป็นต้น

คุณสมบัติเหล่านี้ ช่วยให้ "เห็ดทอดนาโหนด" ได้รับรองจากคณะกรรมการอาหารและยา (อย.) มาตรฐานผลิตภัณฑ์ชุมชนโอท็อป ๔ ดาว

๕. หมูจินหัว

ความเป็นมา...หมูจินหัว เป็นสุกรที่รัฐบาลสาธารณรัฐประชาชนจีนได้นำมเกล้าถวายแด่สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ เนื่องในโอกาส วันเฉลิมพระชนมพรรษา ในวันที่ ๑๒ เดือนสิงหาคม พ.ศ. ๒๕๓๒ จำนวน ๒ คู่ โดยสุกรดังกล่าว ได้เดินทางมาถึงประเทศไทย เมื่อวันที่ ๒๓ เดือน พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๓๒ และได้นำไปเลี้ยงดูและกักโรค (Quarantine) ที่สถาบันวิจัยและทดสอบพันธุ์สุกรนครราชสีมา อำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา หมูจินหัว เป็นสุกรที่รู้จักกันดีในชื่อของ "two end black"

๖. ข้าวสังข์หยด

ข้าวสังข์หยด เป็นข้าวพื้นเมืองชนิดหนึ่งของจังหวัดพัทลุง ซึ่งเป็นพันธุ์ข้าวสนองพระราชดำริของสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ เนื่องจากพระองค์ท่านได้เสวยแล้วพอพระทัยเป็นอย่างมาก เนื่องจากเป็นข้าว ที่มีคุณค่าทางอาหารสูง และเป็นที่ยอมรับประทานกันมาก ข้าวสังข์หยดเป็นข้าวที่ไวต่อแสง ปลูกมากในพื้นที่อำเภอเมืองพัทลุง อำเภอเขาชัยสน อำเภอกวนขนุน และอำเภอป่าพะยอมของจังหวัดพัทลุง ปลูกได้เฉพาะนาปี ซึ่งจะปลูก

ต้นเดือนสิงหาคม และข้าวจะออกดอกประมาณเดือนมกราคม และเก็บเกี่ยวได้ในเดือน
กุมภาพันธ์ ต้นข้าวจะมีความสูง ประมาณ ๑๔๐ เซนติเมตร มีการแตกกอเฉลี่ย ๔ ต้น/กอ
และให้ผลผลิตค่อนข้างต่ำ

ข้าวสังข์หยด มีลักษณะเด่นแตกต่างจากข้าวพันธุ์อื่นๆ คือ

- ❖ เยื่อหุ้มเมล็ดมีสีขาวยาวปนสีแดงจางๆ จนถึง แดงเข้มในเมล็ดเดียวกัน
- ❖ เมื่อบริโภคแล้วจะมีลักษณะเข้ม รสชาติอร่อย ย่อยง่าย
- ❖ คุณค่าทางอาหารสูง
- ❖ เหมาะสำหรับผู้สูงอายุ

สำหรับผู้ที่ไม่เคยบริโภคมาก่อน เวลาหุงควรผสมกับข้าวสารที่รับประทานอยู่เป็น
ประจำในอัตราส่วน ๑ : ๔ หุงตามปกติ และค่อยๆ เพิ่มขึ้นเรื่อยๆ

ประเภทข้าวสังข์หยดเมืองพัทลุง

- ❖ ข้าวเปลือก
- ❖ ข้าวกล้อง
- ❖ ข้าวแปรรูปมาจากข้าวเปลือก หรือ ข้าวสาร

ข้าวสังข์หยด ขณะนี้ทางกรมการข้าวได้เสนอขอขึ้นทะเบียนสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์
(จีไอ) แล้ว เนื่องจากข้าวพันธุ์สังข์หยดเป็นข้าวพันธุ์พื้นเมืองที่มีชื่อชนิดหนึ่งของภาคใต้ และ
ยังเป็นสินค้าที่มีราคาสูงเป็นที่นิยมบริโภคกันมาก เพราะเป็นข้าวที่มีลักษณะพิเศษดังที่กล่าว
แล้ว การขอขึ้นทะเบียนสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์เพื่อคุ้มครองผู้ผลิตข้าวพันธุ์สังข์หยดในพื้นที่
จังหวัดพัทลุง นอกจากนี้ยังเป็นการสนับสนุนและส่งเสริมให้เกษตรกรเห็นความสำคัญของข้าว
พันธุ์พื้นเมืองในท้องถิ่นของ
ตนเองว่าควรแก่การอนุรักษ์
และขยายพันธุ์ ขยายพื้นที่
ปลูกต่อไป ประกอบกับ
กระแสความนิยมในเรื่องการ
บริโภคอาหารเพื่อสุขภาพที่
ตลาดมีความต้องการสูง จึง
ทำให้ข้าวสังข์หยดมีราคาสูง

ความขึ้นไปด้วย จำหน่ายในตลาดท้องถิ่นของจังหวัดพัทลุง ในราคา กิโลกรัมละ ๓๐-๔๐ บาท (ข้าวหอมมือ) และจำเป็นต้องควบคุมคุณภาพการผลิตให้มากยิ่งขึ้น

เมื่อวันที่ ๒๔ เดือน กันยายน พ.ศ. ๒๕๔๖ สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ เสด็จพระราชดำเนิน โครงการฟาร์มตัวอย่างตามพระราชดำริ อำเภอบางแก้ว จังหวัดพัทลุง ศูนย์วิจัยข้าวพัทลุงได้ทูลเกล้าถวายข้าวสังข์หยด (หอมมือ) พระองค์ทรงเสวยแล้ว ทรงรับสั่งว่าอร่อยมาก ทรงโปรดให้นำข้าวสังข์หยดมาปลูกใหม่ เพื่อเผยแพร่และรักษาพันธุ์ไว้ ซึ่งต่อมา ในวโรกาสเฉลิมพระชนมพรรษา ๗๒ พรรษา ทรงโปรดให้นำเมล็ดพันธุ์ข้าวสังข์หยด เผยแพร่ กับประชาชนที่ศูนย์การประชุมแห่งชาติสิริกิติ์

ผลิตภัณฑ์ข้าวสังข์หยดของจังหวัดพัทลุง ได้รับการคัดเลือกเป็น ๑ ใน ๔ ของสุดยอดผลิตภัณฑ์เด่นของจังหวัด เมื่อ พ.ศ. ๒๕๔๘

พระราชประวัติ

สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี

สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ทรงเป็นพระราชธิดาองค์ที่ ๒ ใน พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระนางเจ้าพระบรมราชินีนาถ พระนามเดิมว่า สมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าสิรินธรเทพรัตนราชสุดาภิวัตน์นาคุณโสภากย์ ประสูติเมื่อ วันเสาร์ที่ ๒ เดือน เมษายน พ.ศ.๒๔๘๘ ณ พระที่นั่งอัมพรสถานพระราชวังดุสิต โดย ศาสตราจารย์ นายแพทย์หม่อมหลวงเกษกร สนิทวงศ์ เป็นผู้ถวายการประสูติ และทรงมี พระนามที่บรรดาข้าราชการบริพารเรียกกันทั่วไปว่า **"ตุลกระหม่อมน้อย"**

สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารีทรงเริ่มการศึกษาระดับอนุบาล ใน เดือนกรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๐๒ ณ โรงเรียนจิตรลดา ในบริเวณพระตำหนักจิตรลดารโหฐาน ขณะนั้นพระชนมายุได้ ๑๖ พระชันษาเศษ ทรงมีพระสหายร่วมชั้นเรียนอีก ๒๐ คน ซึ่งมาจาก บุตรหลานของพระบรมวงศานุวงศ์ ข้าราชการ ตลอดจนมหาดเล็กผู้ได้รับ พระมหากรุณาธิคุณให้มาร่วมเรียนด้วยโดยปราศจากชั้นวรรณะ วิชาที่ทรงศึกษาในชั้นอนุบาลนี้ คือ วิชาภาษาไทย ภาษาอังกฤษ เลขคณิต และขับร้อง พระอาจารย์ที่ถวายพระอักษรขณะนั้น ได้แก่ อาจารย์ท่านผู้หญิงทัศนีย์ บุญยคุปต์ อาจารย์คุณหญิงอังกาบ บุญยัษฐิติ และอาจารย์ คุณหญิงสุนามัน ประนิช ทั้งนี้ปรากฏว่าสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ทรงโปรดโรงเรียน พระอาจารย์ และพระสหายเป็นอันดี

เมื่อทรงเรียนจบชั้นประถมศึกษาตอนปลาย ได้ทรงสอบร่วมกับนักเรียนทั่วประเทศ โดยใช้ข้อสอบกระทรวงศึกษาธิการ และสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ทรงสอบได้ที่หนึ่ง ได้คะแนนรวมร้อยละ ๘๖.๖๐ อันเป็นคะแนนสูงสุดสำหรับระดับชั้นประถมศึกษาปีที่เจ็ด จึงทรงได้รับพระราชทานรางวัลเรียนดีจากพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ในงานแสดงศิลปหัตถกรรมนักเรียน ครั้งที่ ๑๑ ณ กรีฑาสถานแห่งชาติ เมื่อวันที่ ๑ เดือน ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๑๑ ระหว่างที่ ทรงศึกษาอยู่นี้ เป็นที่ทราบกันโดยทั่วไปว่า สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ทรงพระปรีชาสามารถในวิชาแทบทุกวิชา เช่น ภาษาไทย ภาษาต่างประเทศ ภูมิศาสตร์ ประวัติศาสตร์ ไร่ไทย คนครีไทย และวาดเขียน เป็นต้น ซึ่งมักจะทรงได้คะแนนมากกว่าพระสหายในชั้นเดียวกันอยู่เสมอ นอกจากนี้ยังโปรดทรงหนังสือมาตั้งแต่ทรงพระเยาว์และทรงพระปรีชาสามารถในทางร้อยแก้ว และร้อยกรองอย่างยิ่ง ทรงเริ่มบทพระนิพนธ์ต่างๆ ตั้งแต่เมื่อทรงพระชนมายุได้เพียง ๑๒ พระชันษา เป็นต้นมา บทพระราชนิพนธ์เหล่านี้ได้รับการตีพิมพ์แพร่หลายในหนังสือหลายเล่ม ตัวอย่างเช่น "อยุธยา" "เจ้าครอกวัดโพธิ์"

"ศาสนาเกิดขึ้นได้อย่างไร" เป็นต้น บทพระราชนิพนธ์ที่รู้จักกันดีในปัจจุบัน คือ "พุทธศาสนาสุภาภิศคาคำโคลง" ซึ่งทรงถอดมาจากภาษาบาลี และ "กษัตริยานุสรณ์" ซึ่งทรงทูลเกล้าฯ ถวายสมเด็จพระนางเจ้าพระบรมราชินีนาถ เนื่องในวันเฉลิมพระชนมพรรษา ประจำปี พ.ศ. ๒๕๑๖ (ขณะนั้นสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ทรงมีพระชนมายุเพียง ๑๘ พระชันษา) สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ทรงเป็นที่รักของพระสหาย เพราะทรงไว้ซึ่งความเห็นอกเห็นใจผู้อื่น ความเสียสละ ความมีน้ำใจนักกีฬา และความอดทน เคยมีตัวอย่างว่า ทรงวิ่งเล่นกับพระสหายและทรงล้มลงจนได้รับบาดเจ็บมีพระโลหิตออก บางคราวถึงกับพระทนต์บิ่น แต่ก็ไม่กั๊กแสบและไม่ทรงบ่นรำพันถึงความเจ็บปวดเลย

ทรงศึกษาที่โรงเรียนจิตรลดาชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๕ โดยทรงสอบไล่ได้เป็นที่หนึ่ง ของประเทศแผนกศิลปะ ประจำปีการศึกษา ๒๕๑๕ ได้คะแนน ร้อยละ ๘๘.๑๐ ยังความภาคภูมิใจแก่คณะพระอาจารย์ผู้ถวายการสอน และยังความปิติยินดีแก่ประชาชนทั้งประเทศผู้เฝ้ามองการเจริญพระชนมายุของพระองค์เป็นอย่างดี

นอกจากพระสติปัญญายอดเยี่ยมที่กล่าวมาแล้ว ยังทรงมีอุตสาหกรรมวิริยะอันยอดเยี่ยมอีกด้วย เนื่องจากระหว่างที่ทรงศึกษาอยู่นั้น ทรงมีพระราชภาระที่จะต้องติดตามพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระนางเจ้าพระบรมราชินีนาถ ไปในการเสด็จพระราชดำเนินทรงเยี่ยมราษฎรต่างจังหวัดอยู่เป็นประจำ ทำให้ไม่สะดวก ต่อการศึกษาเล่าเรียน แต่ก็ทรงติดตามการเรียนอยู่ตลอดเวลา โดยทรงอาศัยเวลาว่างจากการปฏิบัติพระราชกิจประจำวันเสร็จสิ้นแล้ว ซึ่งเรื่องนี้เป็นที่ทราบกันทั่วไปในบรรดาพระสหายร่วมชั้นเรียนของพระองค์ และในยามที่ทรงมีโอกาสได้เข้าศึกษา ด้วยพระองค์เองแล้ว บรรดานิสิตอักษรศาสตร์จะเห็นภาพที่เจเนตา คือ ภาพที่สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ทรงถือหนังสือเต็มพระหัตถ์ และทรง หัวพระกระเป่าใบโต บรรจุสรรพตำราเป็นจำนวนมาก ทรงพระดำเนินไปยังห้องเรียนต่างๆ อยู่เป็นประจำ เป็นที่สะดุดตาพิเศษ เนื่องจาก นิสิตทั่วไป มักถือสมุดหนังสือกันคนละ ๑-๔ เล่ม เท่านั้น

ต่อจากชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๕ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ทรงสอบเข้าศึกษาต่อระดับอุดมศึกษา โดยทรงเลือกคณะอักษรศาสตร์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

เป็นอันดับที่ ๑ ผลการสอบปรากฏว่า ทรงได้ที่ ๔ แต่เมื่อได้ทรงเข้าศึกษาเรียนร้อยแล้ว ก็ทรงเลือกเฉพาะวิชาที่สนพระทัย เช่น ภาษาไทย ภาษาต่างประเทศ และประวัติศาสตร์ เป็นต้น ในภาคการศึกษาแรกนั่นเอง ก็ทรงสอบได้เป็นที่ ๑ ของนิสิตชั้นปีที่ ๑ คณะอักษรศาสตร์ ด้วยคะแนนเฉลี่ย ๑.๘๔ และทรงสอบได้เป็นที่ ๑ เช่นนี้ทุกปีจนถึงปีสุดท้าย ทรงสอบไล่ได้คะแนนเฉลี่ย ๑.๘๘ นับเป็นที่หนึ่งของคณะอักษรศาสตร์ เช่นเคย จึงทรงได้รับพระราชทานปริญญาอักษรศาสตรบัณฑิต เกียรตินิยมอันดับ ๑ จากพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ในวันที่ ๑๕ เดือน

กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๒๐ และในวันรุ่งขึ้นยังทรงได้รับพระราชทานรางวัลเหรียญทอง ในฐานะที่ทรงสอบได้ที่ ๑ มาทุกปีอีกด้วย

แม้จะทรงคร่ำเคร่งต่อการศึกษาเล่าเรียนเช่นนี้ แต่สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ก็ยังทรงปลีกเวลาส่วนหนึ่งเข้าร่วมกิจกรรมของคณะอยู่เสมอ เช่น เมื่อทรงศึกษาอยู่ชั้นปีที่ ๑ ก็ทรงเข้าร่วมซ้อมร้องเพลงเชียร์เช่นเดียวกับนิสิตน้องใหม่อื่นๆ ซึ่งการซ้อมร้องเพลงเชียร์นี้มักเริ่มขึ้นในเวลาเที่ยงตรงอันเป็นเวลารับประทานอาหารกลางวัน ดังนั้นนิสิตน้องใหม่ที่จะเข้าซ้อมร้องเพลงเชียร์จะต้องรีบกระวีกระวาดรับประทานอาหารกลางวันเสียตั้งแต่ในช่วงเวลา ๑๐.๕๐-๑๑.๑๐ น. ซึ่งเป็นเวลา

หยุดให้นิสิตได้พักผ่อนหรือดื่มน้ำ (ประมาณ ๒๐ นาที) หากอาจารย์ผู้สอน สอนเกินเวลาเวลารับประทานอาหารของนิสิตน้องใหม่ในช่วงนี้ก็จะน้อยลงไปอีก แต่สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ก็ทรงสามารถเสวย พระกระยาหารกลางวันในช่วงเวลานั้นเพียงสิบกว่านาที แล้วทรงเข้าร่วมร้องเพลงเชียร์ในฐานะนิสิตน้องใหม่ได้เสมอ กิจกรรมอื่นที่สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ทรงเข้าร่วม คือทรงสมัครเรียนเป็นสมาชิกชมรมดนตรีไทย และชมรมวรรณศิลป์ สโมสรนิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ซึ่งประชาชนทั่วไปมักจะได้พบเห็นภาพที่ทรงดนตรีไทยในโอกาสต่างๆ ของมหาวิทยาลัยอยู่เนืองๆ โดยโปรดทรงซอด้วงเป็นพิเศษ แม้ว่าจะทรงเครื่องดนตรีได้หลายชนิดก็ตาม ส่วนทางด้านกิจกรรมของชมรมวรรณศิลป์นั้น เคยทรงร่วมกับพระสหายอีกกลุ่มหนึ่ง เป็นผู้แทนคณะอักษรศาสตร์ แข่งขันกลอนสด ระหว่างคณะในมหาวิทยาลัย ได้รับรางวัลชนะเลิศมาแล้ว โดยก่อนการแข่งขันนั้น ต้องทรงสละเวลาในช่วงที่ว่างเรียนมาทรงซ้อมกลอน และทรงแสดงความเป็นปฏิภาณกวีให้บรรดาพระสหายเห็นประจักษ์ในการซ้อมอยู่บ่อยครั้ง ทั้งนี้สืบเนื่องมาจากที่พระองค์สนพระทัยฝึกฝนในวรรณกรรมต่างๆ มาตั้งแต่ทรงพระเยาว์นั่นเอง

นอกจากกิจกรรมของทางสโมสรนิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยแล้ว ยังทรงเป็นสมาชิกชมรมภาษาไทย ชมรมภาษาตะวันออก และชมรมประวัติศาสตร์ในคณะอักษรศาสตร์ และยังทรงเป็นกรรมการจัดหาเรื่องลงพิมพ์ในหนังสือ "อักษรศาสตร์พิจารณา" ของชุมนุมวิชาการคณะอักษรศาสตร์

อีกด้วย ในบางครั้งก็พระราชทานบทพระนิพนธ์ลงพิมพ์ด้วย เช่นเรื่อง "การเดินทางไปร่วมพิธีพระบรมศพพระเจ้ากุสศาทที่ ๖ อคคอล์ฟ แห่งประเทศสวีเดน" และร้อยกรองต่างๆ กล่าวได้ว่าสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี พระราชทานความร่วมมือแก่ทางคณะและมหาวิทยาลัยมากกว่านิสิตบางคนด้วยซ้ำไป และทรงปฏิบัติพระองค์ตามระเบียบประเพณีของทางมหาวิทยาลัยอย่างเคร่งครัด ทรงเข้าร่วมพิธีต่างๆ ทุกพิธีที่ทางมหาวิทยาลัยและคณะอักษรศาสตร์จัดขึ้น เช่น พิธีรับน้องใหม่ พิธีไหว้ครู พิธีปฏิญาณตนเป็นนิสิตใหม่ คณะอักษรศาสตร์ เป็นต้น ในพิธีรับน้องใหม่นั้น เนื่องจากสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ทรงเป็นน้องใหม่ที่พี่ๆ มีความตื่นเต้นสนใจเป็นพิเศษ จึงทรงถูก "จับ" จนเหน็ดเหนื่อยอย่างยิ่ง พระเสโทหลังไหลตลอดเวลา แม้กระนั้นพระองค์ก็แย้มพระสรวลเสมอไม่เคยทรงแสดงว่าเบื่อหน่ายหรือรำคาญใครๆ เลย นอกจากนี้ในคราวที่คณะอักษรศาสตร์จัดการพัฒนาคณะ เกณฑ์นิสิตมาช่วยกันเก็บเศษกระดาษ ทำความสะอาดตลอดจนปลูกต้นไม้ประดับคณะเพิ่มเติม สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ก็ทรงเข้าร่วมอย่างขยันขันแข็ง โดยทรงจับจอบฟันดินด้วยพระองค์เองด้วยซ้ำ

สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ทรงได้รับฉายาว่าเป็น "หนอนหนังสือ" พระองค์หนึ่ง นอกจากจะสนพระทัยในการอ่านหนังสืออย่างจริงจังแล้วยังทรงเป็นนักสะสมหนังสือด้วย หนังสือที่มีคุณค่า บางเล่ม ซึ่งไม่ทรงมี แต่พระสหายมีก็จะทรงยืมหนังสือเหล่านั้นจากพระสหายไปอ่าน เพื่อมิให้พลาดหนังสือเล่มนั้นจากการอ่านหนังสือเป็นจำนวนมากนี้เอง ทำให้ทรงรอบรู้ในวิชาการต่างๆ เช่น ประวัติศาสตร์โบราณคดี ภาษาไทย และภาษาตะวันออก เป็นอย่างดี สิ่งซึ่งสนับสนุนการศึกษาประการหนึ่งของพระองค์ ก็คือพระพลานามัยอันสมบูรณ์ ทรงโปรดกีฬา และการออกกำลังกายต่างๆ ระหว่างทรงศึกษา

อยู่ นั้น หากมีการแข่งขันกีฬาที่ทรงเข้าร่วมด้วยอย่างเต็มพระทัย เคยทรงร่วมการแข่งขันฟุตบอลในคณะอักษรศาสตร์ และทรงร่วมทีมนิสิตน้องใหม่ชักเย่อกับทีมอาจารย์คณะอักษรศาสตร์ เป็นต้น ซึ่งทั้งหมดนี้ทรงปฏิบัติด้วยความร่าเริงแจ่มใส เป็นที่ประทับใจแก่บรรดาพระสหายรุ่นพี่และรุ่นน้องอย่างยิ่ง หลังจากทรงได้รับพระราชทานปริญญาบัตรอักษรศาสตร์บัณฑิตแล้ว ได้ทรงสมัครเข้าศึกษาต่อระดับปริญญาโทในบัณฑิตวิทยาลัย ทั้งที่คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย และคณะโบราณคดี มหาวิทยาลัยศิลปากร ที่คณะอักษรศาสตร์ ทรงเลือกศึกษาวิชาบาลี-สันสกฤต ส่วนคณะโบราณคดี ทรงศึกษาวิชาจารึกภาษาตะวันออก การที่มีสិษุผู้ใดจะศึกษาต่อระดับปริญญาโทนั้น มีใ้เรื่องง่าย และการศึกษา ระดับปริญญาโททั้งสองมหาวิทยาลัยพร้อมกันยังเป็นเรื่องยากกว่าหลายเท่า สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ทรงมีพระราชกิจมากเกินกว่าจะทรงทำวิทยานิพนธ์ในระดับปริญญาโทของทั้งสองมหาวิทยาลัยได้พร้อมกัน จึงคัดลिनพระทัยเลือกทำวิทยานิพนธ์เรื่อง "จารึกพบที่ปราสาทพนมรุ้ง" เพื่อรับพระราชทานปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิตของมหาวิทยาลัยศิลปากรก่อน วิทยานิพนธ์นี้ได้ผ่านการตรวจสอบของคณะกรรมการไปด้วยดี ทำให้ทรงสำเร็จการศึกษา ได้รับพระราชทานปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิตของมหาวิทยาลัยศิลปากร จากพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เมื่อวันที่ ๑๑ เดือนตุลาคม พ.ศ. ๒๕๒๒ และหลังจากนั้น ก็ทรงขะมักเขม้นศึกษาต่ที่บัณฑิตวิทยาลัย คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ในสาขาวิชาภาษาบาลี-สันสกฤต ได้ทรงทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง "ทศบารมีในพุทธศาสนาเถรวาท" จนทรงได้รับพระราชทานปริญญาอักษรศาสตรมหาบัณฑิตจากพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เมื่อวันที่ ๘ เดือนกรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๒๔ และพระองค์มิได้ทรงหยุดยั้งการใ้หาวิชาความรู้ ได้ทรงศึกษาต่อระดับดุษฎีบัณฑิตในสาขาวิชาพัฒนศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ต่อไปอีก ที่กล่าวมาทั้งหมดนี้ ล้วนเน้นหนักทางด้านพระปริชาสามารถในการศึกษา และการวางพระองค์ในหมู่พระสหาย แต่นอกเหนือจากนี้ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ยังทรงปฏิบัติพระภารกิจสำคัญที่ทรงได้รับมอบหมายจากพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ใ้ลุล่วงไปด้วยดี เช่น การเสด็จพระราชดำเนินไปร่วมพิธีพระบรมศพพระเจ้ากุสตาฟที่ ๖ อดอล์ฟ ณ กรุงสต็อกโฮม ประเทศสวีเดน ในปี พ.ศ. ๒๕๑๖ (ซึ่งได้ทรงพระนิพนธ์เรื่องการเดินทางนี้ไว้ด้วยตามที่กล่าวมาแล้ว) และการเสด็จพระราชดำเนินไปยังประเทศอิสราเอลและประเทศอิหร่าน พร้อมด้วยสมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ ตามคำกราบบังคมทูลเชิญของรัฐบาลอิสราเอล และเจ้าชายเรชา ปาร์ห์เลวี และเจ้าหญิงฟารานาชา ปาร์ห์เลวี แห่งอิหร่าน เพื่อทอดพระเนตรการพัฒนาของ ประเทศทั้งสอง เพื่อนำมาใช้ประโยชน์ในประเทศไทย ในเดือน เมษายน พ.ศ. ๒๕๒๐

ต่อจากนั้น ระหว่างวันที่ ๒๘ เดือน เมษายน-วันที่ ๒ เดือน พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๒๐ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ได้เสด็จพระราชดำเนินพร้อมด้วยสมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ ไปทรงร่วมพิธีสถาปนาเจ้าฟ้าหญิงเบียทริซขึ้นเป็นพระราชินีแห่งประเทศเนเธอร์แลนด์ ในปีเดียวกัน ระหว่างวันที่ ๑๘ เดือน พฤษภาคม-วันที่ ๓ เดือน มิถุนายน ได้เสด็จพระราชดำเนินพร้อมด้วยสมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ไปทรงเยือนประเทศฝรั่งเศส ตามคำกราบบังคมทูลเชิญของรัฐบาลฝรั่งเศส และเยือนประเทศอังกฤษ ระหว่างวันที่ ๘-๑๕ เดือน มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๒๑ ตามคำกราบบังคมทูลเชิญของรัฐบาลอังกฤษ เพื่อทอดพระเนตรกิจการด้านการศึกษาและวัฒนธรรม กิจกรรมด้านภาษา ตลอดจนการพัฒนาในด้านต่างๆ ของประเทศทั้งสอง ทั้งยังเสด็จฯ ประเทศเบลเยียมเป็นการส่วนพระองค์ ในฐานะราชอาคันตุกะของสมเด็จพระราชาธิบดีโบควง และพระราชินี ฟาบีโอลา ระหว่างวันที่ ๑-๕ เดือน มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๒๑

ระหว่างวันที่ ๑๑-๒๐ เดือน พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๒๔ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ได้เสด็จฯ เยือนประเทศจีน ตามคำกราบบังคมทูลเชิญของรัฐบาลสาธารณรัฐประชาชนจีน โดยทรงเป็นอาคันตุกะของ นายจ้าวจื่อหยาง นายกรัฐมนตรี ในโอกาสนี้ได้ ทรงพระนิพนธ์หนังสือ ชื่อ "ย่าแค้นมังกร" บรรยายเรื่องการเดินทางและบุคคล ตลอดจนสิ่งที่พระองค์ได้ทรงพบปะไว้อย่างละเอียดและสนุกสนานชวนอ่านยิ่ง เมื่อวันที่ ๒๕ เดือนกรกฎาคม ศกเดียวกัน ก็ทรงเป็นผู้แทนพระองค์เสด็จฯ ไปทรงร่วมในพิธีอภิเษกสมรสระหว่าง เจ้าฟ้าชายชาร์ลส์ มกุฎราชกุมารของอังกฤษ และเลดี้ไดอาน่า ตามคำทูลเชิญของสมเด็จพระบรมราชินีนาถแห่งประเทศอังกฤษด้วย

ต่อมาในปี พ.ศ. ๒๕๒๕ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ได้เสด็จฯ เยือนประเทศต่างๆ ในทวีปยุโรป ดังนี้ ระหว่างวันที่ ๒๘-๓๑ เดือน พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๒๕ เสด็จฯ เยือนสวิต เป็นการส่วนพระองค์ ทรงเยี่ยมองค์การกาชาดสากล และห้องสมุดสหประชาชาติ แล้วเสด็จฯ เมืองโลซานน์ เพื่อเฝ้าฯ สมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนี ระหว่างวันที่ ๑-๘ เดือน มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๒๕ เสด็จฯ เยือนสาธารณรัฐออสเตรีย ตามคำกราบบังคมทูลเชิญของรัฐบาลออสเตรีย และโดยเฉพาะที่ประเทศออสเตรียนี้ สภามหาวิทยาลัยอันทันสบูร์ก ได้ถวายสมาชิกกิตติมศักดิ์ (Honorary Senator) แห่งมหาวิทยาลัยอันทันสบูร์ก เนื่องจากทางมหาวิทยาลัยทราบดีถึงพระปรีชาสามารถด้านต่างๆ และได้รับการทูลเกล้าฯ ถวายสายสร้อยทอง (Gold Chain) ซึ่งนับเป็นสคริเอเซียคนแรก และเป็นผู้ที่อายุน้อยที่สุดที่ได้รับเกียรตินี้ ต่อจากนั้นระหว่างวันที่ ๘-๒๑ เดือน มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๒๕ จึงได้เสด็จฯ เยือนสหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมัน ตามคำกราบบังคมทูลเชิญของรัฐบาลเยอรมัน ซึ่งทุกสถานที่

ที่พระองค์เสด็จฯ ไป สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ทรงเป็นที่ประทับใจ ทั้งของชาวไทยที่พำนักในประเทศนั้นๆ และชาวต่างชาติเป็นอย่างยิ่ง ในวันที่เสาร์ที่ ๒ เดือน เมษายน พ.ศ. ๒๕๑๘ อันเป็นวันคล้ายพระราชสมภพในสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี สมเด็จพระนางเจ้าพระบรมราชินีนาถ ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ พระราชทานเลี้ยงทหาร และตำรวจพิการ จากโรงพยาบาลต่างๆ ณ ศาลาศิลิลาลัย และในโอกาสนี้ได้ทรงริเริ่มก่อตั้งมูลนิธิสายใจไทยขึ้น โดยพระราชทานให้สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เป็นองค์ประธานมูลนิธิ เนื่องจากทรงตระหนักดีว่า สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ทรงเป็นผู้มีพระทัยอ่อนโยน ทรงพระเมตตา และทรงเอาพระทัยใส่ในทุกข์สุขของผู้ที่อยู่เสมอ เหมาะสมกับตำแหน่งนี้เป็นอย่างยิ่ง ในวันที่นั้นสมเด็จพระนางเจ้าพระบรมราชินีนาถ ได้พระราชทานเงินส่วนพระองค์จำนวนหนึ่งเป็นทุนเริ่มแรก และได้มีผู้มีจิตศรัทธาทูลเกล้าฯ ถวายเงินสมทบโดยเสด็จพระราชกุศลอีกเป็นจำนวนมาก ซึ่งมูลนิธินี้มีวัตถุประสงค์ในการช่วยเหลือทหารตำรวจพลเรือน ตลอดจนอาสาสมัครที่บาดเจ็บ ทูพพลภาพ หรือเสียชีวิตจากการปฏิบัติหน้าที่เพื่อป้องกันประเทศชาติ โดยให้ความช่วยเหลือด้านการเงิน หรือส่งเสริมอาชีพแก่ครอบครัว หรือตัวผู้ประสบเคราะห์ร้ายนั้น เพื่อให้เขาเหล่านั้นตระหนักว่าแม้จะพิการหรือเสียชีวิต เขาหรือครอบครัวของเขา ก็มิได้ถูกทอดทิ้ง

ปัจจุบัน มูลนิธิสายใจไทยฯ ได้มีที่ทำการถาวรแล้วที่ถนนศรีอยุธยา ข้างสถานีตำรวจพญาไท ที่ตึกนี้มีการเปิดจำหน่ายสินค้าจากผลิตภัณฑ์ ของมูลนิธิสายใจไทยฯ และมูลนิธิส่งเสริมศิลปาชีพพิเศษฯ ในวันและเวลาราชการด้วย

นับวันมูลนิธิสายใจไทยฯ ก็จะมีเติบโตและทวีรายจ่ายสูงขึ้นเรื่อยๆ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ในฐานะองค์ประธานมูลนิธิฯ จึงได้ทรงพระวิทก และทรงพยายามหารายได้ทุกวิถีทางให้แก่มูลนิธิฯ อยู่เสมอ ทั้งที่กำลังทรงศึกษาอยู่นั้นไม่ว่าใครจะจัดงานหาเงิน เพื่อมูลนิธิสายใจไทยฯ ถ้าเชิญเสด็จ พระราชดำเนินแล้ว ถ้าทรงว่างพอก็มักไม่ทรงขัดข้อง จากพระปรีชาสามารถ และพระกรณียกิจอันดีเลิศเช่นนี้เอง จึงทรงได้รับการสถาปนาพระอิสริยยศและพระอิสริยยศักดิ์เป็น สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ เจ้าฟ้ามหาดจรัสสิรินธร รัชมานุคุณาภกรปิยชาติ สยามบรมราชกุมารี ในวโรกาสวันเฉลิมพระชนมพรรษา พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เมื่อวันที่ ๕ เดือน ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๒๐ ดังที่ประชาชนได้ทราบอยู่แล้ว

สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารีทรงมีพระราชภาระมากยิ่งขึ้นตามวันและเวลาที่ล่วงไป แต่ก็ทรงตั้งพระทัยปฏิบัติพระราชกิจอย่างเข้มแข็ง นอกจากจะทรงดำรงตำแหน่งองค์ประธานมูลนิธิสายใจไทยฯ ในพระบรมราชูปถัมภ์แล้ว พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวยังทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี

ทรงดำรงตำแหน่งองค์อุปนายกฯ ผู้อำนวยการสภาอากาศไทย เมื่อวันที่ ๑๑ เดือน ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๒๐ ด้วยสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ทรงบริหารงานของสภาอากาศไทยด้วยความเอาพระทัยใส่ เสด็จพระราชดำเนินไปทรงร่วมประชุมคณะกรรมการของสภาอากาศอยู่เสมอ และมีพระราชดำริเพิ่มเติมในกิจการของสภาอากาศอยู่เนืองๆ ทรงชักนำให้สภาอากาศมีบทบาทในการช่วยเหลือประชาชนมากขึ้น และได้เสด็จพระราชดำเนินออกไป ทรงช่วยเหลือประชาชนด้วยพระองค์เอง เช่น เมื่อวันที่ ๒๑ เดือน สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๒๒ ได้เกิด

อุบัติเหตุรถไฟชนกันที่บริเวณสถานีรถไฟคลังชั้น กรุงเทพมหานคร มีประชาชนเสียชีวิตและได้รับบาดเจ็บจากอุบัติเหตุครั้งนี้เป็นจำนวนมาก สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ทรงห่วงใยราษฎรเหล่านี้อย่างยิ่ง จึงทรงนำเจ้าหน้าที่กองบรรเทาทุกข์สภาอากาศไทยไปเยี่ยมผู้ได้รับบาดเจ็บ ซึ่งกำลังรับการรักษาในโรงพยาบาลรถไฟ โรงพยาบาลตำรวจ โรงพยาบาลตากสิน โรงพยาบาลศิริราช และโรงพยาบาลวชิระ จำนวน ๑๑ ราย ในวันที่ ๒๒ เดือน สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๒๒ และเมื่อวันที่ ๑๔ เดือน สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๒๒ ได้เสด็จพระราชดำเนินทรงเยี่ยมทหารและราษฎร อำเภอดอนจาน และอำเภอรัญประเทศ จังหวัดปราจีนบุรี ที่อพยพหลบหนีมาจากชายแดน ซึ่งกำลังมีภัยจากการปะทะกันระหว่างทหารกัมพูชาสองฝ่าย ราษฎรเหล่านี้เสียชีวิตและบาดเจ็บมาก ไม่กล้าประกอบอาชีพยังภูมิลำเนาเดิม เพราะบางครั้งก็มีกระสุนปืนตกเข้ามาถึงเขตไทย บางครั้งก็มีทหารกัมพูชาออกลาดตระเวนหาเสบียงอาหารตามชายแดน ราษฎรจำต้องโยกย้ายถิ่นฐานเข้ามาอยู่ห่างจากชายแดนพอสมควร เพราะไม่แน่ว่าการปะทะกันนั้นจะล้ำเข้ามาในเขตไทยเมื่อใด สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ได้เสด็จพระราชดำเนินไปพระราชทานกำลังใจ และพระราชทานเครื่องอุปโภคบริโภคที่จำเป็นแก่ราษฎรผู้เดือดร้อนเหล่านั้น นอกจากนี้ยังทรงห่วงใยในสวัสดิภาพของเจ้าหน้าที่ทุกฝ่ายทั้งเจ้าหน้าที่ของภาคที่ไปปฏิบัติงานช่วยเหลือราษฎรผู้อพยพกับชาวกัมพูชาผู้ลี้ภัย รวมทั้งทหาร ตำรวจ และผู้ปฏิบัติหน้าที่อยู่ชายแดน จึงได้เสด็จพระราชดำเนินทรงเยี่ยมสถานีภาค หน่วยทหาร และตำรวจในพื้นที่จังหวัดนครราชสีมา และจังหวัดสุรินทร์

เมื่อวันที่ ๒๐ เดือน ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๒๒ และพระเมตตาบารมียังได้แผ่ไปถึงชาวกัมพูชานับแสนๆ คนที่ลี้ภัยเข้ามาอยู่ตามชายแดนด้วย ได้เสด็จพระราชดำเนินเยี่ยมผู้ลี้ภัย ณ ศูนย์อพยพบ้านแก้ง ตำบลบ้านแก้ง อำเภอสระแก้ว สถานีภาษาครอบครัวประเทศ ราษฎรอพยพหนีภัยบ้านป่าไร่ และบ้านโคกเพ็ก ตำบลตาพระยา อำเภอตาพระยา จังหวัดปราจีนบุรี เมื่อวันที่ ๑๑ เดือน ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๒๒ ตลอดเวลาที่ได้โดยเสด็จพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ ไปทรงเยี่ยมราษฎรทั่วประเทศนั้น สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี จะทรงบันทึกข้อมูลต่างๆ ถวายพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ประจวบกับพระราชเลขานุการในพระองค์ เพื่อพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวจะได้ทรงใช้ประกอบพระวิจารณ์ญาณในการช่วยเหลือประชาชน โดยเฉพาะอย่างยิ่งทางด้านการชลประทานและแหล่งทรัพยากรธรรมชาติในประเทศไทย ด้วยเหตุนี้ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี จึงทรงตัดสินใจพระทัยเข้าร่วมการอบรมวิทยาการสมัยใหม่ ด้านการศึกษาข้อมูลระยะไกล ที่ศูนย์ศึกษาข้อมูลระยะไกล (ASIAN INSTITUTE OF TECHNOLOGY CENTER) สถาบันเทคโนโลยีแห่งเอเชีย (ASIAN INSTITUTE OF TECHNOLOGY) หรือที่เรียกกันทั่วไปว่า สถาบัน เอ.ไอ.ที (A.I.T.) เมื่อเดือน มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๒๗ หลักสูตรที่ทรงศึกษานั้นประกอบไปด้วยภาคทฤษฎี มีการศึกษาข้อมูลจากระยะไกลเกี่ยวกับระบบคลื่นแม่เหล็กไฟฟ้า ระบบเครื่องมือนับที่ข้อมูล ระบบเครื่องมือวิเคราะห์ข้อมูล ทฤษฎีการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยสายคาและคอมพิวเตอร์ ภาคปฏิบัติมีการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยสายคาในห้องปฏิบัติการและวิเคราะห์ด้วยคอมพิวเตอร์ นอกจากนั้นยังมีภาคสนาม คือการออกไปภาคสนามเพื่อรวบรวมข้อมูล และศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างข้อมูลภาพถ่ายข้อมูลคอมพิวเตอร์ และสิ่งที่ปรากฏจริงบนภาคพื้นดิน

หนังสือเป็นบ่อเกิดของวิชาความรู้ การอ่านหนังสือมีประโยชน์ ช่วยพัฒนาความคิด
 เขาวินิจฉัยเป็นพื้นฐานของการต่อยอดความรู้

พระราชดำรัส สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จฯไปเป็น
 องค์ประธานเปิดงานสัปดาห์หนังสือแห่งชาติครั้งที่ ๑๘ และงานสัปดาห์หนังสือนานาชาติครั้งที่
 ๘ ที่ศูนย์การประชุมแห่งชาติสิริกิติ์ เมื่อเวลา ๑๕.๐๐ น. วันที่ ๒๖ เดือน มีนาคม พ.ศ. ๒๕๕๒

ด้านการพัฒนาห้องสมุดและการรู้หนังสือ

สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ทรงสนพระทัยการอ่านและการ
 พัฒนาห้องสมุด ทรงรับสมาคมห้องสมุดแห่งประเทศไทย ไว้ในพระราชูปถัมภ์ เมื่อวันที่ ๒
 เดือน กันยายน พ.ศ. ๒๕๑๘ หลายโอกาสที่เสด็จพระราชดำเนินต่างประเทศ ได้เสด็จเยี่ยม
 และทรงดูงานห้องสมุดชั้นนำหลายแห่ง ซึ่งได้พระราชทานข้อแนะนำแก่สมาคมห้องสมุดแห่ง
 ประเทศไทย และบรรณารักษ์ไทยในการนำความรู้ไปพัฒนาห้องสมุดโรงเรียน และห้องสมุด
 ประชาชนรวมทั้งห้องสมุดประชาชน "เฉลิมราชกุมารี" ที่เป็นแหล่งเรียนรู้เพื่อขยายโอกาสให้
 ประชาชนในการพัฒนาการรู้หนังสือ นอกจากนี้ยังทรงพระกรุณาเสด็จพระราชดำเนินเป็นองค์
 ประธานในการประชุมสามัญประจำปีของสมาคมห้องสมุดแห่งประเทศไทย เสมอมา รวมทั้ง
 ได้เสด็จพระราชดำเนินแทนพระองค์พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงเป็นประธานในโอกาส
 ที่ประเทศไทยเป็นเจ้าภาพการประชุมสมาพันธ์สมาคมห้องสมุดฯ นานาชาติ (IFLA) และทรงมี
 พระราชดำรัสเปิดการประชุม IFLA ครั้งที่ ๖๕ ที่กรุงเทพมหานครในปี ๑๙๘๘

"หนังสือเป็นเครื่องมือสำคัญในการพัฒนาการอ่าน การใช้ภาษา การคิด และเป็นแรงบันดาลใจให้เกิดความคิดสร้างสรรค์ การส่งเสริมเยาวชนให้รักการอ่านสมควรสนับสนุนแต่ในท้องถิ่นห่างไกล เยาวชนไม่มีโอกาสได้อ่านหนังสือ เพราะขาดห้องสมุด การส่งเสริมการอ่าน จึงควรขยายแวดวงไปให้ถึงคนเหล่านี้ด้วย เพื่อให้เด็กเหล่านี้มีโอกาสเรียนรู้จากหนังสือให้สังคมไทยเป็นสังคมแห่งการเรียนรู้อย่างแท้จริง" นี่คือพระราชดำริสความตอนหนึ่งของสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารีที่ได้ทรงพระราชทานให้กับพลสถนิกรชาวไทยในพิธีเปิดงานสัปดาห์หนังสือแห่งชาติ

ด้วยทรงมีพระราชอารมณ์ขัน และทรงโปรดการวาดภาพการ์ตูน ตั้งแต่ยังทรงพระเยาว์ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ พระราชทานภาพวาดฝีพระหัตถ์และถูกนำมาถ่ายทอดผ่านมาเป็นผลิตภัณฑ์ในรูปแบบต่างๆ ของ **ร้านกูป้า** อยู่หลายโอกาส ตัวอย่างเช่น ภาพฝีพระหัตถ์ **แม่ไก่ออกไข่กลายเป็นแมว** ซึ่งเป็นหนึ่งในภาพที่มีชื่อเสียงเมื่อปี ๒๕๔๘ โดย **ร้านกูป้า** ได้นำมาเป็นหน้าปกสมุดจดบันทึกและด้วยกาแฟ เอาไว้ได้อย่างงดงามน่าประทับใจเป็นอย่างยิ่ง นอกจากภาพฝีพระหัตถ์หลายภาพที่จะได้แสดงถึงพระปรีชาสามารถในการถ่ายทอดพระราชอารมณ์ขันแล้วประชาชนจำนวนอีกไม่น้อยยังได้ข้อคิดและคติในการดำเนินชีวิตอีกด้วย

"**ความรู้ของมนุษย์เป็นมรดกตกทอดกัน มาแต่โบราณ** เมื่อมีการประดิษฐ์คิดค้นอักษรขึ้นผู้มีความรู้ก็ได้บันทึกความรู้ของตนสิ่งที่ตนค้นพบเป็นการจารึกหรือเป็นหนังสือ ทำให้บุคคลอื่นในสมัยเดียวกัน หรืออนุชนรุ่นหลัง ได้มีโอกาสศึกษาทราบถึงเรื่องนั้นๆ และได้ใช้ความรู้เก่าๆ เป็นพื้นฐานที่จะหาประสบการณ์ คิดค้นสิ่งใหม่ๆ ที่เป็นความก้าวหน้าเป็นความเจริญสืบต่อไป

ห้องสมุดเป็นสถานที่เก็บเอกสารต่างๆ อันเป็นแหล่งความรู้ดังกล่าวแล้ว จึงเรียกได้ว่าเป็นครูเป็นผู้ชี้แนะให้เราแก้ปัญหา วิเคราะห์ วิจัยทำให้รู้สิ่งควรรู้อันชอบด้วยเหตุผลได้

ข้าพเจ้าอยากให้เรา มีห้องสมุดที่คมีหนังสือครบทุกประเภท สำหรับประชาชน

หนังสือประเภทที่ข้าพเจ้าคิดว่า สำคัญที่สุดอย่างหนึ่งคือ หนังสือสำหรับเด็ก วัยเด็กเป็นวัย เรียนรู้ เด็กๆ ส่วนใหญ่สนใจจะทราบเรื่องราวต่างๆ แปลกๆ ใหม่ๆ อยู่แล้ว ถ้าเรามีหนังสือที่มีคุณค่าทั้งเนื้อหา และรูปภาพให้เขาอ่าน ให้ความรู้ความบันเทิง เด็กๆ จะได้เติบโตขึ้นเป็นผู้ใหญ่ที่สมบูรณ์ที่รอบรู้ มีอรรถมะประจำใจ มีความรักบ้านเมือง มีความต้องการปรารถนาจะทำแต่ประโยชน์ที่สมควร..."

สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ทรงบรรยายในหัวข้อ

"แนวโน้มการจัดการเรียนการสอนเพื่อการเรียนรู้ในทศวรรษหน้า" ว่า

การศึกษาคือการพัฒนาคนพัฒนาชาติ จะต้องพัฒนาให้มีความรู้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในทศวรรษหน้าเราต้องรู้อะไร คำตอบคงมีหลายอย่าง โดยหลายอย่างที่พระองค์ทรงกล่าวไว้ คือ

"เรียนรู้เพื่อให้อ่านออกเขียนได้ เพื่อจะได้รู้และแพร่ข่าวสารได้

เรียนรู้ให้มีอาชีพ โดยสามารถทำงานเลี้ยงชีพได้ มีความเชี่ยวชาญในวิชาชีพ

รู้จักดำรงตนให้สมฐานะความเป็นมนุษย์ คือ อยู่อย่างสมคุณค่า มีศักดิ์ศรี

มีคุณธรรมกำกับความรู้ คือการไม่เอาเปรียบกัน ปฏิบัติตามกฎหมายเกณฑ์ มีวินัยในตนเอง

ต้องสามารถปรับตัวเข้ากับผู้อื่นได้ เข้าใจผู้อื่น

มีความรู้ที่จะประหยัดและใช้ทรัพยากรอย่างมีคุณค่า"

พระมหากษัตริย์คุณ พระราชกรณียกิจในพื้นที่จังหวัดพัทลุง

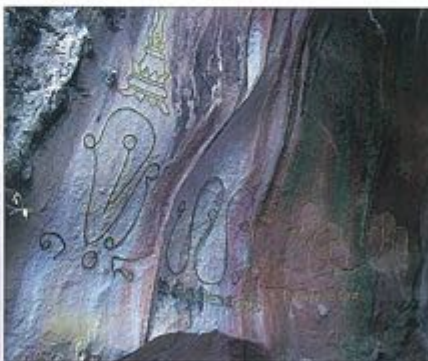

พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว กับการเสด็จประพาสหัวเมืองพัทลุง

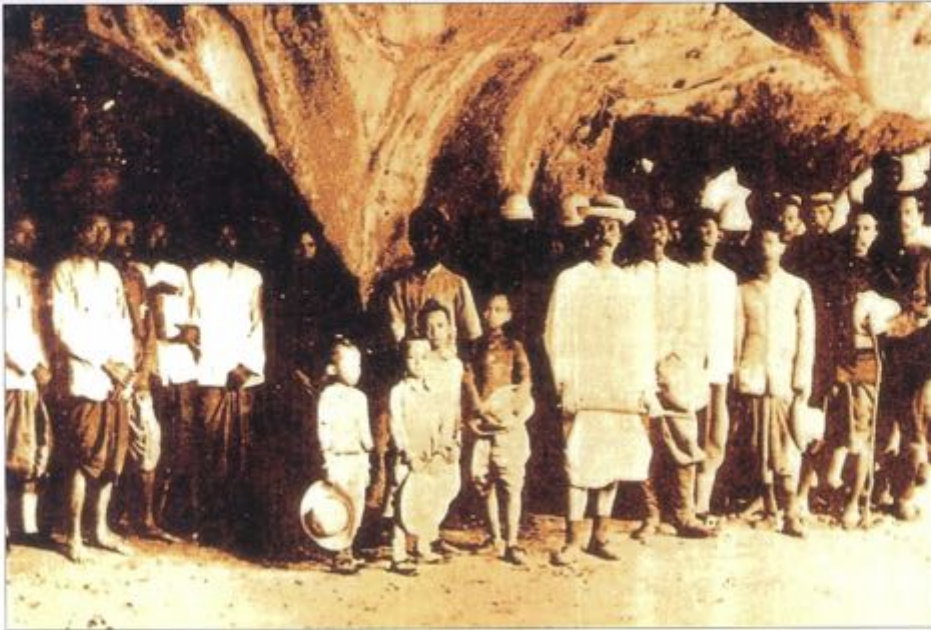
พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๕ แห่งกรุงรัตนโกสินทร์ ทรงเป็นพระมหากษัตริย์ที่ได้ทรงอุทิศพระองค์ให้กับภารกิจของบ้านเมือง ทั้งด้านการเมือง การปกครอง การพัฒนาประเทศอย่างอเนกประการ พระองค์ได้ทรงสอดส่องดูแลทุกข์สุขของอาณาประชาราษฎร์อย่างใกล้ชิด ดังจะเห็นได้จากการเสด็จประพาสต้น และการเสด็จประพาสหัวเมืองต่างๆ อย่างทั่วถึง โดยเฉพาะหัวเมืองปักษ์ใต้ตลอดแหลมมลายู ได้ทรงเสด็จประพาสหัวเมืองดังกล่าว ถึง ๔ ครั้ง ใน พ.ศ.๒๔๑๑ พ.ศ.๒๔๑๓ และ พ.ศ.๒๔๔๘ เฉพาะหัวเมืองพัทลุงนั้น พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ได้ทรงเสด็จประพาสระหว่างวันที่ ๒๒-๒๘ กรกฎาคม พ.ศ.๒๔๑๒ ดังที่ได้ทรงพระราชนิพนธ์ไว้ใน "จดหมายเหตุเสด็จประพาสแหลมมลายู ร.ศ.๑๐๘" (พ.ศ.๒๔๑๒) ซึ่งได้ทรงกล่าวถึงสภาพเมืองพัทลุง ไว้ดังนี้

"วันที่ ๒๔ เดิมคิดว่าจะไปเมืองพัทลุงในวันนี้ แต่ครั้งเมื่อเวลาวานขึ้นนี้ได้ความว่าที่เมืองพัทลุงทำไว้แต่พลับพลาประทับร้อน เมื่อวานนี้จึงได้ให้พระมหาดูรรณนิกรคุมคนขึ้นไปตั้งจึงพักอยู่ที่นี้พอได้ทำการเวลาหนึ่ง ครั้นเวลาสายพระยาพัทลุงลงมาแจ้งว่า ได้ทำพลับพลาไว้ใหญ่โตพร้อมแล้ว เป็นแต่ยังสงสัยเล็กน้อย นำแผนที่มาให้แก้ไข"

"ได้จารึกอักษร จ.ป.ร.และศักราช ๑๐๘ ไว้ที่ศาลาเทวดาแห่งหนึ่ง เป็นศิลาปูนเราะง่ายแล้วลงเรือไปที่เขาชัน เป็นเกาะใหญ่ของเมืองพัทลุง อยู่หลังเกาะสี่เกาะห้าระยะทางชั่วโมงหนึ่ง ตั้งค่ายไล่กระเจง ในที่โล่นั้นเป็นป่าคอกแหลมกว้างสักสี่สิบบวาเท่านั้น ซึ่งค่ายสกัดได้เกือบตลอด ข้างหนึ่งเป็นทุ่ง ข้างหนึ่งเป็นทะเล ใช้คนประมาณ ๕๐ คน เข้าไปตอนปีป่าใกล้ๆ ในป่านี้ไม่มีสัตว์อื่นเลยนอกจากกระเจง เพราะเป็นป่าโปร่งเดินง่ายและกระเจงที่นี้ตัวเล็กๆ เล็ก

กว่ากระเจงที่เคยเห็นๆ กันอยู่สักครึ่งหนึ่ง สัตว์เหลือองท้องขาว ไม่โตกว่ากระต่าย ดูน่ารักมาก ค้อนมาเข้าค่ายแล้วก็ตะครุบจับเอาได้ง่ายๆ กิริยาที่จะมาไม่เหมือนเนื้อ ไม่หนีคนไกล วิ่งๆ หยุตๆ ไม่ใคร่จะเข้าที่รก วิ่งก็ช้าไม่เหมือนกระต่าย กิริยาที่วิ่งคล้ายหนูมากกว่าอย่างอื่นแต่ที่มาได้เห็นหลายสิบตัววิ่งหักหลังไปเสียมาก โล่สี่เหลี่ยมจับได้สิบสี่ตัว คราวหนึ่งคงได้เห็นอยู่ในสิบตัวขึ้นไป

หาสิบห้าตัว การที่ไล่ได้น้อยเป็นเพราะคนเราไปนั่งหน้าข่ายมาก ล้วนแต่เสื้อสีสันต่างๆ เกือบจะเป็นหีบน้ำยาเครื่องเขียน ถ้ากระจงไม่โล่ง่ายที่สุดจนเกือบมานั่งตักได้ ก็เห็นจะไม่ได้ตัว แต่เท่านี้ก็นับว่าเป็นได้มากอยู่แล้ว คิดว่าจะพาไปเลี้ยงในกรุงเทพฯ ให้ได้ กระจงใหญ่มีบ้าง แต่น้อยแค่ดูอยู่ข้างจะเชื่องกว่าที่เคยเห็นไปเสียสักหน่อยอีก เวลาเย็นกลับมาพลับปลา"

"วันที่ ๒๕ เวลาเช้าโมงหนึ่งออกเรือไปพัทลุง น้ำลงชอค เรือไฟต้องเข็นออกจากช่องเกาะพอพ้นแล้วไปได้สะดวก น้ำในทะเลคอนพัทลุงลึกกว่าข้างนี้ พอพ้นแหลมจองถนนออกไปแลเห็นฝั่งข้างใต้และฝั่งตะวันตก ครกเมืองพัทลุงข้างเหนือไม่แลเห็นฝั่ง ในทะเลนอกนี้ไม่มีเกาะถ้าเล่นคัดตรงไปได้ก็จะไม่ช้าเลยแต่ต้องอ้อมहार่อง ๕ ชั่วโมงเต็มจึงได้ถึง พลับปลาคังอยู่ที่แหลมหาคทรายปากคลองลำป่าข้างเหนือ ต้องทำสะพานยาวประมาณ ๑๐ วา ลงมาจนถึงที่น้ำลึกแล้วเดินไปตามหาดจนพันทน้ำกักเป็นชะวากจึงถึงพลับปลา พลับปลานั้นทำเป็นศรีमुखหลังเดียว แต่มีเรือนที่ข้าราชการอาศัยตามสมควร เมืองนี้ใช้ปูนจักเต็มที อัมจันทร์โครงไม้ก็ถือปูน แต่ต้องอยู่ที่แจ้ง กลางวันอายุแคคร้อนจัด เวลาบ่ายลงไปดูจระเข้ที่เขาวางตะกางได้ในท้องทะเล เป็นจระเข้ย่อมๆ ยาวเจ็ดศอก แต่ยังทำฤทธิ์เดชได้บ้าง ห้อยๆ ลากขึ้นมาดูบนหาดได้ แล้วเข้าไปดูเมืองพัทลุงตามทางบกเป็นทางตัดใหม่ไปตามท้องทุ่งข้างวัดอนุราชอาราม ซึ่งเป็นของพระยาจางวางสร้าง แล้วไปร่วมทางเดินถึงที่ตลาด ตลาดมีของขายอร่อยๆ มีร้านผ้าสองสามร้าน นอกนั้นก็ขายของสด คนสักสี่สิบคน มีของคนละครจากบ้าง

ไม่ถึงคนละครจากบ้างแต่ปลาสดแล้วเป็นน่าสังเวชอย่างยิ่ง อย่างโตอยู่ในขนาดปลากระดี่อย่างเล็กจนถึงขนาดปลาชิว ร้อยเป็นพวงๆ ขายเพราะปลาในทะเลตอนนี้ไม่มี ที่มาขายนี้เป็นปลาในลำคลอง ที่ได้เห็นต่อไปอีกสองเวลา ได้ยินฉับบ่น ถึงปลาอุคสำหู่ไปหาได้ปลาตะเพียนมาตัวหนึ่งๆ สองตัววางขาย กุ้งก็มีแต่กุ้งคันปลาอย่างแห้งมาแต่ปากพะยูนทั้งนั้น ผลไม่มีมีมะม่วงมะปริง แต่ผักอยู่ข้างจะมีมากหน่อยหนึ่ง ไปแวะที่บ้านพระยาจางวางแล้วไปวัดวัง ซึ่งเป็นวัดถือน้ำ กลับจากวัดวัง สั่งให้เอาเรือมารับที่บ้านพระยาจางวาง เพราะอยากจะดูทางลำน้ำ(ลำป่า) เรือสองกระเชียงล่องลงมาก็ไม่ขัดข้องอันใด ชั่วแต่ท้องเรือหรือทรายครั้งหนึ่งเท่านั้น ลำน้ำคอนล่างนี้กว้างประมาณ ๘-๘ วา ถึง ๑๐ วา แต่ที่ปากช่องออกทะเลมีทรายคั่นต้องเข็น น้ำในคลองจืดสนิทเพราะเป็นลำธารมาแต่เขา แต่คอนล่างมีสาหร่ายในทะเลเข้ามาลอยรุงรังอยู่มาก น้ำใสทะเลก็จืดพอไพล่ๆ กินไม่รู้สึกรู้จึกว่าน้ำกร่อยในกรุงเทพฯ ตามริมคลองบ้านเรือนกรรมกรและคนที่พอมืออันจะกินตั้งอยู่ข้างเหนือตลอดไป แต่เป็นเรือนอย่างฝากระดานตามธรรมเนียมขัดแตะถือปูนทั้งนั้น ไม่มีฝากระดานเลย นอกจากบ้านพระยาจางวางลดจากขัดแตะถือปูน ก็เป็นฝาสานที่เดียว ข้างทางบกที่มาก็มีบ้านเรือนมาก แต่เป็นบ้านตึ๊ดรื้อรอบไม่มีที่เป็นโรงคักๆ กันเลย ถึงตลาดก็เป็นร้านชำเท่านั้น จินน้อยไม่ใคร่จะแลเห็นเลย เป็นแปลกกว่าที่อื่นหมด เพราะไม่มีท่าค้าขาย มาขึ้นที่ข้างค่ายหลวง เวลาเย็นร้อนเพราะคาคปรา่กันแดดร้อนไว้มาก เลยบังลมเสียไม่ใคร่เข้าไปได้ ต้องลงไปนั่งเล่นริมชายทะเลสบายดี"

"วันที่ ๒๖ เกือบโงงเช้า ออกจากพลับพลาไปทางบกเหมือนวานนี้ เดินทางไปข้างวัดวัง ผ่านวัดเบิกไปอีกวัดหนึ่งแล้วต้องข้ามคลองเรียกว่า "คอลพานสะล้า" ดูหน้าตาเป็นพานหมาก เต็มที่ ต่อไล่เลียงจึงได้ความว่า เดิมสะพานนั้นมีศาลาคร่อมอยู่กลางน้ำ จึงเรียกว่า "สะพานศาลา" แต่ชำรุดหนักเขารื้อลงเสียทำสะพานให้กว้างออก สะพานเดิมกว้างเพียงสามแผ่น กระดานเล็กๆ ศาลานั้นจึงใช้ไม่ได้ เมื่อมาในทะเลเห็นเขาบนฝั่งเป็นสามหย่อม คือข้างเหนือ เขาแดง กลางเขาเมืองกับออกทะเลเห็นติดกันเป็นหมู่เดียวข้างใต้เห็นเขาตัวแตกเขาสามหย่อมนี้ เป็นที่หมายเมืองพัทลุงอยู่ตรงตะวันตก เยื้องลงไปข้างใต้มีเขาไชยสนอีกเขาหนึ่งแต่ครั้งเมื่อออกเดินบกวันนี้ ตอนแรกแลเห็นแต่เขาแดง เขาเมือง กับเขาออกทะเลแยกออกไปเป็นสองเขา ไม่แลเห็นเขาหัวแตก ต่อเกือบไปถึงเขาออกทะเลจึงแลเห็นเขาหัวแตก เขาเมืองนั้นนายหนึ่งเรียกว่า "ชัยบุรี" มีเขาคอกอยู่ในนั้นแห่งหนึ่ง ก่อกำแพงสกัดหน้ายาวประมาณสิบวาว่าเป็นเมืองเก่าตั้งอยู่ในที่นั้น เป็นความคิดเดียวกับเขาคอก ไม่แปลกเลย กำแพงนั้นก็ยังอยู่เขาออกทะเลนั้น ที่ยอดเขามียอดสูงโปกขึ้นไปอีกชั้นหนึ่ง มีช่องเป็นปากถ้ำกว้าง ปล่องไปทะลุข้างเขาอีกด้านหนึ่ง ตรงกันเป็นลำกล้องตะแคงแลเห็นฟ้าและต้นไม้ทางช่องนั้นได้ ว่าในที่นั้นกว้างเท่าอันนาหนึ่ง แต่เห็นจะมากเกินไปเขาหัวแตกข้างเหนือเป็นตัวเขาที่เรียกว่า "หัวแตก" คือมีก้อนศิลาก้อนใหญ่แยกออกจากเทือกเขาสัณฐานเหมือนดอกข้าวโปกและเห็นไปตั้งแต่พอออกจากเกาะสี่เกาะห้า หน้าเขาข้างตะวันออกตอนใต้เรียกว่า "ภูเขาสวรรค์" เป็นที่ดำ ซึ่งจะไปเดี๋ยวนี้แลเห็นพระเจดีย์ที่วัดแคไกลเยื้องเขาหัวแตกลูกนี้ลงไปข้างใต้หน่อยหนึ่งเห็นเขาเจ็ยกอีกเขาหนึ่งว่า ระยะทางหกสิบเส้น มีถ้ำเหมือนกันตามระยะทางที่ไป บรรดาที่ราบแล้วเป็นนาทั่วไปหมด ไม่มีที่ว่างเลย เว้นไว้ที่เป็น "ควน" คือเนินจึงเป็นหมู่บ้านตั้งอยู่ ผ่านหมู่บ้านไปหลายตำบลๆ หนึ่งมี ๒๐-๓๐ เรือน แต่ในหมู่เวลานี้ บ้านควนพร้าวเป็นบ้านใหญ่กว่าทั้งปวง มีเรือนประมาณ ๑๐๐ หลัง มีวัด ๔ วัด หยุตพักที่วัดควนพร้าวหน่อยหนึ่ง จึงไปต่ออีกที่ในกลางบ้านมีคนขายของ ขมมผลไม้ต่างๆ สัก ๖๐-๗๐ คน พบคนเดินทางที่ไปซื้อของมาแต่บวนเมา ๒ พวก ที่บวนเมานี้เป็นตลาดนัดของชาวบ้านป่า เว้นวันหนึ่งออกวันหนึ่ง ระยะทางอยู่ใน ๘-๘ ชั่วโมง มีผลไม้ และผักต่างๆ มาขายมาก พวกชาวตลาดขึ้นไปรับลงมาขายในเมืองเสมอไม่ขาด เดินทางไปต้องข้ามน้ำลำป่าบ่อยๆ เพราะแม่น้ำนั้นคดไปคดมา บางแห่งก็แคบเรียวยาวไปจน ๑ วา ๔ วา บางแห่งก็กว้างถึง ๖-๗ วา ราษฎรกันทำนาขังไว้หน้าไว้ทำนาเป็นตอนๆ ตลอดไป **แม่น้ำนี้เองทำให้เมืองพัทลุงมีไร่นาบริบูรณ์มาก เลียงเมืองสงขลาได้ทั้งเมือง คนในเมืองพัทลุงที่จะไม่ทำนาไม่มีเลย เกือบจะเป็นหากินอย่างเดียวกับเรื่องทำนาทั้งนั้น ที่แผ่นดินก็อุดมดี ถ้าไม่มีน้ำลำป่านี้แล้ว เมืองพัทลุงเห็นจะตั้งอยู่ไม่ได้ ดูสารพัดจะกันดารหมดทุกอย่าง ลงมาบริบูรณ์อยู่ข้างทะเลสาบแถบปากพะยูนทั้งนั้น แต่คนในพื้นที่เมืองอยู่ข้างมักน้อยสันโดษ เป็นแบบเหมือนๆ กันไปหมด ไม่ถนัดการค้าขาย ทำนาแต่พอไปแลกข้าวเมืองสงขลาขึ้นมากิน**

ผ้าถุงก็ทอถุงเอง เพียงปีหนึ่งคนละ ๒ ผืน ไม่ซื้อขายกันแล้วก็อยู่เปล่าๆ สบายแล้ว การซื้อขายจึงเกือบเรียกว่า ไม่มีอันใดไค้นนอกจากของป่าเล็กน้อยในเดือนห้า ปีนี้มีไข้ทรพิษมาก คนตายประมาณสัก ๑๐๐ คน พระองค์หนึ่งปลูกผี ก็สับปลับไม่นับถือขายับจะหาว่าดื้อ ฉันทจึงได้สั่งพระยาพัทลุงให้ส่งคนเข้าไปฝึกหัดที่โรงพยาบาล แล้วให้รับหนองโคออกมาปลูกทุกปี แต่คนซึ่งตายที่อย่างในกรุงเทพฯ ครั้นนั้น ถ้าเป็นคนจนก็นำไปแขวนไว้ที่ต้นไม้ ถ้าเป็นของคนที่มียืนจะกิน ก็ปลูกแคร่เอาศพลงไปตั้งไว้ที่วัด สุดแต่ไม่ให้ถูกกิน เมื่อซากกลับฉันไปที่วัดพระยาขันไถลัดบัวควมพร้าวพบหีบศพตั้งอยู่บนร้านมุงกระแจะ หีบนั้นสูงกว่าหีบในบางกอก ๒ เท่า จนแรกเห็นนึกว่าหีบบรรจุของมาแต่่นอก ความหมุ่นรังเขาวว่าแขวนกันเกลื่อนกลาดไปทั้งนี้ แต่ฉันไม่ได้ไปเห็น เขาคูหาสวรรค์ที่ไปนั้นเมื่อจะเข้าเขตวัดมีสระๆ หนึ่ง ทางที่เข้าไปมีลูกเข้างต้องเดินเฉียงไป พื้นแผ่นดินแดงเหมือนเขาจันทบุรี ตลอดที่ตรงหน้าวัดมีบ่อๆ หนึ่งว่าน้ำจืดสนิท แต่เวลานี้ น้ำแห้ง มีถ้ำอยู่ที่ลูกเข้างหน้าเป็นโพรงเล็กๆ มีพระพุทธรูป ขึ้นไปบนชานชั้นบนอีกชั้นหนึ่งสูงสัก ๗-๘ ศอก เป็นพื้นราบกว้างสัก ๑๐ วา มีต้นไม้ใหญ่ปลูกรายรอบรั้วคันค้ำกลางลานนั้นยกพื้นอีกชั้นหนึ่งสูงสักศอกหนึ่ง มีโบสถ์ ๑ ห้อง ไม่มีผนัง ภายนอกข้างหัวเมืองตะวันตกทั้งปวง มีพระประธานใหญ่ ที่ลานชั้นกลางมีการเปรียญและกุฏิพระสงฆ์ปลูกพลับพลาประทับร้อนบนนั้น ว่าข้างภูมิที่ท่วงทีเขาอย่างยิ่ง เหมือนอย่างเรานึกทำเล่น ถ้าจะทำเป็นวัดหลวงจะงามกว่าวัดมหาสมณารามมาก ขึ้นที่เป็นราคาๆ ไปอีกหน่อยหนึ่งจึงถึงปากถ้ำที่ปากถ้ำนั้นมีเทือกเข้าง ต้องเดินเฉียงเข้าไปเหมือนกัน ถ้ายาวสัก ๑๕ วา ข้างแคบๆ กว่าหน่อยหนึ่ง แสงสว่างเข้าไปได้เต็มหน้า เพราะปากช่องใหญ่ ถ้านี้เรียกว่า "ถ้ำน้ำเงิน" เพราะน้ำซึม ตะไคร้จับเขียวไปทั้งถ้ำ มีพระพุทธรูปนอนใหญ่องค์หนึ่ง นิ่งใหญ่องค์หนึ่ง ย่อมๆ ลงมาอีก ๒๖ องค์พระพุทธรูปนั้นก็น้ำเงินไปด้วยกันโดยมาก ข้างหลังพระมีปล่องลงไปได้ลึกจนถึงพื้นล่างมีน้ำในนั้นทำนองถ้ำหมีแควป่าสัก แต่มีคต้องจุดเทียน ได้จารึก จ.ป.ร.ไว้ที่เพิงหน้าถ้ำอีกแห่งหนึ่งแล้วเดินทางกลับลงมา เลี้ยวไปตามทางข้างเขาอีกหน่อยหนึ่งถึง ถ้ำนางคลอด ปากถ้ำสูงประมาณ ๔ วา เป็นเว้งเข้าไปคั้นๆ ไม่อัครจรยอันใด กลับมาถึงพลับพลาเวลาบ่าย ๕ โมงครึ่ง เวลากลางวันลูกมีโนรา เวลาค่ำมีหนังตะลุงได้ให้คนไปดูที่ทะเลน้อยแขวงเมืองนครศรีธรรมราช ระยะทาง ๒ ชั่วโมง น้ำคั้นเรือไฟเข้าไม่ได้ ต้องลงเรือเข้าคลองนางเรียงไปอีก ๒๕ นิมิต ถึงในนั้นเป็นที่มียอดบัวหลวงสีขาว แต่น้ำคั้นจนราษฎรทำนาไม่ได้ในทะเลที่เมืองพัทลุงนี้จะหาของประหลาดหรือที่ทำในบ้านเมืองไม่มีอันใดเลยสักอย่างเดียว มีแต่หม้อดินขาว ซึ่งทำที่บ้านบาระณะในคลองปากประพรมแดนเมืองนครศรีธรรมราช ดินขาวดีกว่าคนโหลวมมาก แต่ชาวบ้านนั้นทำมาขายเมืองพัทลุงเล็กน้อย ไม่ใคร่มีผู้ซื้อเพราะปกติไม่ใคร่ซื้อขายกัน ไม่ออกจากเมืองได้จึงมีภาชนะแต่สัก ๑-๒ อย่าง รูปไม่เป็นเรื่องทั้งนั้น ถ้ารู้จักทำรูปดีๆ จะดีกว่าดินสงขลามาก"

๑๙๕๑

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว กับการเสด็จพระราชดำเนินจังหวัดพัทลุง

"จังหวัดพัทลุงมีความสำคัญมาช้านาน ชื่อเสียงของชาวพัทลุงปรากฏเด่นชัดในประวัติศาสตร์ว่า เป็นนักสู้ที่กล้าหาญและสามารถ ทหารเมืองพัทลุงเคยได้สู้รบ ปราบปรามข้าศึกศัตรู ป้องกันรักษา บ้านเมืองหลายครั้งหลายหน ชาวพัทลุงควรภาคภูมิใจและรักษาเกียรติประวัติครั้งนี้ไว้ พร้อมทั้งรวมกำลังตั้งใจกันรักษาอิสรภาพ และความมั่นคงของประเทศชาติไทยของเราให้ถาวรอยู่ตลอดไป"

พระราชดำรัสพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ครั้นเสด็จเยือนจังหวัดพัทลุง เมื่อวันที่ ๑๒ เดือน มกราคม ๒๕๑๑ พระมหากษัตริย์ในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ต่อจังหวัดพัทลุง

เสด็จพระราชดำเนินทรงเยี่ยมพสกนิกร บริเวณศาลากลางจังหวัดพัทลุง

เสด็จพระราชดำเนินพระราชทาน
พระพุทธรูปราชูปถัมภ์

พระมหากษัตริย์ในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดชมหาราช ที่มีต่อจังหวัดพัทลุง มีจำนวนมาก ทั้งที่เสด็จมาประกอบพระราชกรณียกิจด้วยพระองค์เอง และที่ทรงมอบหมายให้พระบรมวงศานุวงศ์ปฏิบัติแทนพระองค์ การเสด็จพระราชดำเนินจังหวัดพัทลุงมีทั้งที่เป็นทางราชการ และเสด็จพระราชดำเนินเป็นการส่วนพระองค์ ดังนี้

วันที่ ๑๓ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๐๒ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระนางเจ้าพระบรมราชินีนาถ เสด็จพระราชดำเนินโดยรถยนต์พระที่นั่งเพื่อเสด็จเยี่ยมพสกนิกรชาวภาคใต้ ในจังหวัดพัทลุง ได้เสด็จไปนมัสการพระพุทธรูปที่ถ้ำคูหาสวรรค์ วัดคูหาสวรรค์ อำเภอเมืองพัทลุง จังหวัดพัทลุง ทรงจารึกพระปรมาภิไธยย่อ ภ.ป.ร. และ ส.ก. ไว้ที่เพิงผาหน้าถ้ำ และได้เสด็จเยี่ยมพสกนิกรที่บริเวณหน้าศาลากลางจังหวัดพัทลุง ในการเสด็จครั้งนั้นมีประชาชนมาเฝ้าชมบารมีประมาณ ๑๕,๐๐๐ คน นำความปลื้มปีติมาสู่ชาวจังหวัดพัทลุงทั้งหมด ดังคำกราบบังคมทูลของผู้ว่าราชการจังหวัดพัทลุง (นายวิชาญ บรรณโคธิษฐ์) ตอนหนึ่งว่า

ไม่มีวาระใดที่จะนำความปลื้มปีติยินดีมาสู่ข้าพระพุทธเจ้าชาวจังหวัดพัทลุงยิ่งไปกว่าวาระที่ได้เฝ้าละอองสุลีพระบาทพร้อมด้วยสมเด็จพระนางเจ้า พระบรมราชินีนาถ ได้ทรงพระราชอุทิศสาธุเสด็จพระราชดำเนินมาพระราชทานพระมหากษัตริย์ให้ข้าพระพุทธเจ้าทั้งหลายได้เฝ้ากราบถวายบังคม ชมพระบารมีจนถึงจังหวัดพัทลุงในครั้งนี้ ข้าพระพุทธเจ้าทั้งหลายได้รอคอยโอกาสอันเป็นมหามงคลเช่นนี้มานานแล้ว เมื่อได้เฝ้ากราบข่าวได้เฝ้าละอองสุลี

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ ทรงดำเนินมาเป็นการแน่นอน ต่างก็เกิดความชื่นชมโสมนัสปีติยินดี ช่วยกันจัดเตรียมการรับเสด็จฯ สนองพระเดชพระคุณจนเต็มกำลังความสามารถ และความปีติยินดีนี้ทวีคูณขึ้นเมื่อได้ทราบข่าวว่าได้ฝ่าละอองธุลีพระบาทจะเสด็จทอดพระเนตรถ้าหากสวรรคต อำเภอมืองพัทลุง ซึ่ง ณ ที่นี้ เมื่อ พ.ศ. ๒๔๑๒ พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวได้เสด็จทอดพระเนตรถ้ำนี้อีกครั้งหนึ่งและเมื่อ พ.ศ. ๒๔๕๑ พระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัว ได้เสด็จทอดพระเนตรถ้ำนี้อีกครั้งหนึ่ง อันนับเป็นพระมิ่งมงคลยิ่งในการที่ได้ฝ่าละอองธุลีพระบาททรงพระกรุณาเสด็จมาครั้งนี้จึงยังความชื่นชมยินดีแก่ข้าพระพุทธเจ้าทั้งหลายสุดจะประมาณทั้งจะเป็นสิริสวัสดิ์พิพัฒนามงคลแก่บ้านเมือง และเป็นพระมหากรุณาธิคุณล้นเกล้าล้นกระหม่อมแก่ชาวจังหวัดพัทลุงที่ได้รับพระราชทานพระบรมราชวโรกาสให้เข้าเฝ้าถวายบังคมได้เบื้องยุคลบาทโดยทั่วกัน

วันที่ ๑๒ มกราคม ๒๕๑๓ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถเสด็จพระราชดำเนินจังหวัดพัทลุง เพื่อพระราชทานพระพุทธรูปนารายณ์พิตร ได้ทรงประกอบพระราชพิธีที่หน้าศาลากลางจังหวัดพัทลุง (เพชร จันทร์น้อย, ๒๕๒๖ : ๖๑) และทรงเยี่ยมราษฎรจังหวัดพัทลุง ครั้นนี้เสด็จโดยเครื่องบินพระที่นั่งถึงหน้าศาลากลางจังหวัดพัทลุง เวลา ๑๒.๐๐ น. นายมนัส เจริญประสิทธิ์ ผู้ว่าราชการจังหวัดพัทลุง ในขณะนั้นกราบบังคมทูลถวายรายงาน หลังจากนั้นผู้ว่าราชการจังหวัดพัทลุง กราบบังคมทูลเชิญเสด็จไปยังแท่นถวายความเคารพ เสด็จพระราชดำเนินตรวจแถวกองเกียรติยศแล้วประทับรถยนต์พระที่นั่งพระราชดำเนินไปยังปะรำพิธีมณฑลหน้าศาลากลางจังหวัดพัทลุง เสด็จลงจากรถยนต์พระที่นั่งกองเกียรติยศลูกเสือบรรเลงเพลงสรรเสริญพระบารมี ผู้ว่าราชการจังหวัดกราบบังคมทูลขอพระราชทานเชิญเสด็จฯ ไปยังปะรำพิธีมณฑล เจ้าพนักงานอัญเชิญพระพุทธรูปนารายณ์พิตรไปประดิษฐาน ณ ที่ตั้งข้างพระราชอาสน์ ทรงมีพระราชดำริแก่ประชาชนชาวพัทลุง ทรงพระสุหร่าย ทรงเจิม พระพุทธรูปนารายณ์พิตร แล้วพระราชทานแก่ผู้ว่าราชการจังหวัดพัทลุง จากนั้นเสด็จพระราชดำเนินทรงเยี่ยมเยียนประชาชน ณ สนามหน้าศาลากลางจังหวัดพัทลุงเวลา ๑๕.๐๐ น. เสด็จพระราชดำเนินไปยังหน้าศาลากลางจังหวัดพัทลุง ประทับเครื่องบินพระที่นั่งเสด็จพระราชดำเนินกลับ

การเสด็จพระราชดำเนินจังหวัดพัทลุงครั้งนี้ นำความปลื้มปีติยินดี และสำนึกในพระมหากรุณาธิคุณเป็นล้นพ้น

ต่อมาวันที่ ๑๓ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๑๓ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้พระเจ้าวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้าภาณุพันธุ์ยุคล เสด็จแทนพระองค์ไปวางศิลาฤกษ์อุโบสถวัดคอนศาลา ตำบลมะกอกเหนือ อำเภอกวนขนุน จังหวัดพัทลุง (บัวหลวง (นามแฝง) . ๒๕๑๘ : ๒๗)

เสด็จพระราชดำเนินเยี่ยมข้าราชการทหารตำรวจ
ค่ายบ้านนาวง กิ่งอำเภอศรีนครินทร์ จังหวัดพัทลุง

วันที่ ๑๖ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๑๓ เวลา ๑๕.๓๐ น. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระนางเจ้า พระบรมราชินีนาถ เสด็จพระราชดำเนินโดยเฮลิคอปเตอร์หมายเลข ๓๒๐๑ เพื่อเยี่ยมข้าราชการทหาร ตำรวจที่ค่ายบ้านนาวง กิ่งอำเภอศรีนครินทร์ จังหวัดพัทลุง แต่เนื่องจากขณะนั้นฝนตกหนักมากเฮลิคอปเตอร์พระที่นั่งไม่สามารถลงได้จึงได้เสด็จพระราชดำเนินมาลงที่หน้าศาลากลางจังหวัดพัทลุง ได้เสด็จพระราชดำเนินไปเยี่ยมตำรวจที่ สถานีตำรวจภูธรจังหวัดพัทลุง แล้วเสด็จพระราชดำเนินไปเยี่ยมทหาร ตำรวจ ที่ค่ายบ้านนาวง (เพชร จันทร์น้อย, ๒๕๒๖ : ๖๓)

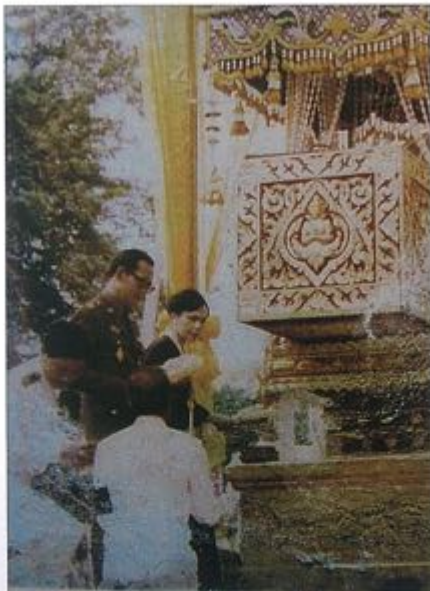
เสด็จพระราชดำเนินทรงยกช่อฟ้า
พระอุโบสถ วัดคอนศาลา ตำบลมะกอกเหนือ
อำเภอควนขนุน จังหวัดพัทลุง

วันที่ ๒๖ กันยายน พ.ศ. ๒๕๑๕ เวลา ๑๑.๐๐ น. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวและ สมเด็จพระนางเจ้า พระบรมราชินีนาถ พร้อมด้วยสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี และสมเด็จพระเจ้าลูกเธอเจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ อัครราชกุมารี เสด็จพระราชดำเนิน ทรงยกช่อฟ้าพระอุโบสถ วัดคอนศาลา ตำบลมะกอกเหนือ อำเภอควนขนุน จังหวัดพัทลุง (เพชร จันทร์น้อย, ๒๕๒๖ : ๖๕) ทรงเยี่ยม พระอาจารย์นำ ชินวโร และประชาชน ในบริเวณวัด

วันที่ ๑๖ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๑๘ เวลา ๑๕.๓๐ น. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวและสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ พร้อมด้วยสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี และสมเด็จพระเจ้าลูกเธอเจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ อัครราชกุมารี เสด็จพระราชดำเนินไปประกอบพิธีฝังลูกนิมิต ณ วัดคอนศาลา ตำบลมะกอกเหนือ อำเภอควนขนุน จังหวัดพัทลุง และทรงเยี่ยมอาการอาพาธของพระอาจารย์นำ ชินวโร ประทับที่กุฏิพระอาจารย์นำเป็นเวลาเกือบ ๒ ชั่วโมง (เพชร จันทร์น้อย, ๒๕๒๖ : ๗๒ และ บัวหลวง (นามแฝง) , ๒๕๑๘ : ๒๗)

ทรงเยี่ยมอาการอาพาธ
ของพระอาจารย์นำ ชินวโร

เสด็จพระราชดำเนินพระราชทานเพลิงศพ
พระอาจารย์นำ ชินวโร ณ วัดคอนศาลา
ตำบลมะกอกเหนือ อำเภอควนขนุน จังหวัดพัทลุง

วันที่ ๘ กันยายน พ.ศ. ๒๕๒๐ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวและสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ พร้อมด้วยสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี และสมเด็จพระเจ้าลูกเธอเจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ อัครราชกุมารี เสด็จพระราชดำเนินไปพระราชทานเพลิงศพ พระอาจารย์นำ ชินวโร เวลา ๑๕.๓๐ น. ณ วัดคอนศาลา ตำบลมะกอกเหนือ อำเภอควนขนุน จังหวัดพัทลุง ดังรายละเอียดในหนังสือพระราชกรณียกิจระหว่างเดือนตุลาคม ๒๕๑๘-กันยายน ๒๕๒๐ ความตอนหนึ่งว่า

เสด็จพระราชดำเนินมาประกอบพิธียกช่อฟ้า
พระอุโบสถวัดคูหาสวรรค์ อำเภอเมืองพัทลุง จังหวัดพัทลุง

ครั้นเสด็จพระราชดำเนินถึงวัดคอนศาลา ได้เสด็จเข้าประทับในพลับพลา จากนั้นเสด็จขึ้นเมรุ ทรงทอดผ้าไตร พระสงฆ์ขึ้นบังสุกุลและทรงวางกระทงข้าวตอกดอกไม้บนฐานหน้าหีบศพ จากนั้นทรงหยิบธูปเทียน ดอกไม้จันทน์ จากเจ้าพนักงานพระราชพิธี และทรงจุดไฟที่ชนวนพระราชทานเพลิงศพพระอาจารย์นำ ชินวโร แล้วเสด็จพระราชดำเนินลงมาจากเมรุเข้าพลับพลา ในโอกาสนี้ พลตรี พระเจ้าวรวงศ์เธอพระองค์เจ้าภาณุพันธุ์ยุคล ทรงนำคณะกรรมการจัดงานฯ เฝ้าทูลละอองธุลีพระบาททูลเกล้าทูลกระหม่อมถวายของที่ระลึกของวัด ทรงมีพระราชปฏิสันถารกับคณะกรรมการฯ เป็นเวลาอันควร จึงเสด็จเข้าอุโบสถ ทรงมีพระราชดำรัสกับเจ้าอาวาสและทรงถวายปัจจัยสำหรับใช้น้ำปรุงบูรณะวัด ตลอดจนทรงถวายยารักษาโรคแก่เจ้าอาวาสด้วย ในโอกาสนี้ได้ทอดพระเนตรจิตรกรรมฝาผนังภายในพระอุโบสถ ซึ่งได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมพระราชทานพระราชทรัพย์ส่วนพระองค์ เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายในการดำเนินการจัดหาช่างมาเขียนภาพ เกี่ยวกับคัมภีร์ชาคคบนฝาผนังอุโบสถ ทั้งนี้เพื่อเป็นการฟื้นฟูและรักษาศิลปะประจำชาติไว้มิให้สูญหาย แล้วเสด็จพระราชดำเนินออกจากอุโบสถ เสด็จพระราชดำเนินทรงเยี่ยมราษฎรและลูกเสือชาวบ้านจากจังหวัดพัทลุง และจังหวัดใกล้เคียง

วันที่ ๑๐ กันยายน พ.ศ. ๒๕๒๐ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ พร้อมด้วยสมเด็จพระเจ้าลูกเธอฯ ได้เสด็จพระราชดำเนินมาประกอบพิธี ยกช่อฟ้าพระอุโบสถวัดคูหาสวรรค์ อำเภอเมืองพัทลุง จังหวัดพัทลุง และได้เสด็จฯ ไปทรงเจิม พระพุทธรูปโรคนันตรายชัยวัฒน์จตุรทิศ หรือพระสี่มุมเมืองประจำภาคใต้ ซึ่งประดิษฐานอยู่ที่ หน้าศาลากลางจังหวัดพัทลุง หลังจากนั้นได้พระราชทานธงประจำกองลูกเสือชาวบ้าน ๒๖ รุ่น แล้วเสด็จไปเสวยพระกระยาหารที่หน่วยเฉพาะกิจบ้านต้นไทรตลอดจนทรงเยี่ยมราษฎรจังหวัด พัทลุง

วันที่ ๒๔ กันยายน พ.ศ. ๒๕๒๔ เวลา ๑๑.๔๐ น. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ พร้อมด้วยสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารีและสมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ อัครราชกุมารี เสด็จพระราชดำเนินโดยเฮลิคอปเตอร์พระที่นั่งไปทอดพระเนตรโครงการ อ่างเก็บน้ำโคกชะงาย และทรงเยี่ยมชูดควบคุมที่ ๕๔ ตลอดจนราษฎรจังหวัดพัทลุง

เสด็จพระราชดำเนินอ่างเก็บน้ำโคกชะงาย

เมื่อพ.ศ. ๒๕๔๕ สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ พร้อมด้วยสมเด็จพระบรมโอรสาธิราชฯ สยามมกุฎราชกุมาร เสด็จพระราชดำเนินไปยังศูนย์ศิลปาชีพบ้านหัวป่าเขียว หมู่ที่ ๘ ตำบลทะเลน้อย อำเภอกวนขนุน จังหวัดพัทลุง

สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี
เสด็จพระราชดำเนินไปทรงปฏิบัติพระราชกรณียกิจ
ในพื้นที่จังหวัดพัทลุง

สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี
เสด็จพระราชดำเนินไปทรงปฏิบัติพระราชกรณียกิจ
ในพื้นที่จังหวัดพัทลุง

เสด็จโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนบ้านควนนกหว้า
หมู่ที่ ๕ ตำบลหารเทา อำเภอกาบังพัทลุง
วันที่ ๑๓ เดือน กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๓๕

เสด็จโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน
บ้านควนนกหว้า หมู่ที่ ๕ ตำบลหารเทา
อำเภอปากพะยูน จังหวัดพัทลุง วันที่ ๑๖
เดือน พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๕๒

สถานีอาหารสัตว์จังหวัดพัทลุง

ทรงเปิดป้ายสถานีอาหารสัตว์พัทลุง

อำเภอศรีบรรพต จังหวัดพัทลุง เมื่อวันที่ ๑๐ มกราคม พ.ศ. ๒๕๕๑

เสด็จพระราชดำเนินพิธีเปิดสถานีอาหารสัตว์พัทลุง อำเภอศรีบรรพต จังหวัดพัทลุง เมื่อวันที่ ๓๐ เดือน มกราคม พ.ศ. ๒๕๕๑ ทรงหว่านเมล็ดพันธุ์พืช อาหารสัตว์ พระราชทาน

สัท

ลายพระหัตถ์เลขา เมื่อเสด็จเปิด สถานีอาหารสัตว์พัทลุง อำเภอศรีบรรพต จังหวัดพัทลุง เมื่อวันที่ ๓๐ เดือน มกราคม พ.ศ. ๒๕๕๑

สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จพระราชดำเนินไปทรงปฏิบัติพระราชกรณียกิจในพื้นที่จังหวัดพัทลุง ระหว่างวันที่ ๑๔-๑๕ เดือนสิงหาคม พ.ศ. ๒๕๕๑ ณ โรงเรียนพัทลุง อำเภอเมืองพัทลุง มหาวิทยาลัยทักษิณ วิทยาเขตพัทลุง โดยประทับแรม ณ เรือนรับรองที่ประทับเขตห้ามล่าสัตว์ป่าทะเลน้อย อำเภอกวนขนุน จังหวัดพัทลุง ในพื้นที่ จังหวัดพัทลุง

สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ทรงพระกรุณา โปรดเกล้าโปรดกระหม่อม เสด็จพระราชดำเนินเปิดอาคารเฉลิมพระเกียรติ ๕๐ พรรษา ในวันที่ ๑๔ เดือนสิงหาคม พ.ศ. ๒๕๕๑

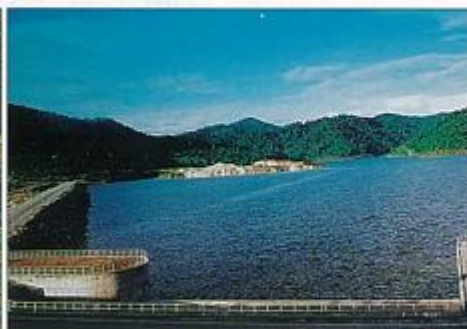
สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จพระราชดำเนิน เขตห้ามล่า สัตว์ป่าทะเลน้อย ในวันที่ ๑๕ เดือนสิงหาคม พ.ศ. ๒๕๕๑

โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ จังหวัดพัทลุง

โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ จังหวัดพัทลุง

เป็นโครงการที่ทรงวางแผนพัฒนาและทรงแนะนำให้รัฐบาล นำไปดำเนินงานตามพระราชดำริ ซึ่งเริ่มดำเนินงานตั้งแต่ ปี พ.ศ. ๒๔๘๕ มาจนถึงปัจจุบัน มีโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ๒,๐๐๐ โครงการ เฉพาะในจังหวัดพัทลุงมีโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ที่ได้ดำเนินงานไปแล้ว อาทิ

๑. โครงการส่งเสริมอาชีพการเลี้ยงโคเนื้อพันธุ์ผสม อำเภอศรีบรรพต ปีดำเนินการ พ.ศ. ๒๕๑๖ เป็นต้นไป
๒. โครงการขยายผลทฤษฎีใหม่เกี่ยวกับน้ำ เพื่อการเกษตรตามแนวพระราชดำริของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว อำเภอป่าบอน ปีดำเนินการพ.ศ.๒๕๑๕ เป็นต้นไป
๓. โครงการส่งเสริมการเกษตรในเขตพื้นที่ลุ่มน้ำปากพอง อำเภอควนขนุน ปีดำเนินการ พ.ศ. ๒๕๑๐
๔. โครงการเกษตรเพื่ออาหารกลางวัน ในโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนและถิ่นทุรกันดาร อำเภอปากพะยูนและอำเภอป่าพะยอม ปีดำเนินการ พ.ศ. ๒๕๑๐
๕. โครงการอ่างเก็บน้ำคลองป่าบอน อำเภอป่าบอน ปีดำเนินการ พ.ศ. ๒๕๑๗ เสร็จดำเนินการปี พ.ศ. ๒๕๑๒
๖. โครงการอ่างเก็บน้ำป่าพะยอม อำเภอป่าพะยอม ปีดำเนินการ พ.ศ. ๒๕๑๑-พ.ศ. ๒๕๑๕
๗. โครงการอ่างเก็บน้ำป่าบอน อำเภอป่าบอน ปีดำเนินการ พ.ศ.๒๕๑๗ - พ.ศ. ๒๕๑๒
๘. โครงการท่อระบายน้ำคลองโหนด อำเภอควนขนุน ปีดำเนินการ พ.ศ. ๒๕๑๐

๘. โครงการลุ่มน้ำปากพนังอันเนื่องมาจากพระราชดำริ จังหวัดพัทลุง
ปีดำเนินการ พ.ศ. ๒๕๑๗
๑๐. โครงการส่งเสริมปศุสัตว์ในโรงเรียนถิ่นทุรกันดาร อำเภอปากพะยูน
อำเภอป่าพะยอม ปีดำเนินการ พ.ศ. ๒๕๔๐
๑๑. โครงการพัฒนาเด็กเล็กและเยาวชนในถิ่นทุรกันดารอำเภอปากพะยูน
อำเภอป่าพะยอม ปีดำเนินการ พ.ศ. ๒๕๑๘
๑๒. งานส่งเสริมการประมง อันเนื่องมาจากพระราชดำริ (โครงการฟื้นฟู
ทรัพยากรพันธุ์ปลาและสัตว์น้ำจืดของไทย) ปีดำเนินการ พ.ศ. ๒๕๔๐
๑๓. โครงการเกษตรเพื่ออาหารกลางวัน อำเภอปากพะยูน อำเภอป่าพะยอม
(งบประมาณส่วนพระองค์) ปีดำเนินการ พ.ศ. ๒๕๔๐
๑๔. โครงการควบคุมโรคขาดสารไอโอดีน อำเภอปากพะยูน อำเภอป่าพะยอม
(งบประมาณส่วนพระองค์) ปีดำเนินการ พ.ศ. ๒๕๔๐
๑๕. โครงการส่งเสริมคุณภาพการศึกษา (โครงการส่วนพระองค์)
ปีดำเนินการ พ.ศ. ๒๕๔๐
๑๖. โครงการฝึกอาชีพ (งบประมาณส่วนพระองค์) ปีดำเนินการ พ.ศ. ๒๕๔๐
๑๗. โครงการส่งเสริมสหกรณ์ (งบประมาณส่วนพระองค์) ปีดำเนินการ พ.ศ. ๒๕๔๐
๑๘. โครงการนักเรียนในพระราชานุเคราะห์ (งบประมาณส่วนพระองค์)
ปีดำเนินการ พ.ศ. ๒๕๔๐
๑๙. โครงการชีวิตดีเพื่อการพัฒนาอย่างยั่งยืนวิทยาลัยการอาชีพควนขนุน
ตำบลชะม่วง อำเภอกวนขนุน จังหวัดพัทลุง ปีดำเนินการ พ.ศ. ๒๕๔๘
๒๐. โครงการสำนึกไทย ภูมิใจไทย : ผ้าไทย ปีดำเนินการ งบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๑

๒๑. โครงการวันอนุรักษ์มรดกไทย จังหวัดพัทลุง ปีดำเนินการปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๒๘-พ.ศ. ๒๕๓๕ (กระทรวงศึกษาธิการ) ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๓๕-ปัจจุบัน (กระทรวงวัฒนธรรม)
๒๒. ศูนย์การเรียนรู้ตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ชุมชนบ้านโกลน้ำ หมู่ที่ ๘ ตำบลนาขยาด อำเภอควนขนุน จังหวัดพัทลุง ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๑
๒๓. โครงการสายใยรักแห่งครอบครัว หมู่ที่ ๖ ตำบลบ้านพร้าว อำเภอป่าพะยอม จังหวัดพัทลุง ตำบลบ้านนา อำเภอศรีนครินทร์ จังหวัดพัทลุง (องค์การบริหารส่วนตำบลแม่ขรี) อำเภอตะโหมด จังหวัดพัทลุง ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๐
๒๔. โครงการแก้ไขปัญาและพัฒนาพื้นที่หมู่บ้านอาฟัด และหมู่บ้าน โกลไคยอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ก่อสร้างเขื่อนป้องกันคลังวัดเขียนบางแก้ว บริเวณวัดเขียนบางแก้ว หมู่ที่ ๖ ตำบลจองถนน อำเภอเขาชัยสน จังหวัดพัทลุง ปีดำเนินการ ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๔๘
๒๕. โครงการสนับสนุนด้านการประมงตามพระราชดำริ โรงเรียนตำรวจ ตระเวนชายแดนบ้านควนตะแบก หมู่ที่ ๘ ตำบลเกาะเต่า อำเภอป่าพะยอม จังหวัดพัทลุง ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๔๖
๒๖. โครงการส่งเสริมศักยภาพการเรียนรู้ในโรงเรียน สังกัดกองกำกับการตำรวจ ตระเวนชายแดนที่ ๔๐ โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนบ้านควนตะแบก หมู่ที่ ๘ ตำบลเกาะเต่า อำเภอป่าพะยอม จังหวัดพัทลุง ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๐
๒๗. โครงการคลินิกเกษตรเคลื่อนที่ในพระราชานุเคราะห์ สมเด็จพระบรมโอรสาธิราชฯ สยามมกุฎราชกุมาร ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๔๕
๒๘. ส่งเสริมการเรียนรู้ด้านการบัญชีตามพระราชดำริ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน บ้านควนตะแบก หมู่ที่ ๘ ตำบลเกาะเต่า อำเภอป่าพะยอม จังหวัดพัทลุง ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๐๔
๒๘. โครงการฟาร์มตัวอย่างตามโครงการพระราชดำริ จังหวัดพัทลุง บ้านนาปะขอ อำเภอบางแก้ว จังหวัดพัทลุง ปีดำเนินการ พ.ศ. ๒๕๔๖
๓๐. โครงการพัฒนาพื้นที่บ้านหัวป่าเขียว จังหวัดพัทลุง บ้านหัวป่าเขียว ตำบลทะเลน้อย อำเภอควนขนุน จังหวัดพัทลุง ปีดำเนินการ พ.ศ. ๒๕๔๐
๓๑. โครงการพัฒนาพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนัง อันเนื่องมาจากพระราชดำริ หมู่ที่ ๑-๘ ตำบลลานข่อย อำเภอป่าพะยอม จังหวัดพัทลุง ปีดำเนินการ พ.ศ. ๒๕๔๐

โครงการในพระราชดำริ

อ่างเก็บน้ำห้วยน้ำใส

ประวัติความเป็นมา

โครงการพระราชดำริอ่างเก็บน้ำห้วยน้ำใส เริ่มก่อสร้างเมื่อปลายปี พ.ศ. ๒๕๓๓ การก่อสร้างเสร็จสิ้น ตามโครงการ เมื่อปี พ.ศ. ๒๕๓๘ ลักษณะตัวเขื่อนเป็นเขื่อนดิน ชนิด "ZONE TYPE" ส่วนที่สูงสุดจากท้อง ลำน้ำเดิม ๓๐ เมตร ความกว้างของสันเขื่อน ๘ เมตร ความยาวเขื่อน ๘๖๖ เมตร สามารถกักเก็บน้ำได้เต็มที่ประมาณ ๘๐ ล้านลูกบาศก์เมตร พื้นที่กักเก็บน้ำ ๕,๑๒๕ ไร่ ใช้เวลาในการก่อสร้างประมาณ ๕ ปี ใช้งบประมาณ ๕๕๐ ล้านบาท ชลประทานจังหวัดนครศรีธรรมราช เป็นผู้รับผิดชอบในการก่อสร้างและบำรุงรักษา ส่งน้ำไปช่วยเหลือเกษตรกรในโครงการ ๕๑,๕๐๐ ไร่ ในเขตพื้นที่ ๓ ตำบล คือ ตำบลลานข่อย อำเภอป่าพะยอม จังหวัดพัทลุง ตำบลเกาะขันธุ์ ตำบลชะอวด อำเภอชะอวด จังหวัด นครศรีธรรมราช วัตถุประสงค์หลักในการก่อสร้าง อ่างเก็บน้ำห้วยน้ำใส นั้น เพื่อเป็นแหล่งน้ำ สำหรับสนับสนุนโครงการคลองไม้เสียบ ซึ่งมีพื้นที่โครงการ ๓๕,๕๐๐ ไร่ และสามารถขยาย พื้นที่โครงการ ได้อีก ๑๘,๐๐๐ ไร่ นอกจากนี้ยังเป็นการป้องกันและบรรเทาปัญหาอุทกภัยใน เขตพื้นที่ ลุ่มน้ำปากพนัง ซึ่งมักจะเกิดขึ้นเป็นประจำทุกปีและเป็นการป้องกันและบรรเทา ปัญหาน้ำเค็มเนื่องจากน้ำทะเลหนุนในฤดูแล้ง และที่สำคัญที่สุดยังเป็นแหล่งน้ำสำหรับ สาธารณูปโภคบริโภคให้กับประชาชนในพื้นที่เป็นอย่างดี

ในการสร้างอ่างเก็บน้ำป่าพะยอมนี้ ได้รับน้ำจากคลองห้วยน้ำใส คลองท่ามุด ห้วยรำพัน ห้วยสวนเจ้าเย็น ห้วยถ้ำลา ทำให้เกิดทัศนียภาพที่สวยงาม

สิ่งที่น่าสนใจศึกษาและเรียนรู้

- ♦ อ่างเก็บน้ำห้วยน้ำใส มีทัศนียภาพที่สวยงาม เป็นทะเลสาบกลางหุบเขา มีลักษณะภูมิอากาศเย็นสบาย เหมาะแก่การท่องเที่ยว เป็นแหล่งท่องเที่ยวตามธรรมชาติที่บริสุทธิ์ เดินทางได้สะดวก
- ♦ เป็นแหล่งท่องเที่ยว และเป็นที่พักผ่อนสันทนาการตามธรรมชาติ
- ♦ ด้านการประมง อ่างเก็บน้ำห้วยน้ำใส เป็นสถานที่เพาะพันธุ์สัตว์น้ำ โดยธรรมชาติและแหล่งปล่อยพันธุ์ปลาน้ำจืดของกรมประมง ทำให้มีปลาอุ้มสมบูรณ์หลายร้อยชนิด
- ♦ เป็นแหล่งประกอบอาชีพด้านการประมงแหล่งใหม่ของอำเภอป่าพะยอม
- ♦ จากการที่มีแหล่งน้ำที่ใช้ได้ตลอดปี ทำให้ชาวบ้านสามารถเพิ่มผลผลิตทางการเกษตรและแปรรูปผลผลิตออกสู่ตลาดได้ตลอดปี

สถานที่ตั้ง/สถานที่ดำเนินการ

โครงการพระราชดำริอ่างเก็บน้ำห้วยน้ำใส ตั้งอยู่ หมู่ที่ ๕ ตำบลลานข่อย อำเภอป่าพะยอม จังหวัดพัทลุง

วัน-เวลา เปิดให้บริการ

เปิดบริการทุกวัน

แผนที่ / เส้นทางคมนาคม/การเดินทาง

เขตติดต่อกับอำเภอชะอวด จังหวัดนครศรีธรรมราช และอำเภอห้วยยอด จังหวัดศรีสะเกษ ห่างจากตัวอำเภอป่าพะยอม ตามเส้นทางภายในอำเภอจากที่ว่าการอำเภอ-อ่างเก็บน้ำห้วยน้ำใส ประมาณ ๑๕ กิโลเมตร

ห่างจากจังหวัดพัทลุง ตามถนนสายเอเชีย (ช่วงพัทลุง-ร่อนพิบูลย์) และเลี้ยวซ้ายเข้าสู่โครงการ ที่สี่แยกไม้เสียบ อำเภอชะอวด จังหวัดนครศรีธรรมราช รวมระยะทาง ๕๑ กิโลเมตร เดินทางจากอำเภอห้วยยอด จังหวัดศรีสะเกษ เข้าสู่โครงการฯ ตามเส้นทางห้วยยอด-บ้านในเตา ระยะทางประมาณ ๒๑ กิโลเมตร

อ่างเก็บน้ำป่าพะยอม

ประวัติความเป็นมา

โครงการพระราชดำริอ่างเก็บน้ำป่าพะยอม (เขื่อนวังเลน) เริ่มก่อสร้างเมื่อปลายปี พ.ศ. ๒๕๓๐ โดยใช้เวลาบุกเบิกป่า ๑ ปี ลักษณะตัวเขื่อนเป็นแบบหินทิ้ง ฐานกว้าง ๒๕ เมตร สูงจากพื้น ๑๓ เมตร ความกว้างของสันเขื่อน ๘ เมตร ยาว ๓๕ เมตร สามารถกักเก็บน้ำได้เต็มที่ประมาณ ๓๕ ล้านลูกบาศก์เมตร พื้นที่น้ำท่วม ประมาณ ๓,๕๐๐ไร่ ใช้เวลาในการก่อสร้างประมาณ ๕ ปี ใช้งบประมาณ ๓๐ ล้านบาท ชลประทานจังหวัดพัทลุง เป็นผู้รับผิดชอบในการก่อสร้างและบำรุงรักษา ส่งน้ำไปช่วยเหลือเกษตรกรในอำเภอป่าพะยอมและบางส่วนของอำเภอกวนขนุนให้สามารถประกอบอาชีพด้านการเกษตรได้ตลอดปี ในการก่อสร้างอ่างเก็บน้ำ ได้รับการสนับสนุนจากประชาชนในพื้นที่เป็นอย่างดี

ในการสร้างอ่างเก็บน้ำป่าพะยอมนี้ ได้รับน้ำจากคลองทรายขาว คลองบ้านเพ็ญยะ และลำคลองอื่นๆ อีกหลายสาย นอกจากนี้ยังมีน้ำจากน้ำตกบริเวณเทือกเขาบรรทัดไหลลงสู่อ่างเก็บน้ำตลอดปี ทำให้ปริมาณน้ำเต็มอ่างเก็บน้ำก่อนกำหนด

สิ่งที่น่าสนใจศึกษาและเรียนรู้

- อ่างเก็บน้ำป่าพะยอม (เขื่อนวังเลน) เกิดเกาะกลางลำน้ำขึ้นมา ประกอบด้วย ถ้ำที่มีอยู่ก่อนแล้วทำให้เกิดทัศนียภาพที่สวยงาม เหมาะแก่การท่องเที่ยว เป็นแหล่งท่องเที่ยวตามธรรมชาติที่บริสุทธิ์ เดินทางได้สะดวก
- สามารถชมสัตว์ป่า ได้แก่ กระเจง หมูป่า เก้ง นม ชะมด ตะกวด ซึ่งได้รับการอนุรักษ์ให้ใช้ชีวิตแบบธรรมชาติอยู่บนเกาะ

- แต่ละปี มีการจัดกิจกรรมแข่งขันตกปลา แข่งขันเรือยาว และมีการจัดวิ่งแข่งขันโดยใช้อ่างเก็บน้ำป่าพะยอม (เขื่อนวังเลน) เป็นเส้นทาง
- ด้านการประมง อ่างเก็บน้ำป่าพะยอม (เขื่อนวังเลน) เป็นสถานที่เพาะพันธุ์สัตว์น้ำโดยธรรมชาติและเป็นแหล่งปล่อยพันธุ์ปลาน้ำจืดของกรมประมง ทำให้มีปลาอุดมสมบูรณ์หลายร้อยชนิด
- เป็นแหล่งประกอบอาชีพด้านการประมงของอำเภอป่าพะยอม
- จากการที่มีแหล่งน้ำที่ใช้ได้ตลอดปี ทำให้ชาวบ้านสามารถเพิ่มผลผลิตทางการเกษตรและแปรรูปผลผลิตออกสู่ตลาดได้ตลอดปี

โครงการฟาร์มตัวอย่าง

ประวัติความเป็นมา

เมื่อสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ เสด็จเยี่ยมราษฎรบ้านหัวป่าเขียว ตำบลทะเลน้อย อำเภอกวนขนุน จังหวัดพัทลุง ในวันที่ ๑๓ เดือนกันยายน พ.ศ. ๒๕๔๓ ทรงทราบถึงความยากจน ของราษฎรจังหวัดพัทลุง ว่ามีรายได้ต่อครัวเรือนต่ำที่สุดใน ๑๔ จังหวัดภาคใต้ จึงมีพระราชเสาวนีย์ ให้หาพื้นที่ที่เหมาะสม เพื่อจัดทำโครงการฟาร์มตัวอย่าง โดยยึดหลักเกณฑ์เดียวกันกับโครงการฟาร์มตัวอย่าง จังหวัดนราธิวาส ซึ่งได้ที่สาธารณประโยชน์ บ้านทุ่งคลองชีพ ตำบลนาปะขอ อำเภอบางแก้ว จังหวัดพัทลุง โดยประชาชนผู้จับจองที่ดินเดิม ได้บริจาคพื้นที่ จำนวน ๒๕๔ ไร่ ๓ งาน ๑๒ ตารางวา

สิ่งที่น่าสนใจศึกษาเรียนรู้

วัตถุประสงค์ของฟาร์ม

๑. เป็นแหล่งจ้างแรงงานสำหรับเกษตรกรในพื้นที่
๒. เป็นแหล่งเรียนรู้และปฏิบัติงานเกษตรกร
๓. เป็นแหล่งอาหารของจังหวัดพัทลุง

๑. แผนการจ้างงาน

โครงการฯ มีการจ้างราษฎรที่อยู่บริเวณใกล้เคียงเข้ามาฝึกอบรมปฏิบัติจริง เดือนละ ๑๐๐-๑๓๐ คน โดยได้รับเงินอุดหนุนงบประมาณค่าจ้างจากมูลนิธิศูนย์ศิลปาชีพในพระองค์

๒. แผนงานถ่ายทอดความรู้

- ❖ ราษฎรที่เข้ามาฝึกอบรมในฟาร์ม ได้ความรู้ไปปฏิบัติเองที่บ้าน
- ❖ ข้าราชการ นักเรียน นักศึกษา และราษฎรทั่วไป มาศึกษาดูงาน ปีละ ๕,๐๐๐ คน

๓. แผนการผลิต

- ❖ งานอำนวยการ
- ❖ งานปรับปรุงที่ดิน งานทำปุ๋ยพืชสด ปุ๋ยหมัก ปุ๋ยอินทรีย์
- ❖ งานพืชผัก พืชสวนครัว ไม้ผลอายุสั้น
- ❖ งานพืชเศรษฐกิจ พืชไร่ พืชน้ำ หม่อน
- ❖ งานปศุสัตว์ งานรับฝักขอบสัตว์เล็ก ถึงขนาดกลาง
- ❖ งานปลูกพืชหมุนเวียน พืชผัก ไม้ผลอายุสั้น
- ❖ งานเพาะเห็ด เห็ดฟาง เห็ดนางฟ้า เห็ดขาว ผลิตเชื้อเห็ด
- ❖ งานประมง การเลี้ยงปลาน้ำจืด ปลาแรด ปลานิลแดง ปลานิลจิตลดา กบ

- ♦ งานไม้ผล อ้อย ถั่วฝักยาว ข้าวโพดหวาน
 - ♦ งานนาข้าว ปลูกข้าวสังข์หยด ซึ่งเป็นข้าวพันธุ์พื้นเมืองเดิม
- รวมพื้นที่เกษตรกรรมและอาคาร ๑๐๕ ไร่ ๑ งาน ๑๗๔ ตารางวา พื้นที่คลองส่งน้ำ
เก็บกักน้ำ คันดิน ถนนลูกรัง ถนนภายใน

สถานที่ตั้ง

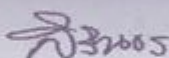
หมู่ที่ ๑, ๘, ๑๐ บ้านคลองชีพ ตำบลนาปะขอ อำเภอบางแก้ว จังหวัดพัทลุง

การเดินทาง

จากที่ว่าการอำเภอบางแก้ว ไปสาย บางแก้ว-ปากพะยูน ประมาณ ๔ กิโลเมตร

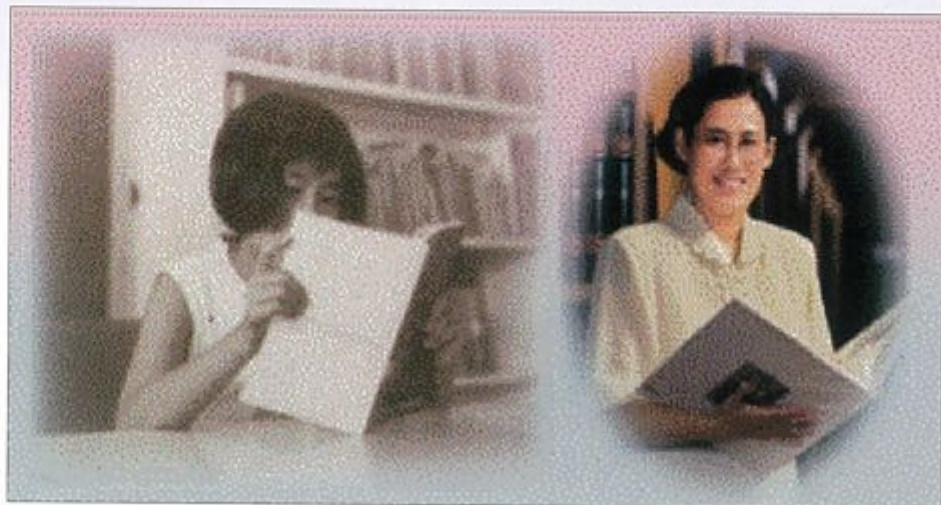

ร่วมมือกันทำให้ทั่วโลกอ่านออกเขียนได้
Let's join in making a literate world

ความเป็นมา ห้องสมุดประชาชน "เฉลิมราชกุมารี"

ร่วมกันทำให้ทั่วโลกอ่านออกเสียงได้
Let's join in making a literate world ๒๕๓๕

ลายพระหัตถ์สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี

ห้องสมุดประชาชน "เฉลิมราชกุมารี"

ความเป็นมา

ห้องสมุดประชาชน **"เฉลิมราชกุมารี"** เป็นห้องสมุดที่กระทรวงศึกษาธิการ โดยสำนักงาน กศน. (กรมการศึกษานอกโรงเรียนเดิม) ได้รับพระราชทานพระราชนุญาตให้ดำเนินโครงการเพื่อเฉลิมพระเกียรติเนื่องในมิ่งมงคลสมัยที่สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ทรงเจริญพระชนมายุ ๑๖ พรรษา เมื่อปีพุทธศักราช ๒๕๑๔ และเพื่อสนองพระราชดำริในการส่งเสริมการศึกษาสำหรับประชาชน ด้วยความจงรักภักดี ความมุ่งมั่น ครีตธาที่จะสนองพระราชประสงค์

ห้องสมุดประชาชน **"เฉลิมราชกุมารี"** เป็นห้องสมุดประชาชนขนาดกลาง มีคุณลักษณะพิเศษแตกต่างไปจากห้องสมุดประชาชนทั่วไป การจัดตั้งห้องสมุดประชาชน **"เฉลิมราชกุมารี"** ต้องได้รับพระราชทานพระราชนุญาตให้เข้าร่วมโครงการก่อนที่จะดำเนินโครงการ มีบริเวณเนื้อที่สำหรับการก่อสร้างประมาณ ๑ ไร่ ขึ้นไป เป็นอาคาร ๒ ชั้น มีพื้นที่ใช้สอยภายในอาคารประมาณ ๑๒๐ ตารางเมตร การจัดสร้างห้องสมุดประชาชน **"เฉลิมราชกุมารี"** ในแต่ละแห่งจะมีรูปทรงที่คล้ายคลึงกัน ต่างกันเฉพาะบริเวณหลังคาและหน้าจั่ว ทั้งนี้เป็นไปตามมติของคณะกรรมการการอำนวยการโครงการ ที่กำหนดให้ห้องสมุดประชาชน **"เฉลิมราชกุมารี"** มีเอกลักษณ์โดดเด่นเฉพาะภาค โดยหน่วยงานภาครัฐและภาคเอกชนให้ความสนับสนุนกระทรวงศึกษาธิการ จัดตั้งห้องสมุดประชาชน **"เฉลิมราชกุมารี"** ในปัจจุบันมีจำนวน ๕๐ แห่ง

ในมิ่งมงคลสมัยที่สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ทรงเจริญพระชนมายุ ๑๖ พรรษา เมื่อปีพุทธศักราช ๒๕๑๔ กระทรวงศึกษาธิการ ได้รับพระราชทานพระราชานุญาตให้ดำเนินโครงการจัดตั้ง ห้องสมุดประชาชน "เฉลิมราชกุมารี" เพื่อเฉลิมพระเกียรติและเพื่อสนองแนวทางพระราชดำริในการส่งเสริมการศึกษาสำหรับประชาชนที่ได้ทรงแสดงในโอกาสต่างๆ

กรมการศึกษานอกโรงเรียนได้พิจารณาเห็นว่าเพื่อสนองพระราชปณิธานและแนวทางพระราชดำริในการส่งเสริมการศึกษา สำหรับประชาชนตามที่ทรงแสดงไว้ในโอกาสต่างๆ เช่น ในโอกาสที่ทรงมีพระมหากุณาธิคุณ เสด็จเป็นองค์ประธานในการประชุมสมัชชาสากลว่าด้วยการศึกษาผู้ใหญ่ เมื่อวันที่ ๑๒ เดือน มกราคม พ.ศ. ๒๕๑๑ ได้ทรงพระราชทานลายพระหัตถ์เชิญชวนให้

ร่วมกันทำให้ชาวโลกอ่านออกเขียนได้
Let's join in making a literate world
สิริมาพร

ลายพระหัตถ์สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี
พระราชทานประดิษฐานไว้ ณ ห้องสมุดประชาชน "เฉลิมราชกุมารี" ทุกแห่ง

และในบทพระราชนิพนธ์เรื่อง "ห้องสมุดในทัศนะของข้าพเจ้า" ได้ทรงกล่าวว่า

"...ความรู้ของมนุษย์เป็นมรดกที่ตกทอดกันมาแต่โบราณ เมื่อมีการประดิษฐ์คิดค้นอักษรขึ้น ผู้มีความรู้ก็ได้บันทึกความรู้ ของสิ่งที่ตนค้นพบเป็นการจารึกหรือเป็นหนังสือทำให้นุคคลอื่นในสมัยเดียวกัน หรืออนุชนรุ่นหลังได้มีโอกาสศึกษาทราบถึง เรื่องนั้นและได้ใช้ความรู้เก่าๆ เป็นพื้นฐานที่จะหาประสบการณ์คิดค้นสิ่งใหม่ๆ ที่เป็นความก้าวหน้า เป็นความเจริญสืบต่อไป..."

ห้องสมุดเป็นสถานที่เก็บเอกสารต่างๆ อันเป็นแหล่งความรู้ ดังกล่าวแล้ว จึงเรียกได้ว่าเป็นครูเป็นผู้ชี้แนะให้เราแก้ปัญหา วิเคราะห์ วิจัยให้รู้สิ่งควรรู้อันชอบด้วยเหตุผลได้

"ข้าพเจ้าอยากให้เรามีห้องสมุดที่ดี มีหนังสือครบทุกประเภทสำหรับประชาชน หนังสือประเภทที่ข้าพเจ้าคิดว่า สำคัญที่สุดอย่างหนึ่งคือ หนังสือสำหรับเด็ก วัยเด็กเป็นวัยเรียนรู้ เด็กๆ ส่วนใหญ่สนใจจะทราบเรื่องราวต่างๆ แปลกๆ ใหม่ๆ อยู่แล้ว ถ้าเรามีหนังสือที่มีคุณค่า ทั้งเนื้อหา และรูปภาพให้เขาอ่าน ให้ความรู้ความบันเทิง เด็กๆ จะได้เติบโตขึ้นผู้ใหญ่ที่สมบูรณ์ที่รอบรู้ มีธรรมะประจำใจ มีความรักบ้านเมือง มีความต้องการปรารถนาจะทำแต่ประโยชน์ที่สมควร"

บทบาทหน้าที่

๑. ศูนย์ข่าวสารข้อมูลของชุมชน หมายถึง จัดห้องสมุดให้เป็นแหล่งศึกษาหาความรู้ ค้นคว้า วิจัย โดยมีการจัดบริการหนังสือ เอกสารสิ่งพิมพ์ สื่อโสตทัศน์

๒. ศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้ของชุมชน เป็นแหล่งส่งเสริม สนับสนุน และจัดกิจกรรมการเรียนรู้

๓. ศูนย์กลางจัดกิจกรรมของชุมชน หมายถึง การให้บริการแก่ชุมชน ในการจัดกิจกรรมการศึกษา และศิลปวัฒนธรรม เช่น การประชุมขององค์กร การจัดกิจกรรมวันสำคัญ ความประเพณี การจัดสวนสุขภาพ สนามเด็กเล่น และสวนสาธารณะ เป็นต้น

๔. ศูนย์กลางสนับสนุนเครือข่ายการเรียนรู้ในชุมชน หมายถึง การจัดให้เกิดกระบวนการที่จะเชื่อมประสานระหว่างห้องสมุด และแหล่งความรู้ในชุมชนอื่นๆ เช่น ที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้าน สถานศึกษา แหล่งประกอบการ ภูมิปัญญาท้องถิ่น

ห้องสมุดประชาชน "เฉลิมราชกุมารี"

อาคารห้องสมุดประชาชน "เฉลิมราชกุมารี" เป็นอาคาร ๒ ชั้น มี ๒ รูปแบบ พื้นที่ใช้สอยประมาณ ๑๒๐ ตารางเมตร

๑. **ห้องอ่านหนังสือทั่วไป** หนังสือที่จัดบริการ ประกอบด้วยหนังสืออ้างอิง นวนิยาย สารคดี แบบเรียนระดับต่างๆ นอกจากนั้นมีหนังสือพิมพ์ วารสาร กฤตภาค จุลสาร และสิ่งพิมพ์อื่นๆ มีบริการข้อมูลท้องถิ่นที่จัดขึ้นตามพระราชโบายของสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ซึ่งมีข้อมูล ดังนี้

- ๑.๑ ข้อมูลสภาพทั่วไป
- ๑.๒ ข้อมูลทางสังคม
- ๑.๓ ข้อมูลทางการเมืองการปกครอง
- ๑.๔ ข้อมูลทางการศึกษา

๑.๕ ข้อมูลทางศิลปวัฒนธรรม

๑.๖ ข้อมูลทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

๑.๗ ข้อมูลทางการเกษตร

๑.๘ ข้อมูลทางอุตสาหกรรม

๑.๙ ข้อมูลทางเศรษฐกิจ นอกจากนี้ ยังมีมุนักเขียนท้องถิ่น มุมวรรณกรรมพื้นบ้าน มุมธรรมะ บริการแนะแนว

๒. ห้องเด็กและครอบครัว ลักษณะอาจจำลองภาพ จากตำนานพื้นบ้าน เทพนิยาย หรือ สถาปัตยกรรมประเภททั้งใกล้และไกลตัวมาตกแต่ง พร้อมกับจัดที่นั่งอ่าน ที่นั่งเล่นที่เหมาะสม มีบริเวณการจัดกิจกรรมที่เด็กและครอบครัว สามารถมีส่วนร่วมและแสดงออก เช่น การเล่านิทาน การแสดงละครหุ่น การวาดภาพ การแข่งขัน อ่านเขียน

๓. ห้องโสตทัศนศึกษา มีวัตถุประสงค์ที่จะจัดบริเวณสื่อ เพื่อการศึกษาค้นคว้า ส่งเสริมการศึกษาด้วยตนเอง มีสื่อพื้นบ้าน ได้แก่ วิทยุทัศน์ เทปเสียง สไลด์ และคู่มือประกอบการฟังและการชม

๔. ห้องอเนกประสงค์ ในแต่ละห้องสมุดจะนำเสนอในรูปแบบที่แตกต่างกัน แต่จะครอบคลุม ประเด็นในเรื่องประวัติศาสตร์ โบราณคดีของพื้นที่นั้นๆ ภูมิศาสตร์และสิ่งแวดล้อม ศิลปวัฒนธรรม ประเพณี อาชีพการส่งเสริมคุณภาพชีวิต คนดีมีฝีมือ ภูมิปัญญาท้องถิ่น

๕. ห้องเฉลิมพระเกียรติ หัวใจของห้องสมุดประชาชน "เฉลิมราชกุมารี" คือ ห้องเฉลิมพระเกียรติ ซึ่งมีวัตถุประสงค์นำเสนอพระราชประวัติ พระปรีชาญาณ และพระมหากรุณาธิคุณที่สถาบันพระมหากษัตริย์มีต่อประชาชนชาวไทย แบ่งเป็น ๔ ส่วน คือ

๕.๑ ห้องนิทรรศการ เกี่ยวกับพระราชประวัติของสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี

๕.๒ พระราชนิพนธ์ของสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี พระราชนิพนธ์ของพระบรมวงศานุวงศ์ในราชวงศ์จักรี

๕.๓ นิทรรศการ เกี่ยวกับพระอัจฉริยภาพของสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ในด้านศิลปกรรม วรรณกรรม การดนตรี

๕.๔ พระราชกรณียกิจ และโครงการพระราชดำริ ในรัชกาลปัจจุบันของสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี

**ประวัติห้องสมุดประชาชน "เฉลิมราชกุมารี"
อำเภอศรีนครินทร์ จังหวัดพัทลุง**

ห้องสมุดประชาชน "เฉลิมราชกุมารี" อำเภอศรีนครินทร์ จังหวัดพัทลุง

ความเป็นมา

การจัดสร้างห้องสมุดประชาชน "เฉลิมราชกุมารี" อำเภอศรีนครินทร์ เริ่มดำเนินการเมื่อปี ๒๕๔๔ จากความคิดริเริ่มขององค์กร ๒ ส่วน คือ

๑. องค์กรบริหารส่วนจังหวัดพัทลุง ประกอบด้วย นายกองค้การบริหารส่วนจังหวัดพัทลุง (นายसानันท์ สุพรรณชนะบุรี) ผู้อำนวยการกองการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม (นายจิต แก้วทิพย์)

๒. องค์กรภาครัฐ ประกอบด้วย ผู้อำนวยการศูนย์การศึกษาออกโรงเรียนจังหวัดพัทลุง (นายวิศาล วัชรคม) ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพัทลุง (นางอนงค์ เขาวนงกิจ) ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดบ้านนา (นายสมปอง อนุศิริ)

บุคคลดังกล่าวได้หารือกันถึงเรื่องการจัดสร้างห้องสมุดประชาชน "เฉลิมราชกุมารี" อำเภอศรีนครินทร์ มีวัตถุประสงค์เพื่อแสดงความจงรักภักดีสำนึกในพระมหากรุณาธิคุณของสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี อันเป็นการสนองพระราชปณิธานให้ชุมชนมีแหล่งความรู้ที่สมบูรณ์

ประกอบกับปี พ.ศ. ๒๕๕๐ เป็นปีที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงมีพระชนมายุครบ ๘๐ พรรษา จึงเห็นสมควรให้มีการให้จัดสร้างห้องสมุดประชาชน "เฉลิมราชกุมารี" อำเภอศรีนครินทร์ เพื่อเฉลิมพระเกียรติในโอกาสที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมีพระชนมายุครบ ๘๐ พรรษา ด้วย

สำนักงาน กศน.จังหวัดพัทลุงได้ประสานให้มีการก่อสร้างห้องสมุดประชาชน "เฉลิมราชกุมารี" โดยได้รับการสนับสนุนอนุมัติงบประมาณจากองค์การบริหารส่วนจังหวัด

พัทลุง จำนวน ๘,๘๐๐,๐๐๐ บาท และได้ขอใช้ที่ดินราชพัสดุ แปลงหมายเลขทะเบียนที่ ๒๐๑ ที่อยู่ในความดูแลรับผิดชอบของโรงเรียนวัดบ้านนา จำนวน ๔ไร่ ๑ งาน ๑๖.๖ ตารางวา และคณะกรรมการสถานศึกษาโรงเรียนวัดบ้านนาได้มีมติให้ใช้สถานที่ดังกล่าว

วันที่ ๘ เดือน มีนาคม พ.ศ. ๒๕๕๐ ได้จัดพิธีลงนามในข้อตกลงความร่วมมือการใช้ที่ดินเพื่อก่อสร้างห้องสมุดประชาชน "เฉลิมราชกุมารี" ณ ห้องแพรทอง ศาลากลางจังหวัดพัทลุง โดยมีผู้ว่าราชการจังหวัดพัทลุง นายกองค้การบริหารส่วนจังหวัดพัทลุง อนุรักษพันธ์ที่พัทลุง ผู้อำนวยการเขตพื้นที่การศึกษา ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดบ้านนา และผู้อำนวยการศูนย์การศึกษาออกโรงเรียนจังหวัดพัทลุง เป็นผู้ร่วมลงนาม จากนั้นได้จัดส่งบันทึกความร่วมมือให้สำนักบริหารงานการศึกษาออกโรงเรียนดำเนินการตามขั้นตอน

สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี พระราชทานพระราชานุญาตให้ เข้าร่วมโครงการ "ห้องสมุดเฉลิมราชกุมารี" เป็นลำดับที่ ๘๐

วันพุธที่ ๒๐ เดือน กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๕๑

สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี พระราชทานพระราชวโรกาสให้เข้าเฝ้าทูลละอองพระบาททูลเกล้าฯ ถวายแผ่นศิลาฤกษ์ เพื่อทรงเจิม และทรงพระสุหร่าย สำหรับนำไปประกอบพิธีวางศิลาฤกษ์ การก่อสร้างห้องสมุดประชาชน "เฉลิมราชกุมารี" อำเภอศรีนครินทร์ จังหวัดพัทลุง ณ ศาลาศิวาสิตาลัย สวนจิตรลดา

วันพฤหัสบดีที่ ๒๘ เดือนกุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๕๑ เวลา ๐๘.๓๘ น. นายสุเทพ โภมลงมร ผู้ว่าราชการจังหวัดพัทลุง เป็นประธาน ประกอบพิธีวางศิลาฤกษ์ ห้องสมุดประชาชน "เฉลิมราชกุมารี" อำเภอศรีนครินทร์ จังหวัดพัทลุง

การดำเนินโครงการห้องสมุดประชาชน "เฉลิมราชกุมารี" อำเภอศรีนครินทร์ จังหวัดพัทลุง ได้ดำเนินการ แบ่งเป็น ๒ ส่วน ดังนี้

๑. การก่อสร้างอาคารและปรับปรุงภูมิทัศน์ภายนอก องค์การบริหารส่วนจังหวัดพัทลุง ได้ดำเนินการตั้งงบประมาณรายจ่าย ประจำปี พ.ศ.๒๕๕๐-๒๕๕๒ เพื่อดำเนินโครงการห้องสมุดประชาชน "เฉลิมราชกุมารี" อำเภอศรีนครินทร์ จังหวัดพัทลุง จำนวนทั้งสิ้น ๑๑,๘๐๕,๕๓๖ บาท ดำเนินการดังนี้

๒. การปรับปรุงภูมิทัศน์ภายในอาคาร สำนักงาน กศน. จังหวัดพัทลุง ได้ดำเนินการวางแผนปรับปรุงภูมิทัศน์ภายใน ให้เป็นพื้นที่ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ระบบ และการเรียนรู้ตามอัธยาศัยโดยแบ่งพื้นที่อาคารชั้นบนและชั้นล่าง เป็นสัดส่วนแต่ละพื้นที่ ดังนี้

๒.๑ อาคารชั้นล่าง ประกอบด้วย

- ๑) จุดวางแผ่นศิลาฤกษ์
- ๒) ห้องอ่านหนังสือทั่วไป
- ๓) มุมเด็กและครอบครัว
- ๔) มุมตำราหนังสือในอดีต
- ๕) มุมนักเขียนท้องถิ่น

๒.๒ อาคารชั้นบน ประกอบด้วย

- ๑) ห้องเฉลิมพระเกียรติ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี
- ๒) ห้องอเนกประสงค์
- ๓) ห้องโถงกลาง
- ๔) ห้องสื่ออิเล็กทรอนิกส์

ภาพมุมต่างๆ ภายในห้องสมุด

สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ
กับการส่งเสริมการอ่าน

"...หนังสือธรรมดาๆ ที่น่าเบื่อที่สุดในโลก
พอสมเด็จพระแม่เล่า มันสนุกตื่นเต้น มีรสชาติ ขึ้นมาทันที..."
พระราชนิพนธ์ เรื่อง "แม่"
ใน สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี

จาก พระราชนิพนธ์ เรื่อง "แม่" ในสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ตอนที่ทรงเล่าถึงวิธีการซึ่งสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ ทรงใช้อบรมพระราชโอรส และพระราชธิดานั้นได้สะท้อนถึงกลวิธีสร้างนิสัยรักการอ่านในสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ อันเปี่ยมไปด้วยศาสตร์และศิลป์ โดยอาจสังเคราะห์ออกเป็น ๑๐ วิธีการ เพื่อที่พลกนิกร จักน้อมนำไปปรับใช้สร้างเสริม นิสัยรักการอ่านในครอบครัวของตนได้ ดังนี้

"...พอค่ำลงเราก็อ่านนิทานอาหารก่อนอาหารนี้ถ้าว่างพระราชกิจ สมเด็จพระแม่ มักจะอยู่ด้วย ประการแรก ท่านจะได้ดูว่ารับประทานอาหารที่มีคุณค่าทางอาหารพอหรือไม่ ประการที่สอง कुमारยาทโค๊ะ และประการที่สาม เป็นข้อที่พี่น้องทุกคนรวมทั้งพี่เลี้ยงชอบที่สุด คือท่านจะเลือกหนังสือดีๆ สนุกๆ มาเล่าให้ฟัง หนังสือที่ท่านเอามาเล่าบางทีก็เป็นนิทานธรรมคาถา หรือนิทานเรื่องชาดกในพุทธศาสนาบางทีก็เป็นหนังสือประวัติศาสตร์ ประวัติบุคคลสำคัญและความรู้รอบตัวอื่นๆ บางครั้งเป็นข่าวจากหนังสือพิมพ์รายสัปดาห์ ตอนหลังๆ นี้ท่านชอบอ่านเป็นภาษาอังกฤษให้เราหัดฟังภาษาคำด้วยนานๆ ทีก็อาจจะมีการถามปัญหาทวนความจำ ถ้าตอบถูกก็มีรางวัลเงินสด ๑ บาท เป็นที่ขบขันกันในครอบครัวว่า หนังสือธรรมคาถา ที่น่าเบื่อที่สุดในโลก พอสมเด็จพระแม่เล่ามันสนุกคึกคัก มีรสมีชาติขึ้นมาทันที ท่านจะเน้นระบายสี หยิบยกจับความที่น่าสนใจมาเล่า (พูดหม่อมพ้อยังโปรดฟัง) ทำให้จำง่ายไม่ต้องท่อง เรื่องนี้มีความลับอย่างหนึ่ง (ที่เปิดเผยได้แล้ว) ว่า บางทีข้าพเจ้าก็เคยจอ่านหนังสือเพราะเรียนเยอะแยะก็อาศัยจำเอาจากสมเด็จพระแม่เล่า นำมาวิจารณ์เพิ่มเติมแล้วใช้ตอบข้อสอบหรือเขียนรายงานส่งครูสบายๆ เรื่องนิทานของสมเด็จพระแม่มีเรื่องที่น่าคึกคักคือเรื่องผี แต่ก่อนนี้พี่เลี้ยงไม่ยอมเล่าเรื่องผี พอไปโรงเรียนเพื่อนๆ ก็มาหลอกสมเด็จพระแม่ท่านว่า ถ้ามานั่งอธิบายว่ามีผีจริงก็ไม่เชื่อ ท่านจึงสาธิตโดยการเล่าเรื่องผีที่น่ากลัวกว่าให้เข็ด

เมื่อตอนเล็กๆ ตั้งแต่เริ่มเรียนประถมท่านสอนภาษาไทยโดยการอ่านวรรณคดีเรื่อง ยืนโรงสามเรื่อง คือ พระอภัยมณี อิเหนา และรามเกียรติ์ โดยเฉพาะอย่างยิ่งเรื่องอิเหนา ท่านให้ท่องกลอนตอนที่เพราะๆ เช่น ว่าพลางทางชมคนมาก โฉนผกจับไม้ยังมี ฯลฯ

คงจะเป็นเพราะได้อ่านกลอนมาแต่เล็กๆ ทำให้ข้าพเจ้าชอบเรียนวรรณคดีไทย ชอบแต่งกลอนตอนเด็กๆ ข้าพเจ้าเรียนวิชาภาษาอังกฤษก่อนข้างจะอ่อนและหนีเรียนอยู่เสมอ หลังจากฟังพระบรมราชาโฆวาทของทูลกระหม่อมพ้อเรื่อง "ทำไมคนเราต้องเรียนภาษาอังกฤษ" แล้ว สมเด็จพระแม่ก็ค่อยๆ เริ่มสอนศัพท์อังกฤษ ให้ท่อง ให้อ่านหนังสือตามลำดับยากง่าย จนเดี๋ยวนี้พ้อจะส่งภาษาฝรั่งมังฆ้องมังคำได้..."

บางตอนจากพระราชนิพนธ์ เรื่อง "แม่"
ในสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี

สิบกลวิธีสร้างนิสัยรักการอ่าน ในสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ

วิธีที่ ๑ ใช้เวลาสบายๆ ของครอบครัวเพื่อส่งเสริมการอ่าน

ข้อความในพระราชนิพนธ์เรื่อง "แม่"

"...พอค่ำลงเราก็ขึ้นมารับประทานอาหารตอนอาหารนี้ถ้าว่างพระราชกิจ สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถมักจะอยู่ด้วย ประการแรกท่านจะได้ดูว่ารับประทานอาหารที่มีคุณค่าทางอาหารพอหรือไม่ ประการที่สองดูมารยาทโต๊ะและประการที่สามเป็นข้อที่พี่น้องทุกคนรวมทั้งพี่เลี้ยงชอบที่สุดคือ..."

การน้อมนำไปปรับใช้

การสร้างเสริมนิสัยรักการอ่านเริ่มต้นที่พ่อแม่ พ่อแม่อ่านลูกก็อ่านพ่อแม่ควรจัดเวลาการอ่านหรือสร้างความสัมพันธ์ระหว่างเด็กกับหนังสือที่ชัดเจน แทนที่จะดูทีวีกลับเปลี่ยนเป็นพูดคุยเกี่ยวกับหนังสือในระหว่างมื้ออาหารพาลูกไปร้านหนังสือหรือห้องสมุดทุกสัปดาห์ การสร้างเสริมนิสัยรักการอ่านต้องไม่เคร่งเครียด ควรเป็นเรื่องสบายๆ ที่ทุกคนในครอบครัวมีความสุขร่วมกันได้

วิธีที่ ๒ เลือกหนังสือที่ดีที่เด็กสนุก

ข้อความในพระราชนิพนธ์ เรื่อง "แม่"

"...ท่านจะเลือกหนังสือดีๆ สนุกๆ มาเล่าให้ฟัง..."

การน้อมนำไปปรับใช้

หนังสือดีมีคุณภาพที่สนุกเป็นจุดเริ่มต้นที่ทำให้เด็กผูกพันกับหนังสือและการอ่านเมื่อใดที่ลูกชอบเรื่องแบบไหนส่งเสริมให้เกิดการชวนเขาอ่านเองของลูก ก็จะง่ายขึ้น

วิธีที่ ๓ ให้เด็กได้รู้เรื่องราวหลากหลาย จากพฤติกรรม

ข้อความในพระราชนิพนธ์เรื่อง "แม่"

"... หนังสือที่ท่านเอามาเล่าบางทีก็เป็นหนังสือนิทานธรรมคาถา หรือนิทานเรื่องชาดกในพุทธศาสนา บางทีก็เป็นหนังสือประวัติศาสตร์ ประวัติบุคคลสำคัญหรือความรู้รอบตัวอื่นๆ บางครั้งเป็นข่าวจากหนังสือพิมพ์รายสัปดาห์ตอนหลังๆ นี่ท่านชอบอ่านเป็นภาษาอังกฤษให้เราหัดฟังภาษาด้วย..."

การน้อมนำไปปรับใช้

หนังสือหรือเรื่องราวบางแนวอาจไม่สนุกหรือน่าสนใจนักสำหรับเด็กๆ แต่การแนะนำที่มีเสน่ห์โดยพ่อแม่จะขยายขอบฟ้าแห่งการเรียนรู้ของลูกให้กว้างไกลและสร้างแรงบันดาลใจที่หลากหลาย ทำให้ลูกมีความรอบรู้ที่กว้างขวาง มีจิตใจที่เปิดรับความแตกต่าง รู้เหตุผลที่มาที่ไปของวัฒนธรรมต่างๆ ในโลกนี้

วิธีที่ ๔ มีกิจกรรมพัฒนาทักษะการคิด

ข้อความในพระราชนิพนธ์เรื่อง "แม่"

"...นานๆ ทีก็อาจจะมีการถามปัญหาทวนความจำถ้าตอบถูกมักมีรางวัลเงินสด

๑ บาท..."

การน้อมนำไปปรับใช้

การพัฒนาทักษะการคิดเป็นกิจกรรมที่สำคัญที่ควรทำควบคู่ไปกับการสร้างเสริมนิสัยรักการอ่าน เพราะในท้ายที่สุด เราหวังว่าเด็กๆ จะใช้ประโยชน์จากการอ่านได้ เด็กๆ ไม่อ่านเพื่อที่จะเชื่อ แต่อ่านเพื่อที่จะคิด ทั้งทักษะการคิดระดับต้น (จำ-เข้าใจ-ประยุกต์ใช้) และทักษะการคิดระดับสูง (วิเคราะห์-สังเคราะห์-ประเมิน) ดังนั้นการจัดให้มีกิจกรรมต่างๆ เพื่อกระตุ้นการคิดและสร้างแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์จึงเป็นเรื่องที่สำคัญ

วิธีที่ ๕ ใช้นิทานในการเล่า

ข้อความในพระราชนิพนธ์เรื่อง "แม่"

"... เป็นที่ขบขันกันในครอบครัวว่า หนังสือธรรมคาๆ ที่น่าเบื่อที่สุดในโลก พ่อสมเด็จแม่เล่ามันสนุกตื่นเต้นมีรสชาติขึ้นมาในทันที..."

การน้อมนำไปปรับใช้

วิธีการแบบนิตานที่ง่ายที่สุดในการเล่าเรื่องสำหรับเด็กๆ คือ

๑. แยกเสียงบรรยายหรือการเล่าโดยทั่วไป ออกจากเสียงบทสนทนาของตัวละคร
๒. เล่าอย่างมีชีวิตชีวาโดยเห็นภาพพจน์ของสิ่งที่เล่าและภาวะอารมณ์ของตัวละคร
๓. ออกเสียงชัดเจน ถูกอักขรวิธี แต่ในขณะที่เดียวกันก็มีลูกเล่นแปลกๆ บ้าง
๔. และที่สำคัญที่สุด มีความสุขในขณะที่เล่าไปพร้อมกับเด็กๆ

วิธีที่ ๖ ใช้กิจกรรมศิลปะเชื่อมโยงกับการอ่าน

ข้อความในพระราชนิพนธ์เรื่อง "แม่"

"...ท่านจะเน้นระบายสี..."

การน้อมนำไปปรับใช้

กิจกรรมศิลปะที่เกี่ยวข้องเนื่องกับหนังสือและการอ่านนอกจากช่วยพัฒนาสุนทรียภาพในเด็กแล้วยังช่วยเสริมสร้างความเข้าใจในมิติอื่นๆ ของเรื่องราวเป็นเสมือนการวิจัยย่อยๆ ที่เด็กๆ กระทำได้อย่างสนุกสนานอีกด้วยกิจกรรมศิลปะมีหลากหลาย อาทิ วาดรูประบายสี (ด้วยเทคนิคต่างๆ - สีเทียน-สีไม้-สีน้ำ-สีน้ำมัน-สีโปสเตอร์-สีดิน-สีดอกไม้-สีพืชผัก) ทำประดิษณ์กรรม, ทำหุ่น, ทำละคร, ร้องเพลง

วิธีที่ ๗ สอนให้รู้จักสกัดความรู้และจับใจความสำคัญ

ข้อความในพระราชนิพนธ์เรื่อง "แม่"

"... หยิบยกจับความที่น่าสนใจขึ้นมาเล่า (ทูลหม่อมพ่อยังไปรศฟัง) ทำให้จำง่ายไม่ต้องท่องเรื่องนี้มีความลับอย่างหนึ่ง (ซึ่งเปิดเผยได้แล้ว) ว่าบางทีข้าพเจ้า ขี้เกียจอ่านหนังสือเพราะเรียนเยอะแยะก็อาศัยจำเอาจากที่สมเด็จพระแม่เล่านำมาวิจารณ์เพิ่มเติมแล้วใช้คอบข้อสอบหรือเขียนรายงานส่งครูสบายๆ ..."

การน้อมนำไปปรับใช้

เมื่ออ่านแล้วต้องสามารถจับใจความสำคัญและสกัดความรู้ไปใช้ประโยชน์ได้ แรกเริ่มพ่อแม่อาจช่วยสรุปช่วยสกัดอย่างสม่าเสมอก็จะช่วยสร้างความคุ้นเคยในระเบียบวิธีการแก่เด็กๆ เป็นปฐม ต่อมาอาจฝึกให้เด็กใช้แผนภูมิ แผนภาพต่างๆ เช่น แผนภาพโยแมงมุม แผนภาพกังปลา เพื่อสกัดจับใจความสำคัญและสกัดความรู้ความเข้าใจด้วยตนเองได้หลายคนคิดว่าเรื่องนี้เป็นเรื่องยากแต่ที่จริงแล้วไม่ยากเลยหากเด็กได้มีการฝึกฝนทักษะเหล่านี้บ่อยๆเป็นประจำ

วิธีที่ ๘ ค่อยออกจากประสบการณ์เดิมของผู้เรียน

ข้อความในพระราชนิพนธ์เรื่อง "แม่"

"... เรื่องนิทานของสมเด็จพระแม่ มีเรื่องที่น่าตื่นเต้นคือเรื่องผีแต่ก่อนหน้านี้ ที่เลี้ยงไม่ยอมเล่าเรื่องผี พอไปโรงเรียนเพื่อนๆ ก็มาหลอก สมเด็จพระแม่ท่านว่า ถ้ามานั่งอธิบายว่ามีไม่มีจำงก็ไม่เชื่อท่านจึงสาบัตโดยการเล่าผีที่น่ากลัวกว่าให้เข็ด..."

การน้อมนำไปปรับใช้

พ่อแม่ต้องไวในเรื่องการรับรู้และความสนใจของลูกและเป็นฝ่ายช่วงชิงใช้ประโยชน์จากความสนใจที่เกิดขึ้นแล้วนั้นๆ เพื่อจัดกระบวนการเรียนรู้เสริมหรือนำมาใช้ปลูกฝังนิสัยรักการอ่านอย่างต่อเนื่อง

วิธีที่ ๘ นำเด็กสู่โลกแห่งวรรณคดี

ข้อความในพระราชนิพนธ์เรื่อง "แม่"

"... เมื่อตอนเล็กๆ ตั้งแต่เริ่มเรียนประถมท่านสอนภาษาไทยโดยให้อ่านวรรณคดีเรื่องขึ้นโรงสามเรื่อง คือ พระอภัยมณี อิเหนา และ รามเกียรติ์ โดยเฉพาะอย่างยิ่งเรื่องอิเหนาท่านให้ท่องกลอนตอนที่เพราะๆ เช่น ว่าพลางทางชมคณานก โผนมกจับไม้ยังมี ฯลฯ คงจะเป็นเพราะได้อ่านกลอนมาตั้งแต่เล็กๆ ทำให้ข้าพเจ้าชอบเรียนวรรณคดีไทย ชอบแต่งกลอน..."

การน้อมนำไปปรับใช้

การสร้างนิสัยรักการอ่านไม่ใช่การส่งเสริมให้เด็กอ่านอะไรก็ได้ การสร้างนิสัยรักการอ่าน คือการสร้างนิสัยให้เด็กรู้จักอ่านงานที่มีคุณภาพ เช่น วรรณคดี สารคดี งานวิชาการ และรู้วิธีหรือมีการพัฒนาทักษะอย่างต่อเนื่อง เพื่อนำสิ่งที่อ่านนั้นมาใช้ประโยชน์หรือสร้างแรงบันดาลใจ

วิธีที่ ๑๐ พัฒนาทักษะไวยากรณ์ภาษาสู่โลกกว้าง

ข้อความในพระราชนิพนธ์เรื่อง "แม่"

"... ตอนเล็กๆ ข้าพเจ้าเรียนวิชาภาษาอังกฤษก่อนข้างจะอ่อนและหนีเรียนอยู่เสมอ หลังจากฟังพระบรมราชโองการของทูลกระหม่อมพ่อเรื่อง "ทำไมคนเราต้องเรียนภาษาอังกฤษ" แล้วสมเด็จพระแม่ก็ค่อยๆ เริ่มสอนศัพท์ภาษาอังกฤษให้ท่องให้อ่านหนังสือตามลำดับยากง่ายจนเดี๋ยวนี้พ่อจะส่งภาษาฝรั่งมังฆ้องมังคำได้..."

การน้อมนำไปปรับใช้

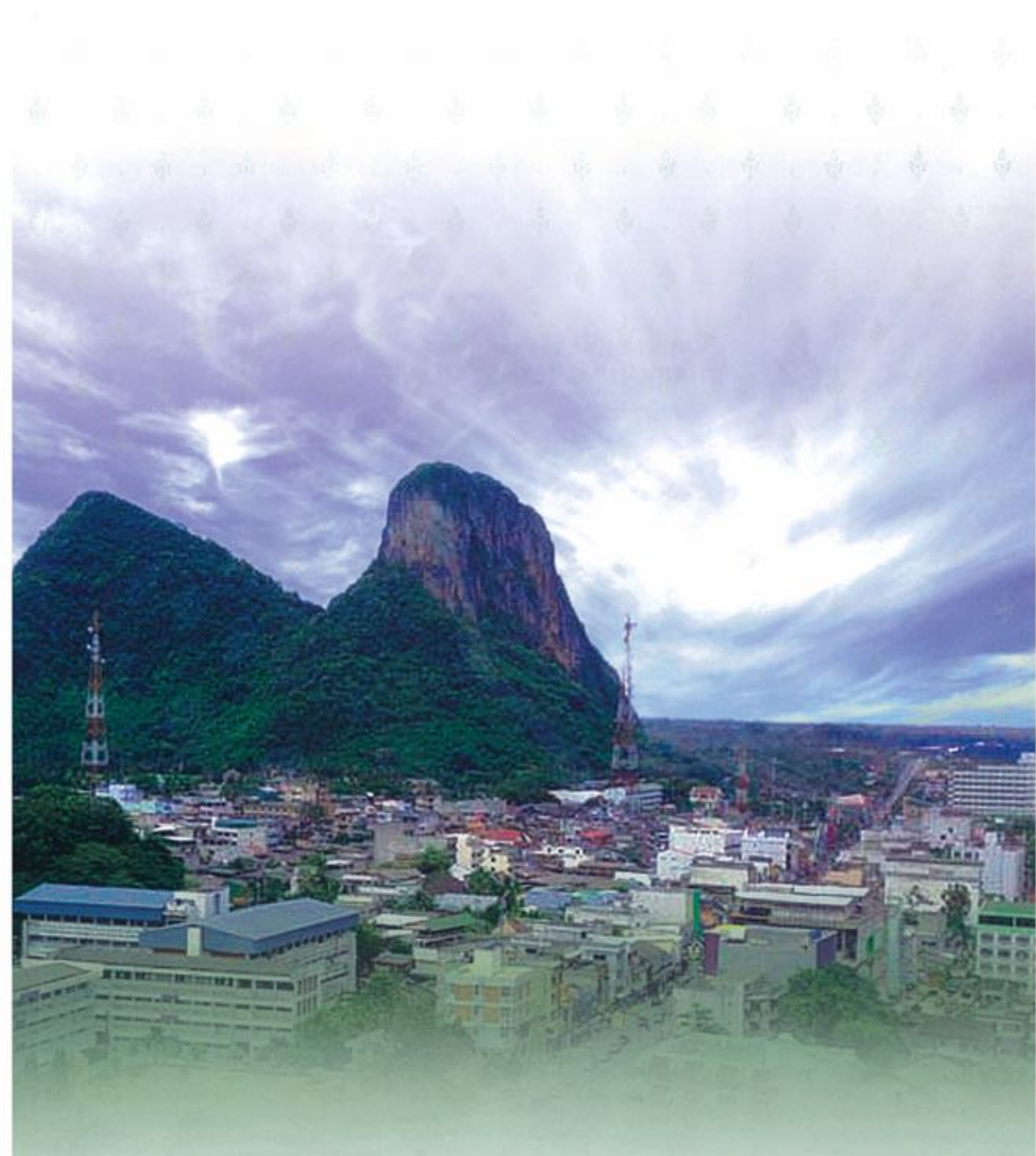
การอ่านทำให้รู้จักตนเอง และรู้จักโลกจึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่ต้องพัฒนาทักษะการอ่านไวยากรณ์ในเด็กซึ่งกำลังเติบโตขึ้นท่ามกลางกระแสแห่งความเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วของโลกทุกวันนี้ตำราไทยที่แปลมาจากภาษาต่างประเทศนั้นล่าช้ากว่าเวลาจริงของเอกสาร

นั้นๆ อยู่หลายปี บางเล่มเป็นสิบปี การที่เด็กเข้าถึงหนังสือต่างประเทศได้ทำให้ไทยรู้เขารู้เรา สามารถนำความรู้และเทคโนโลยีสากลมาประสมกับความรู้ไทยเพื่อสร้างสรรค์ประเทศของเรา ให้เจริญยิ่งขึ้นไป

หนังสือไทยที่น่าอ่านสำหรับเด็กและเยาวชนไทย

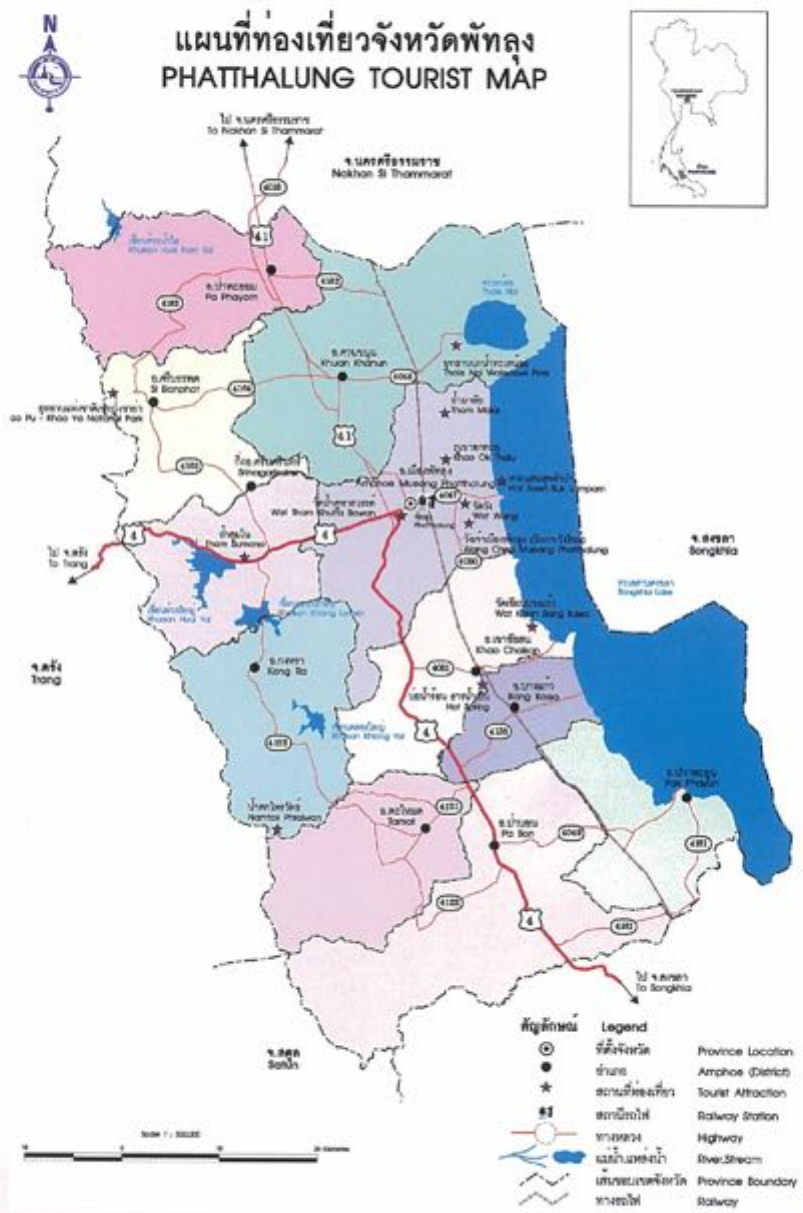
หนังสือไทยที่น่าอ่านสำหรับเด็กและเยาวชนไทย ตามพระราชวิจารณ์ ในสมเด็จพระนางเจ้า พระบรมราชินีนาถ ที่ทรงพระกรุณาพระราชทานรายชื่อ ได้แก่

๑. พระอภัยมณี
๒. รามเกียรติ์
๓. นิทานชาดก
๔. อิเหนา
๕. พระราชนิพนธ์สิบสองเดือน และ
๖. กาพย์เห่เรือ เจ้าฟ้ากุ้ง (เจ้าฟ้าธรรมาธิเบศร)

ข้อมูลจังหวัดปัตตานี

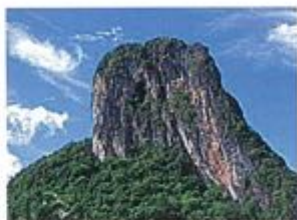

ตราสัญลักษณ์ประจำจังหวัดพัทลุง

รูปภูเขาออกทะเล หมายถึง จังหวัดพัทลุง ได้ย้ายที่ตั้งเมืองมาแล้ว ๑๒ ครั้ง ครั้งสุดท้ายในปี พุทธศักราช ๒๔๖๗ ย้ายจากตำบลลำปำมาอยู่ที่ตำบลคูหาสวรรค์ ใกล้กับภูเขาออกทะเลซึ่งสูงเด่นอยู่บนที่ราบ มองเห็นจากที่ไกลได้ทุกทิศ บนยอดเขามีเจดีย์เก่าสร้างเอาไว้องค์หนึ่งซึ่งในปัจจุบันนี้ยังเหลือฐาน ตั้งแต่นั้นชาวพัทลุงก็ไม่ต้องระเห่ร่อนอีกต่อไป ชาวเมืองจึงถือเอาภูเขาออกทะเลเป็นสัญลักษณ์ และ หลักเมืองของจังหวัด

คำขวัญประจำจังหวัดพัทลุง

"เมืองหนังโนรา อู่นาข้าว พราวน้ำตก แหล่งนกน้ำ ทะเลสาบงาม เขาอกทะลุ น้ำพุร้อน"

ดอกไม้ประจำจังหวัดพัทลุง

ดอกพะยอม

ธงประจำจังหวัดพัทลุง

พื้นธงสีม่วง มีตราจังหวัดคือภูเขาออกทะเล
แถบสีเหลือง

เพลงมาร์ชพัทลุง

พัทลุงรุ่งเรืองเมืองคนดี	มอญไมตรีมันไว้ทั่วกัน
บรรพชนของเรามีเคยห้วน	เคยประจัญเพื่อเกียรติพัทลุง
เคยกลาเกรียงไกร	ขจรไปกระทั่งเมืองกรุง
เราจึงมาช่วยกันผดุง	พัทลุงให้ยิ่งยืนนาน
เรา่วมกันสัญญาจะประคอง	เกียรติคล้ายของยี่งอนันนิรันดร์กาล
ขอฟ้าดินจงช่วยเป็นพยาน	เราสาบานจะร่วมกันทำดี
ให้เกียรติลือไกล	ขจรไปทั่วฟ้าอาศรัย
เราจะมาร่วมสามัคคี	ทำความดีเพื่อพัทลุงเทอญ

คำร้อง: นายแปลก พ็ชรคำรงกุล

ประวัติความเป็นมาของจังหวัดพัทลุง

จังหวัดพัทลุง มีประวัติความเป็นมายาวนาน ตั้งแต่สมัยก่อนประวัติศาสตร์ ดังปรากฏหลักฐานจากการค้นพบขวานหินขัดในท้องที่ทั่วไปหลายอำเภอ ในสมัยศรีวิชัย (พุทธศตวรรษที่ ๑๐-๑๔) บริเวณเมืองพัทลุงเป็นแหล่งชุมนุมที่ได้รับวัฒนธรรมอินเดีย ในด้านพุทธศาสนาลัทธิมหายาน มีหลักฐานค้นพบ เช่น พระพิมพ์ดินดิบจำนวนมาก เป็นรูปพระโพธิสัตว์รูปเทวดา โดยค้นพบบริเวณถ้ำคูหาสวรรค์และถ้ำเขาอกทะลุ ต่อมาในพุทธศตวรรษที่ ๑๘ เมืองพัทลุงได้ตั้งขึ้นอย่างมั่นคง ภายใต้การปกครองของกรุงศรีอยุธยาเป็นเมืองชั้นตรี ซึ่งนับว่าเป็นหัวเมืองหนึ่งของพระราชอาณาจักรทางใต้ ในสมัยนั้น เมืองพัทลุงมักประสบปัญหาการโจมตีจากกลุ่มโจรสลัดมาเลย์อยู่เสมอ โดยเฉพาะอย่างยิ่งกลุ่มโจรสลัดอาจะอารูและยูงคคะ ได้โจมตีเผาทำลายสร้างความเสียหายแก่เมืองพัทลุงถึงสองครั้ง ปัญหาดังกล่าวนี้เป็นปัจจัยหนึ่งที่ทำให้มีการย้ายสถานที่ตั้งเมืองอยู่เสมอ และก็เป็นมูลเหตุที่ทำให้ชาวเมืองพัทลุงเป็นนักต่อสู้ที่เข้มแข็ง

ในสมัยธนบุรีและรัตนโกสินทร์ ได้มีการย้ายสถานที่ตั้งเมืองอีกหลายครั้ง และได้ยกขึ้นเป็นเมืองชั้นโท ในรัชกาลพระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลกมหาราช ในช่วงนี้เมืองพัทลุงมีผู้นำสำคัญในการสร้างความเจริญ และความมั่นคงให้กับบ้านเมืองหลายท่าน อาทิเช่น

พระยาพัทลุง (ขุนคางเหล็ก) พระยาวิชิตเสนา (ทองขาว) พระยาอภัยบริรักษ์ (จ้อย จันทโรจนวงศ์) และป้องกันเอกราชของชาติมาหลายครั้ง เช่น เมื่อสงครามเก้าทัพ (พ.ศ.๒๑๒๔-๒๑๒๘) พระมหาช่วย วัดป่าลิไลย์ ได้นำชาวพัทลุงต่อสู้ป้องกันการรุกรานของพม่าจนได้รับความดีความชอบ โปรดเกล้าฯ ให้เป็นพระยาช่วยทุกขราษฎร์ ช่วยราชการเมืองพัทลุง

นอกจากสงครามกับพม่าแล้ว ชาวพัทลุงยังมีบทบาทสำคัญในการรักษาความมั่นคงปลอดภัยของประเทศชาติ ในหัวเมืองภาคใต้ เพราะปรากฏอยู่เสมอว่าทางเมืองหลวงได้มีคำสั่งให้เกณฑ์ชาวพัทลุงพร้อมด้วยเสบียงอาหารไปทำสงครามปราบปรามกบฏในหัวเมืองมาลาญ เช่น กบฏไทรบุรี พ.ศ.๒๑๘๑ และ พ.ศ.๒๑๘๑ ซึ่งบทบาทดังกล่าวนี้สะท้อนให้เห็นความสำคัญของเมืองพัทลุงทางการเมือง การปกครองและแหล่งอยู่อาศัยน้ำ ในอดีตเป็นอย่างดี

ครั้งรัชสมัยพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ได้ปฏิรูปการปกครองเป็นแบบมณฑลเทศาภิบาลใน พ.ศ.๒๔๑๘ และได้ประกาศจัดตั้งมณฑลนครศรีธรรมราชขึ้น เมื่อ พ.ศ. ๒๔๑๘ ประกอบด้วยเมืองต่างๆ คือ นครศรีธรรมราช พัทลุง สงขลา และหัวเมืองทั้ง ๘ ที่เป็นเมืองปัตตานีเดิม สำหรับเมืองพัทลุงแบ่งการปกครองออกเป็น ๑ อำเภอ คือ อำเภอกลางเมือง อำเภออุดร อำเภอทักษิณ ขณะนั้นตัวเมืองตั้งอยู่ที่ตำบลลำปำ จนกระทั่ง พ.ศ.๒๔๖๘ พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัวโปรดเกล้าฯ ให้ย้ายเมืองพัทลุงมาอยู่ที่บ้านวังเนียง ตำบลคูหาสวรรค์ ในปัจจุบัน เพื่อจะได้อยู่ใกล้เส้นทางรถไฟสะดวกในการติดต่อกับเมืองต่างๆ จากอดีตถึงปัจจุบันเมืองพัทลุงได้มีการย้ายเมืองหลายครั้ง สถานที่ที่เคยเป็นเมืองที่ตั้งเมืองพัทลุง ได้แก่

๑. โคนเมืองแก้ว ปัจจุบัน หมู่ที่ ๔ ตำบลจองถนน อำเภอเขาชัยสน
๒. บ้านควนแร่ ปัจจุบัน หมู่ที่ ๑ ตำบลควนมะพร้าว อำเภอเมืองพัทลุง
๓. เขาชัยบุรี (เขาเมืองฯ) ปัจจุบัน คือ ตำบลชัยบุรี อำเภอเมืองพัทลุง
ตำบลพนมวังค์ และมะกอกเหนือ อำเภอควนขนุน
๔. ท่าเสม็ด ปัจจุบัน ตำบลท่าเสม็ด อำเภอชะอวด จังหวัดนครศรีธรรมราช
๕. เมืองพระรถ ปัจจุบัน หมู่ที่ ๑ ตำบลพญาขัน อำเภอเมืองพัทลุง
๖. บ้านควนมะพร้าว ปัจจุบัน หมู่ที่ ๒ ตำบลพญาขัน อำเภอเมืองพัทลุง
๗. บ้านม่วง ปัจจุบัน หมู่ที่ ๖ ตำบลพญาขัน อำเภอเมืองพัทลุง
๘. บ้านโคกลุง ปัจจุบัน หมู่ที่ ๔ ตำบลลำปำ อำเภอเมืองพัทลุง

ชื่อเมืองพัทลุง

ในสมัยก่อนชื่อเมืองพัทลุงไม่ได้เขียนอย่างที่ปรากฏให้เห็น จากหลักฐานพบว่าบนเหรียญอียิปต์พัทลุง พ.ศ.๒๔๒๖ เขียนว่าพัททะเลง และ พัทละง ในเอกสารของไทยใช้ต่างกันมากมาย ได้แก่ พัทละง พัททลุง พัทธลุง พัทฒลุง พัทลุง ในเอกสารเบอร์นีของอังกฤษสมัยรัชกาลที่ ๓ เขียนว่า Boudelun และ Merdelong ของนายลามาร์ วิศวกรชาวฝรั่งเศส สมัยสมเด็จพระนารายณ์มหาราช เขียนว่า Bourdelun ความหมายของชื่อเมือง หมายถึง เมืองข้างหรือเมืองเกี่ยวเนื่องด้วยข้าง ซึ่งตรงกับข้อเท็จจริงหลายประการ คำว่า "พัท-ท-พัทอ" ยังไม่อาจทราบได้ว่าคำเดิมเขียนอย่างไร คำไหน ทราบเพียงว่าเป็นคำขึ้นต้น ส่วนคำพื้นเมืองที่เรียกว่า "ตะลุง" แปลว่าเสาถ้ำข้าง หรือไม้หลักผูกข้าง ชื่อบ้านนามเมืองของพัทลุงที่เกี่ยวข้องกับข้างมีมาก หรือจะเรียกว่าเป็น "เมืองข้าง" ก็ได้ โดยเฉพาะฝั่งตะวันตกของทะเลสาบสงขลาในแถบชะร็ค ซึ่งอยู่ติดกับเทือกเขาบรรทัด มีข้างป่าชุกชุม และในตำนานนางเลือกชาว ตำนานเมืองพัทลุงกล่าวว่า ตาสามโมยายเพชร เป็นหมอสคำ หมอเฒ่านายกองข้าง เลี้ยงข้างส่งเจ้าพระยากรุงทองทุกปี ต่อมาพระกุมารกับนางเลือกชาวก็ได้รับมรดกเป็นนายกองเลี้ยงข้างส่งส่วย ซึ่งในปัจจุบันชาวบ้านบางส่วนยังคงนับถือ "คาหมอข้าง"

สภาพทางภูมิศาสตร์

จังหวัดพัทลุง ตั้งอยู่ทางทิศตะวันออกเฉียงใต้ของประเทศไทย ระหว่างละติจูดที่ ๗ องศา ๖ ลิปดาเหนือ ถึง ๗ องศา ๕๐ ลิปดาเหนือ และ ลองจิจูดที่ ๘ องศา ๔๕ ลิปดาตะวันออก ห่างจากกรุงเทพมหานครตามเส้นทางสายเอเชีย (ทางหลวงหมายเลข ๕๑) เป็นระยะทางประมาณ ๘๕๘ กิโลเมตร และ ตามเส้นทางรถไฟระยะทาง ประมาณ ๘๖๖ กิโลเมตร ความยาวของจังหวัดจากทิศเหนือไปทิศใต้ประมาณ ๗๘ กิโลเมตร และความกว้างจากทิศตะวันออกไปทิศตะวันตก ระยะทางประมาณ ๕๐ กิโลเมตร มีพื้นที่ทั้งหมดประมาณ ๑,๕๒๕.๘๗ ตารางกิโลเมตร หรือ ๒,๑๕๐,๒๘๖ ไร่ (พื้นดิน ๑,๘๑๘,๕๖๖ไร่ พื้นน้ำ ๒๒๐,๘๕๐ไร่) มีอาณาเขต ดังนี้

ทิศเหนือ ติดต่อกับอำเภอชะอวด จังหวัดนครศรีธรรมราช และอำเภอระโนด จังหวัดสงขลา

ทิศใต้ ติดต่อกับอำเภอควนเนียง อำเภอรักภูมิ จังหวัดสงขลา และอำเภอควนกาหลง จังหวัดสตูล

ทิศตะวันออก ติดต่อกับทะเลสาบสงขลา ซึ่งเป็นน่านน้ำติดต่อกับอำเภอระโนด อำเภอกระแสดินธุ์ อำเภอสทิงพระ และอำเภอสิงหนคร จังหวัดสงขลา

ทิศตะวันตก ติดต่อกับเทือกเขาบรรทัด ซึ่งเป็นแนวติดต่อกับอำเภอห้วยยอด อำเภอเมือง อำเภอนาโยง อำเภอย่านตาขาว และอำเภอปะเหลียน จังหวัดตรัง

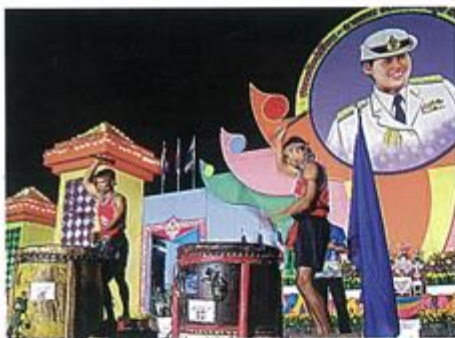
ศิลปวัฒนธรรมและประเพณีท้องถิ่น

๑. งานประเพณีแข่งโพนลากพระ (ชักพระ)

นิยมทำกันทั่วไปในภาคใต้ ในช่วงเดือน ๑๑ (แรม ๑ ค่ำ เดือน ๑๑) การลากพระมีอยู่ ๒ ลักษณะ ตามความเหมาะสมของภูมิประเทศ คือ ลากพระทางบกและลากพระทางน้ำ สำหรับจังหวัดพัทลุงเป็นการลากพระทางบก ซึ่งจะมีการตีโพน (กลอง) เพื่อควบคุมจังหวะในการลากพระ ขบวนพระลากของแต่ละวัดก็จะมีผู้ตีโพนอยู่บนขบวน และเมื่อผ่านวัดต่างๆ ก็

โพน หรือที่รู้จักกันดีว่า กลอง นั้นเอง

การแข่งขันตีโพน

ชาวบ้านต่างร่วมใจกันลากพระ
ในงานประเพณีลากพระ

ประเพณีลากพระ
หรือชักพระส่งเสริมความสามัคคี

จะมีการตีโพนทำทายกัน ทำให้มีการแข่งขันตีโพนเกิดขึ้น และทางจังหวัดพัทลุงก็ได้จัดให้มีการแข่งขันตีโพนขึ้นเป็นประจำทุกปี ในเทศกาลลากพระ เดือน ๑๑

๒. การละเล่นซัดคัม

ประเพณีซัดคัมมีที่มาจากอันเกี่ยวข้องกับประเพณีลากพระกล่าวคือ ในสมัยพุทธกาลเมื่อพระพุทธเจ้า เสด็จกลับจากจำพรรษา ณ สวรรค์ชั้นดาวดึงส์ ลงมายังโลกมนุษย์ซึ่งตรงกับวันแรม ๑ ค่ำ เดือน ๑๑ จะมีพุทธศาสนิกชนรอเข้าเฝ้าเพื่อถวายภัตตาหารแด่พระพุทธองค์ แต่เนื่องจากพุทธศาสนิกชนมีเป็นจำนวนมาก ทำให้ไม่สามารถถวายภัตตาหาร ได้อย่างใกล้ชิด จึงได้มีการนำใบไม้มาห่อหุ้มภัตตาหาร ซึ่งเรียกกันว่า "ข้าวคัม" หรือ "คัม" และพยายามโยนคัมเหล่านั้นให้ลงบาตร แต่การโยนทำให้คัมพลาดไปถูกเหล่าพุทธศาสนิกชนด้วยกันเอง ต่อมาจึงกลายเป็นการละเล่นซัดคัม และพัฒนาเป็นการแข่งขันด้านไหวพริบ และความรวดเร็ว ว่องไวในการซัดและหลบหลีกคัมซึ่งจัดทำอย่างพิเศษ (ใช้ข้าวคากผสมกับทรายห่อด้วยใบตาลเป็นรูปตะกร้อสี่เหลี่ยม) เพราะถ้าไม่สามารถหลบหลีกคัมของคู่ต่อสู้ อาจจะเป็นอันตรายได้ ปัจจุบันการซัดคัมหาจุดได้ค่อนข้างยาก ทางจังหวัดพัทลุงจึงได้จัดให้มีการแข่งขันซัดคัมรวมอยู่ในงานประเพณีแข่งโพนลากพระใน เดือน ๑๑ ด้วย

๓. ประเพณีชิงเปรต

เป็นงานประเพณีซึ่งจัดขึ้นในเทศกาลสารทไทย ปีหนึ่งจะมีการจัดให้มีชิงเปรตขึ้น ๒ ครั้ง คือในวันแรม ๑ ค่ำ เดือน ๑๐ และวันแรม ๑๕ ค่ำ เดือน ๑๐ อีกครั้งหนึ่ง ตามคติโบราณที่เชื่อกันมาว่า ผู้ตายไปแล้วนั้นมีจำนวนไม่น้อย ไปตกนรกหมกไหม้ เพราะเมื่อครั้งมีชีวิตอยู่ได้ทำบาปไว้มาก ผู้ที่ตกนรกนี้ชาวพัทลุงเรียกว่า "เปรต" ครั้นพอถึงวันแรม ๑ ค่ำ เดือน ๑๐ ยมบาลจะปล่อย "เปรต" เหล่านี้ออกจากนรกมาบนโลกมนุษย์ เพื่อรับเครื่องเซ่นสังเวกลูกหลาน และจะอยู่ได้จนถึงวันแรม ๑๕ ค่ำ เดือน ๑๐ เท่านั้น จะต้องกลับลงนรกในวันนี้ ด้วยคตินี้เอง ชาวเมืองพัทลุงจึงจะพากันไปทำบุญอุทิศส่วนกุศลให้ญาติพี่น้องของตน โดยจัดสำหรับเครื่องคาวหวานใส่สำหรับไปถวายพระ พร้อมกับนำขนมและอาหารคาว หวานอีกส่วนหนึ่งตั้งไว้ตรงปากทางเข้าวัดเรียกว่า "ตั้งเปรต" พอทำบุญเสร็จก็มีการชิงเปรต คือมีการแย่งอาหารคาวหวานและขนมที่ตั้งไว้ โดยถือว่าการแย่งหรือชิงเครื่องเซ่นสังเวคเปรตบรรพบุรุษนั้นกินแล้วจะโชคดี พิธีชิงเปรตนี้จึงทำกันครั้งแรก ในวันแรม ๑ ค่ำ เดือน ๑๐ ถือเป็นวันต้อนรับเปรตที่ขึ้นมาจากนรก และทำอีกครั้ง ในวันแรม ๑๕ ค่ำ เดือน ๑๐ ถือเป็นวันส่งเปรตกลับสู่นรก

๔. งานวันอนุรักษ์มรดกไทยและงานมหกรรมชิงแชมป์หนังตะลุง

เป็นงานที่จัดขึ้นในช่วงต้นเดือนเมษายนของทุกปี กิจกรรมภายในงานจะเป็นการจัดนิทรรศการการละเล่นพื้นบ้านปักษ์ใต้ และการประกวดหนังตะลุงซึ่งได้รับความสนใจจากศิลปินพื้นบ้านเข้าร่วมการประกวดมากมาย งานดังกล่าวนี้จะจัดขึ้น ณ บริเวณสนามหน้าศาลากลางจังหวัดพัทลุง

การแกะตัวหนัง

การเชิดหนังตะลุง

๕. โнора นางอุศลปิเมืองใต้

เป็นการละเล่นพื้นเมืองภาคใต้ที่มีมาแต่โบราณ ประมาณอายุตามที่หลายๆ ท่านสันนิษฐานไว้ ตกสมัยศรีวิชัย หรือไม่ก็ราวพุทธศตวรรษที่ ๑๘ เป็นอย่างน้อย ด้วยกาลเวลาผ่านมานานเช่นนี้ ทำให้ประวัติความเป็นมาของโนราเล่าผิดเพี้ยนกันจนกลายเป็นตำนานหลายกระแสเล่าโดยขุนอุปถัมภ์นรากร (โนราพุ่มเทวา) อำเภอควนขนุน จังหวัดพัทลุง ความว่า พระยาสายฟ้าฟาดเป็นกษัตริย์ครองเมืองฯ หนึ่ง มีชายชื่อนางศรีมาลา มีธิดาชื่อนวลทองสำลี วันหนึ่ง นางนวลทองสำลีสุบินว่ามีเทพธิดามาร่ำรำไห่ดู ทำรำมี ๑๒ ท่า มีคนศรีประโคมได้แก่ กลอง ทับ โหม่ง ฉิ่ง ปี่ และแตรระ นางให้ทำเครื่องดนตรี และหัดรำตามที่สุบินเป็นที่ครึกครื้นในปราสาท

กระแสที่ ๒ เล่าโดยโนราวัด จันทรเรือง ตำบลพังยาง อำเภอระโนด จังหวัดสงขลา ความว่า เมืองปัญจา เจ้าเมือง ชื่อท้าวแสงอาทิตย์ ชายาชื่อ กฤษณา มีโอรสชื่อ ศรีสุนน มีชายชื่อกาหนม มีพรานป็นหนึ่งคน ชื่อบุญสิทธิ์ พรานออกป่าล่าเนื้อมาส่งส่วยทุก ๗ วัน ครั้งหนึ่งหาเนื้อไม่ได้ แต่ได้พบนาง ๗ คน มาอาบน้ำที่สระอินตัก ครั้นกลับมาเฝ้าพระราชชา และทูลว่าหาเนื้อไม่ได้ จึงถูกภาคทัณฑ์ว่าถ้าหาเนื้อไม่ได้อีกครั้งเดียว จะถูกตัดหัว พรานจึงคิดจะไปจับนางทั้ง ๗ มาถวายแทนสัก ๑ คน ครั้งหนึ่ง ขณะนางทั้ง ๗ คนอาบน้ำที่สระอินตัก พรานบุญลักปีกหางนางโนรา แล้วไปขอร้องพญานาคเกลอมมาช่วยจับ พญานาคนี้เดิมเคยถูก

โนรา รุ่งเยาว์ สืบสานนาฏศิลป์แดนใต้

การแสดงมโนราห์ที่นับวันจะหาดูได้ยาก

ครุฑเนี่ยว พรานบุญได้ช่วยชีวิตไว้ ครั้นพรานขอร้องจึงให้การช่วยเหลือ พรานนำนางโนราไปถวาย พระศรีสุนทร พระศรีสุนทรรับไว้เป็นชายา ต่อมาข้าศึกเมืองพระยาจันทร์ยกมาตีบึงจา พระศรีสุนทรออกศึก แล้วตามไปปราบถึง เมืองพระยาจันทร์อยู่ข้างหลัง นางกาหนมหาอุบาย จะฆ่านางโนรา โดยจ้างโหรให้ทำนายว่า พระศรีสุนทรมีพระเคราะห์จะไม่ได้กลับเมือง ถ้าไม่ได้ทำพิธีบูชาขัยญ การบูชาขัยญนี้ให้นางโนราเผาไฟ นางโนราจึงอุบาย ขอปีกหางสวมใส่เพื่อรำให้แม่ผัวดูก่อนตาย และให้เปิดจาก ๘ คับเพื่อรำถวายเทวดา นางรำจนเพลินแล้วบินหนีไปเมืองโกธลาค พระสุนทรตามไปจนได้รับกลับเมือง

กระแสดังนี้ สมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอ กรมพระยาดำรงราชานุภาพทรงอ้างถึงหลักฐานอันเป็นตำนานที่ได้ไปจากนครศรีธรรมราช ดังปรากฏในหนังสือตำนานละครอิเหนาว่า "ในคำไหว้ครูของโนรามีกาล่าวดึงครูเดิมของโนราที่ชื่อขุนศรีทหาอยู่ในกรุงศรีอยุธยา มีความผิดต้องราชทัณฑ์ ถูกลอยแพไปเสียจากพระนคร แพลอยไปติดอยู่ที่เกาะสีชัง พวกชาวเรือทะเลมาพบเข้า จึงรับไปส่งขึ้นที่เมืองนครศรีธรรมราช ขุนศรีทหาจึงได้เป็นครูฝึกโนรา ให้มีขึ้นที่เมืองนครเป็นต้นมา"

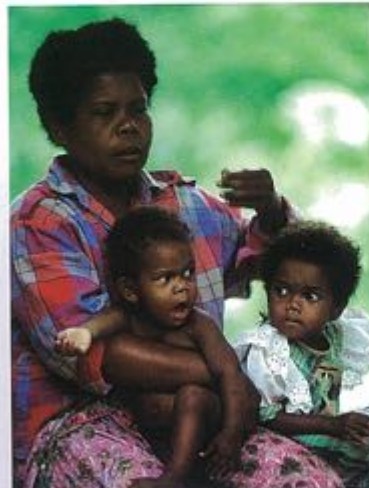
ชนพื้นเมืองในจังหวัดพัทลุง

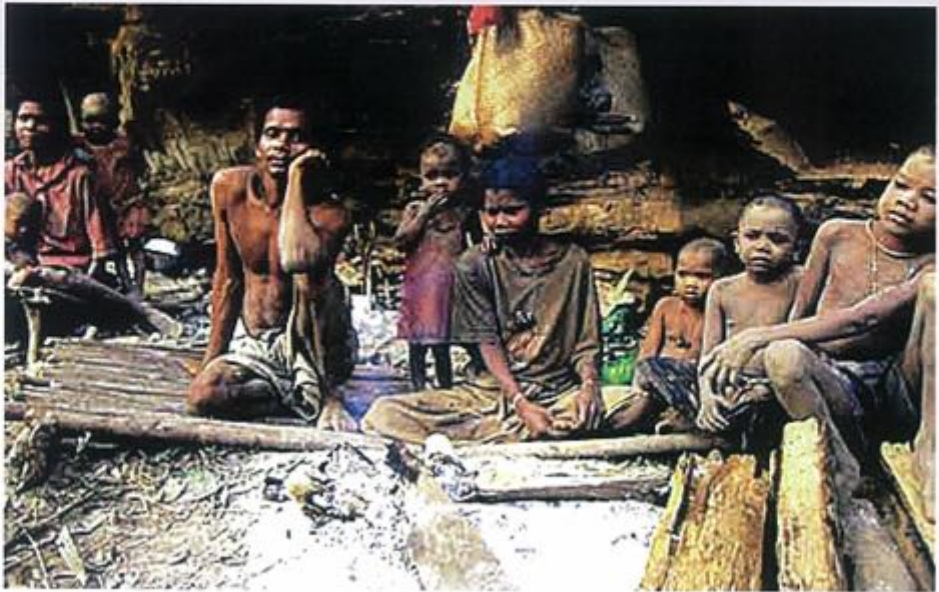
เงาะป่าซาโก

ในบรรดาคชนพื้นเมืองประจำถิ่น โดยมากไม่ว่าประเทศหรือทวีปไหน จะมีชนพื้นเมืองอาศัยมาก่อนเป็นพันๆ ปีมาแล้ว เช่น คนเผ่ามารีในประเทศนิวซีแลนด์ คนเผ่าอะบอริจิน์ในทวีปออสเตรเลีย คนพื้นเมืองดั้งเดิมในประเทศดังกล่าว รัฐบาลจะทำการจัดแหล่งที่อยู่อาศัยให้และนำศิลปะจากชนเผ่าดังกล่าว มาทำของชำร่วยออกจำหน่ายเป็นรายได้คงคาม และเป็นเอกลักษณ์ของประเทศหรือจัดเป็นแหล่งท่องเที่ยวเก็บเงินจากนักท่องเที่ยวซึ่งเดินทางเข้าไปดูที่อยู่อาศัยของชนเผ่าดังกล่าว

ในประเทศไทยเราตลอดไปยังประเทศมาเลเซียนั้น เมื่อหลายพันปีมาแล้วมีคนพื้นเมืองอาศัยอยู่มาก่อน โดยมีอยู่คู่กับป่าไม้และสัตว์ป่านานาชนิด คนป่าเหล่านี้เรียกว่า "เงาะป่าซาโก" หรือ "ซาโก" ซาโกอยู่ในภาคใต้ของประเทศไทย และทางตอนเหนือของประเทศมาเลเซีย ปัจจุบันซาโกได้แยกออกหลายกลุ่ม บางกลุ่มได้เข้ามาอยู่ใกล้ชิดกับคนในชนบทมีการพัฒนาเพียงเล็กน้อย บางกลุ่มยังเร่ร่อนอยู่ในป่า ใช้วิถีชีวิตเหมือนมนุษย์ในสมัยหิน

นับเป็นเรื่องเหลือเชื่อที่ขณะนี้เราเข้าสู่โลกยุคโลกาภิวัตน์แล้ว แต่ยังมีมนุษย์เช่นเดียวกับเราใช้ชีวิตหากินอยู่ในป่า โดยไม่คิดต่อโลกภายนอก ป่าเขาห้วยช้าง อำเภอกะโทมด จังหวัดพัทลุง เงาะป่ากลุ่มนี้มีประมาณ ๒๐ คน จะใช้ชีวิตเร่ร่อนอยู่ในป่าเหือกเขาบรรทัด ระหว่าง ๓ จังหวัด คือ จังหวัดพัทลุง จังหวัดตรัง และจังหวัดสตูล การนัดหมายพบกันทำได้ยากมาก เพราะซาโกไม่รู้จัก วัน เดือน ปี สิ่งล่อใจคือข้าวสารที่เรานำไปมอบให้ ซาโกจะดีใจมากหากได้กินข้าว เพราะในแต่ละเดือนมักจะได้ลิ้มรสของข้าวเลย อาหารรองลงมาคือปลากกระป๋อง รู้สึกว่าจะชอบมากเช่นกัน ส่วนเสื้อผ้าต้องการเพียงเล็กน้อยและสวมบางโอกาส และต้องการใส่ติดตัวคนละชุดเท่านั้น

ความเป็นมาของมนุษย์ซาโก ซึ่งอยู่คู่กับประเทศไทย บริเวณคำมขวานทองแห่งนี้ยังไม่พบว่ามิใคร่ได้ทำการศึกษาไว้มากนัก เชื่อว่าซาโกเป็นคนในตระกูลออสโตรเอเชียติก ซึ่งเป็นคนป่าเผ่าหนึ่งในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ มีตระกูลและภาษาของตนเอง แบ่งออกเป็น ๔ ภาษา

๑. ภาษาเค็นแธ็นใช้ในหมู่ซาโกที่อาศัยอยู่ในพัทลุง ตรัง และสตูล
๒. ภาษาเคียแค ใช้ในหมู่ซาโกในจังหวัดยะลา
๓. ภาษาเยฮาย
๔. ภาษากันชีว ใช้ในหมู่ซาโกที่อาศัยในอำเภอธารโต

บุคลิกลักษณะของซาโก มีสีผิวค้ำน้ำตาลไหม้ รูปร่างเตี้ยเล็ก ผมหยิกม้วนเป็นรูปคล้ายกับหอยแฉกติดศีรษะ หญิงจะมีผมยาวเป็นกระเซิง ไม่เคยหวีหรือสระผมเลยตลอดชีวิต ปากกว้าง น่องเรียว ริมฝีปากหนา ฝ่าเท้าหนา มีฟันที่คงทนแข็งแรง แม้สูงอายุก็ยังมีฟันครบ ด้วยเหตุที่ซาโกยังใช้ชีวิตแบบเดิมๆ ไม่พัฒนาชีวิต ไม่รู้จักรักษาสุขภาพอนามัย จึงทำให้ทั้งชายหญิงเป็นโรคผิวหนังกันทุกคน แม้แต่เด็กแรกเกิดเพราะติดจากแม่ และสาเหตุที่ตัวเล็ก อาจะเกิดจากการที่มีสายเลือดชิด แต่งงานเฉพาะในหมู่เครือญาติลูกหลานจึงตัวเล็ก

ที่พักอาศัยและอาหารการกิน ชาวโก ไม่มีบ้านเป็นหลักแหล่ง จะทำที่พักชั่วคราวเรียกว่า "ทับ" ซึ่งทำขึ้นง่ายๆ โดยวางโครงร่างเป็นไม้เล็กๆ เอียงทำมุม ๔๕ องศากับพื้น แล้วนำใบกล้วยป่า ใบหวายมาวางทาบเป็นหลังคาจกดกับพื้น การเลือกที่สร้างทับจะเลือกที่ป่าทึบ อยู่ใกล้ลำธารมีอาหารจากหัวเผือก หัวมัน และมีสัตว์เล็กๆ ให้อาหาร เช่น ชะมด ลิง ค่าง หรือกระรอก เป็นต้น เมื่ออาหารหายากขึ้น ชาวโกก็จะอพยพย้ายไปถิ่นอื่น ซึ่งหัวหน้าจะเป็นผู้นำทางไปตามที่ซึ่งเคยอยู่อาศัย ครอบรอบปี ก็ย่อนวนลงมาที่เดิมอีกชีวิตการเป็นอยู่ประจำวัน หัวหน้าชาวโกซึ่งมีภรรยาได้หลายๆ คน และสร้างที่พัก (ทับ) โกลัๆ กับหัวหน้า ตอนเช้าจะเตรียมลูกคอกอาบยาพิษพร้อมกระบอกตุ๊กหรือที่เรียกว่าไม้ฆางออกล่าสัตว์ ไม้ฆางนับเป็นอาวุธประจำกายใช้ในการล่าสัตว์เพื่อการยังชีพ ประกอบด้วยกระบอกไม้ไผ่ ลำที่ตรง ๒-๓ ปล้อง ทำการเจาะภายในให้ปล้องทะลุเข้าหากัน ทำการขัดแต่งจนเรียบร้อย ส่วนยาพิษเป็นยางน่อง ซึ่งเป็นยางของเปลือกไม้ชนิดหนึ่ง เมื่อนำลูกคอกมาจุ่มยางน่องและนำเยื่อของต้นเต่าร้างคล้ายสำลีมาพันปลายลูกคอก นำลูกคอกใส่ในไม้ฆางก็เป็นอาวุธ พร้อมทั้งจะนำไปเป่า (ตุ๊ก) หรือทำการล่าสัตว์ได้ ซึ่งใช้กันมาเป็นพันปีมาแล้ว สัตว์พวกลิง ค่าง ชะมด เมื่อถูกลูกคอกอาบยาพิษ จะตายลงในเวลาอันสั้น ชาวโกจะนำมาอย่างแบ่งกันกินในกลุ่ม โดยจะย่างที่ละด้านด้านไหนสูงก็นำด้านนั้นมาแบ่งกันกิน เมื่อหมดแล้วจึงพลิกไปย่าง อีกด้านหนึ่ง ชาวโกกินเนื้ออย่างสุกๆ ดิบๆ ไม่มีการปรุงแต่งรสชาติอาหารแต่อย่างใด แม้แต่เกลือก็ไม่รู้จักใช้

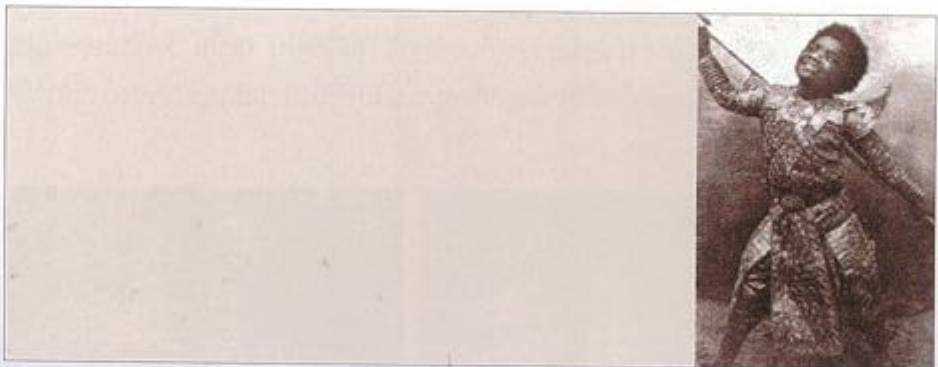
การล่าสัตว์มีเชื่อว่าจะได้ทุกวันอาหารหลักของชาวโกจึงเป็นรากไม้ในป่า ซึ่งเราเรียกว่า หัวเผือก หัวมัน นั่นเอง ซึ่งจากการพิจารณาของผู้เขียนโดยละเอียดแล้ว พบว่าเป็นรากสะสมอาหารของพืชคล้ายเถาวัลย์ชนิดหนึ่ง ซึ่งชาวโกจะขุดบริเวณโคนต้น เมื่อพบรากสะสมอาหารมีลักษณะคล้ายหัวมันเทศยาวๆ เขาจะขุดตามรากไปและดึงออกมาเป็นท่อนๆ จนสุดรากภายในรากไม้จะมียางเหนียวๆ ชาวโกจะนำไปเผาไฟเสียก่อน เพื่อให้ยางในรากแห้งแล้วกินเป็นอาหาร ส่วนต้นไม้นั้นจะไม่ตายเพราะขุดเพียงด้านเดียว อีกด้านหนึ่งยังมีรากทำให้ต้นไม้นี้เจริญเติบโตต่อไปได้อีก และจะเวียนมาขุดเป็นอาหารอีกในปิดต่อไป ฉะนั้น จึงเป็นมนุษย์ผู้อยู่อาศัยในป่าแบบยั่งยืน และป่าใดที่มีชาวโกอาศัยอยู่จะบ่งบอกถึงความสมบูรณ์ของป่านั้นว่ายังบริสุทธิ์อยู่

การทำไฟขึ้นมาใช้ทางอาหาร ชาวไทยก็ยังไม่
มีขีดไฟใช้ แต่เขาสามารถทำไฟขึ้นมาอย่างอาหารได้
อย่างรวดเร็ว เพียง ๑๐-๑๕ วินาทีเท่านั้น อุปกรณ์จะ
มีหวายเส้นเล็กๆ พกติดตัวเวลาทำไฟขึ้นใช้ จะนำเยื่อ
ต้นเต่าร้างนำมาเสียบกับกิ่งไม้แห้งๆ ใช้เท้าเหยียบไว้
กับพื้นนำหวายมากลึงกิ่งไม้แล้วดึงหวายกลับไปกลับ
มาเร็วๆ จะเกิดการเสียดสีจนติดไฟขึ้น และหวานหวาย
จะขาดออกพอดี

ชาวไทยถือสันโดษอย่างยิ่ง เงินทองเขาไม่รู้ว่ามัน
คืออะไร ปัจจุบันนี้มีอยู่ครบแล้วตามธรรมชาติรอบๆ ตัวเขา เมื่อมันร่อยหรอลงก็เดินทางไปหา
เอาที่แหล่งใหม่ เสื้อผ้าก็ต้องการเพียงชุดเดียว ไว้ใช้เมื่อเดินทางเข้าหมู่บ้าน สิ่งที่ทำลายวิถี
ชีวิตของเขาคือมนุษย์เราผู้เจริญแล้วไปทำลายพืชพันธุ์ และสัตว์ป่า อันเป็นอาหาร แหล่ง
พักพิงของเขา ถึงเวลาที่มนุษย์เราจะได้ทบทวนความรู้จักพอ ไม่ทำลายป่าและสิ่งแวดล้อม
ต่อไปอีก เพราะบางคนเกิดอีกชาติหน้าก็ใช้ทรัพย์สินไม่หมด มนุษยชาติต้องอยู่อย่างถ้อยที
ถ้อยอาศัยซึ่งกันและกัน ช่วยกันรักษาสมดุลทางธรรมชาติ ถ้าอนุรักษ์ป่าก็เหมือนอนุรักษ์ชาวไทย
ปัจจุบันพื้นที่ของพื้ตลุงถูกบุกรุกจากชาวบ้าน เพื่อทำสวนยางพาราและสวนผลไม้ ทำให้ชาวไทย
ขาดแหล่งพักพิงและที่สำคัญจะขาดแหล่งอาหาร ทำให้ถ้อยร่นเข้าใจกลางป่าลึกระหว่าง
พื้ตลุง-สร้าง-สตูล เชื่อว่าในอนาคตหากทางภาครัฐและเอกชนไม่มาดูแล ชาวไทยส่วนหนึ่งจะย้าย
ถิ่นไป จ.ยะลา หรือเข้าไปอยู่ในป่าประเทศมาเลเซีย และส่วนหนึ่งจะอยู่กับชาวบ้านเป็นการ
ปิดตำนานชาวไทยหรือเงาะป่าพื้ตลุง ซึ่งเป็นมนุษย์เผ่าแรกที่อยู่ในพื้นที่พื้ตลุงมาหลายพันปี

บรรณานุกรม

กรมศิลปากร. (๒๕๑๖). ที่ระลึกพิธีเปิดวังเจ้าเมืองพัทลุง. กรุงเทพฯ : อมรินทร์พริ้นติ้ง แอนด์พับลิชชิ่ง จำกัด.

กระทรวงมหาดไทย. (๒๕๕๒). ประวัติศาสตร์ท้องถิ่น : ความเป็นมาของอำเภอสำคัญ ในประวัติศาสตร์ภาคใต้. กรุงเทพฯ : กระทรวงมหาดไทย.

กระทรวงศึกษาธิการ. (๒๕๕๒). รักรการอ่านเทิดมหาราชินี. กรุงเทพฯ : กระทรวงศึกษาธิการ.

คณะกรรมการฝ่ายประมวลเอกสารและจดหมายเหตุ. (๒๕๕๔). วัฒนธรรม พัฒนาการทางประวัติศาสตร์ เอกลักษณ์และภูมิปัญญาจังหวัดพัทลุง. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

พีระพงศ์ สุขแก้ว. (๒๕๔๘). เอกซ์คิตียนารีผู้เปรีื่องปราด ชาวนวลาค ยิ่งใหญ่ไม่มีสอง. กรุงเทพฯ : ประชาณัฐสยาม.

มูลนิธิสารานุกรมวัฒนธรรมไทยธนาคารไทยพาณิชย์. (๒๕๕๒). สารานุกรม วัฒนธรรมไทยภาคใต้ เล่ม ๑. กรุงเทพฯ : มูลนิธิ สารานุกรมวัฒนธรรมไทย ธนาคารไทยพาณิชย์.

มูลนิธิสารานุกรมวัฒนธรรมไทยธนาคารไทยพาณิชย์. (๒๕๕๒). สารานุกรม วัฒนธรรมไทยภาคใต้ เล่ม ๒. กรุงเทพฯ : มูลนิธิ สารานุกรมวัฒนธรรมไทย ธนาคารไทยพาณิชย์.

มูลนิธิสารานุกรมวัฒนธรรมไทยธนาคารไทยพาณิชย์. (๒๕๕๒). สารานุกรม วัฒนธรรมไทยภาคใต้ เล่ม ๕. กรุงเทพฯ : มูลนิธิ สารานุกรมวัฒนธรรมไทย ธนาคารไทยพาณิชย์.

มูลนิธิสารานุกรมวัฒนธรรมไทยธนาคารไทยพาณิชย์. (๒๕๕๒). สารานุกรม วัฒนธรรมไทยภาคใต้ เล่ม ๑๕. กรุงเทพฯ : มูลนิธิ สารานุกรมวัฒนธรรมไทย ธนาคารไทยพาณิชย์.

รัชกาลที่ ๕ กับจังหวัดพัทลุง. "อนุสรณ์เสด็จพระราชดำเนินฯ ทรงเปิดพระบรมราชานุสาวรีย์ ๑๕ มีนาคม ๒๕๑๘". สงขลา : บริษัทบราเดอร์การพิมพ์.

สมเสริม ชูรักษ์. (๒๕๔๘). พัทลุงท้องถิ่นของเรา. (พิมพ์ครั้งที่ ๖). กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์เมืองพัทลุง.

สำนักงานพัฒนาชุมชน. (๒๕๕๒). สุดยอดผลิตภัณฑ์ หนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์

๒๕๕๒. พัทลุง : สำนักงานพัฒนาชุมชน.

สำนักงานวัฒนธรรมจังหวัดพัทลุง. (๒๕๕๘). วัฒนธรรมและภูมิปัญญาท้องถิ่น

จังหวัดพัทลุง. พัทลุง : ใบไม้.

สำนักงานเสริมสร้างเอกลักษณ์ของชาติ. (๒๕๕๘). เทพรัตน อ เกริกฟ้าทั่วหล้า

สรรเสริญ. กรุงเทพฯ : สำนักงานเสริมสร้างเอกลักษณ์ของชาติ.

องค์การบริหารส่วนจังหวัดพัทลุง. (ม.ป.ป.). คู่มือท่องเที่ยวพัทลุง. พัทลุง :

ใบไม้.

องค์การบริหารส่วนจังหวัดพัทลุง. (ม.ป.ป.). คู่มือท่องเที่ยวและการเรียนรู้พัทลุง

เสน่ห์เมืองพัทลุง. พัทลุง : ใบไม้.

อนงค์ ชาวนกข. (๒๕๕๐). เมาะป่า – ชาวโกชนป่าที่กำลังสูญสลาย. พัทลุง :

โรงพิมพ์เมืองพัทลุง.

the 1990s, the number of people in the UK who are aged 65 and over has increased from 10.5 million to 13.5 million, and the number of people aged 75 and over has increased from 4.5 million to 6.5 million (Office for National Statistics 2000).

There is a growing awareness of the need to address the needs of older people, and the UK Government has set out a strategy for the 21st century (Department of Health 2001). The strategy is based on the principle of 'active ageing', which is defined as 'the process of optimising opportunities for health, participation in society, and security in old age' (Department of Health 2001, p. 1).

The strategy is based on three pillars: health, participation and security. The Department of Health has set out a number of objectives for each pillar, and has identified a number of key areas for action. The key areas for action are: health, participation, security, and the environment.

The Department of Health has set out a number of objectives for each pillar, and has identified a number of key areas for action. The key areas for action are: health, participation, security, and the environment. The Department of Health has set out a number of objectives for each pillar, and has identified a number of key areas for action. The key areas for action are: health, participation, security, and the environment.

The Department of Health has set out a number of objectives for each pillar, and has identified a number of key areas for action. The key areas for action are: health, participation, security, and the environment. The Department of Health has set out a number of objectives for each pillar, and has identified a number of key areas for action. The key areas for action are: health, participation, security, and the environment.

The Department of Health has set out a number of objectives for each pillar, and has identified a number of key areas for action. The key areas for action are: health, participation, security, and the environment. The Department of Health has set out a number of objectives for each pillar, and has identified a number of key areas for action. The key areas for action are: health, participation, security, and the environment.

The Department of Health has set out a number of objectives for each pillar, and has identified a number of key areas for action. The key areas for action are: health, participation, security, and the environment. The Department of Health has set out a number of objectives for each pillar, and has identified a number of key areas for action. The key areas for action are: health, participation, security, and the environment.

The Department of Health has set out a number of objectives for each pillar, and has identified a number of key areas for action. The key areas for action are: health, participation, security, and the environment. The Department of Health has set out a number of objectives for each pillar, and has identified a number of key areas for action. The key areas for action are: health, participation, security, and the environment.

The Department of Health has set out a number of objectives for each pillar, and has identified a number of key areas for action. The key areas for action are: health, participation, security, and the environment. The Department of Health has set out a number of objectives for each pillar, and has identified a number of key areas for action. The key areas for action are: health, participation, security, and the environment.

ภาคผนวก

โครงการจัดตั้งห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” กิ่งอำเภอศรีนครินทร์ จังหวัดพัทลุง

๑. หลักการและเหตุผล

กระทรวงศึกษาธิการ โดยกรมการศึกษานอกโรงเรียน ดำเนินการจัดสร้างห้องสมุดประชาชน เพื่อเทิดพระเกียรติสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ในวโรกาสที่ทรงเจริญพระชนมายุ ๓๖ พรรษา ในปีพุทธศักราช ๒๕๓๔ และพระราชทานนามว่า ห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” โดยเริ่มก่อสร้างห้องสมุด รุ่นแรก จำนวน ๓๗ แห่ง พระองค์เสด็จพระราชดำเนินทรงเป็นองค์ประธานแห่งแรก เมื่อวันที่ ๒๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๓๕ ที่อำเภอบางคนที จังหวัดสมุทรสงคราม และล่าสุดเมื่อวันพฤหัสบดีที่ ๒๕ พฤษภาคม ๒๕๔๖ ได้เปิดห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” กิ่งอำเภอเขาชัยวงศ์ จังหวัดจันทบุรี ปัจจุบันมีห้องสมุดเข้าร่วมในโครงการและเปิดดำเนินการแล้ว จำนวน ๗๕ แห่งทั่วประเทศ เพื่อเป็นศูนย์ข้อมูลข่าวสาร ศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้ ศูนย์กลางการจัดกิจกรรมและศูนย์การพัฒนาเครือข่ายการเรียนรู้ของชุมชน

เนื่องจากจังหวัดพัทลุงยังไม่มีห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” ประกอบกับกิ่งอำเภอศรีนครินทร์ ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดพัทลุง ได้ตระหนักถึงความสำคัญในการจัดแหล่งความรู้บริการประชาชน ตามแนวพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๒๕ ที่รัฐจะต้องส่งเสริมการดำเนินงาน และจัดตั้งแหล่งความรู้ ทุกรูปแบบ และ มาตรา ๒๖ ให้สถานศึกษาร่วมกับบุคคล ครอบครัว ชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น องค์กรเอกชน ส่งเสริมความเข้มแข็งของชุมชน โดยจัดกระบวนการเรียนรู้ภายในชุมชน เพื่อให้ชุมชน มีการจัดการศึกษา มีการแสวงหาความรู้ เป็นข้อมูลข่าวสาร ซึ่งประชาชนแสวงหาได้จากห้องสมุดประชาชนที่จัดให้เป็นแหล่งบริการความรู้ เป็นศูนย์กลางให้การศึกษแก่ประชาชน ทุกคนชั้นทุกเพศ ทุกวัย ได้มีโอกาสแสวงหาความรู้ด้วยตนเองอย่างต่อเนื่องไม่มีที่สิ้นสุด ประชาชนสามารถเรียนรู้ได้จากสรรพความรู้ต่าง ๆ ทุก ๆ ด้านในห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” เพื่อเป็นการดำเนินงานตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ และรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๔๒ มาตรา ๒๗๕ ที่ให้สิทธิ์แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการจัดการศึกษา และการฝึกอาชีพตามความเหมาะสมและความต้องการภายในท้องถิ่นและเข้าไปมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาอบรมของรัฐ ประกอบกับพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๒ ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดพัทลุง ได้ตระหนักถึงความสำคัญและความจำเป็น ในการระดมสรรพกำลังจากทุกฝ่าย ดำเนินการสร้างห้องสมุดประชาชนให้นักเรียน นักศึกษา และประชาชนทั่วไป ในเขตกิ่งอำเภอศรีนครินทร์ หากความรู้ได้เต็มศักยภาพ จึงจัดทำโครงการก่อสร้างห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” ในกิ่งอำเภอศรีนครินทร์ ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดพัทลุง จึงขอความอนุเคราะห์สนับสนุนงบประมาณก่อสร้างอาคารจากองค์การบริหารส่วนจังหวัดพัทลุง จำนวน ๘,๐๐๐,๐๐๐.- บาท (แปดล้านบาทถ้วน) เพื่อดำเนินการก่อสร้างอาคารห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” ต่อไป

๒. วัตถุประสงค์

๑. เพื่อเป็นการพัฒนารูปแบบของห้องสมุดประชาชนอำเภอให้เป็นไปตามแนวพระราชดำริ ในการส่งเสริมชุมชนให้มีห้องสมุด
๒. เพื่อกระจายโอกาสทางการศึกษาไปสู่ประชาชนที่ด้อยโอกาส
๓. เพื่อให้ประชาชนทุกเพศ ทุกวัย ได้มีแหล่งความรู้ สำหรับการค้นคว้าหาความรู้ อย่างทั่วถึง
๔. เพื่อเป็นการกระตุ้นและส่งเสริมการเรียนรู้หนังสือ ตลอดจนประชาชนให้มีส่วนร่วมรณรงค์ในการส่งเสริมการอ่าน
๕. เพื่อมุ่งเน้นให้เป็นศูนย์กลางสนับสนุนเครือข่ายการเรียนรู้ของสถาบันการศึกษา และเป็นศูนย์กลางการจัดกิจกรรมการศึกษานอกโรงเรียน
๖. เพื่อมุ่งเน้นให้เป็นศูนย์กลางข้อมูลของกิ่งอำเภอ / อำเภอและจังหวัด ที่ให้บริการด้านความรู้ การศึกษา ศาสนา ศิลปวัฒนธรรม สิ่งแวดล้อม ตลอดจนเทคโนโลยีที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิต สามารถเชื่อมโยงเครือข่ายของข้อมูลกับห้องสมุดของสถาบันการศึกษาแห่งอื่น เช่น ห้องสมุดโรงเรียน หอสมุดวิทยาลักษณ์ต่างๆ จนถึงระดับมหาวิทยาลัย
๗. เพื่อกระตุ้นให้ประชาชน หน่วยงานภาครัฐ และเอกชนเห็นความสำคัญของการจัดตั้งห้องสมุดประชาชน ตลอดจนมีส่วนร่วมในการรับผิดชอบในการดำเนินงานโครงการและใช้ประโยชน์จากห้องสมุดให้มากที่สุด

๓. เป้าหมาย

เชิงปริมาณ

สร้างอาคารห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” จำนวน ๑ หลัง เนื้อที่ประมาณ ๒ ไร่

เชิงคุณภาพ

๑. จังหวัดพัทลุง มีห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” เพื่อให้บริการจัดการการเรียนรู้ มีสภาพแวดล้อมที่เอื้ออำนวยต่อการเรียนรู้ ดึงดูดความสนใจของผู้พบเห็นและผู้ใช้บริการ
๒. ห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” เป็นศูนย์กลางการเรียนรู้ (Learning Center) ให้บริการการจัดการศึกษาค้นคว้าหาข้อเท็จจริง (Informal Education) การศึกษานอกโรงเรียน (Nonformal Education) และการศึกษาในระบบโรงเรียนของชุมชน
 ๓. ห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” เป็นห้องสมุดที่สามารถให้บริการแลกเปลี่ยนข่าวสารข้อมูลแก่ผู้สนใจและหรือเครือข่ายศูนย์การเรียนรู้ชุมชน และแหล่งความรู้อื่น ๆ
 ๔. ห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” ให้บริการนักเรียนในระบบโรงเรียนนอกระบบโรงเรียนและประชาชนทั่วไป ได้สืบค้น / เรียนรู้ด้วยตนเองจากหนังสือ สื่อวีดิทัศน์ สื่ออินเตอร์เน็ต และ สื่ออิเล็กทรอนิกส์อื่น ๆ ได้ด้วยตนเอง

๔. สถานที่ดำเนินการ

ห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” ในพื้นที่ที่ดินวัดบ้านนา ถนนตรัง - พัทลุง หมู่ที่ ๓ ตำบลบ้านนา กิ่งอำเภอศรีนครินทร์ จังหวัดพัทลุง เนื้อที่ประมาณ ๒ ไร่

๕. วิธีการดำเนินงาน

๑. ติดต่อประสานงานสำนักบริหารงานการศึกษาเอกชนโรงเรียน
๒. ดำรวจข้อมูลวางแผนการดำเนินงาน
๓. จัดทำโครงการ ฯ และขออนุเคราะห์สนับสนุนงบประมาณจากองค์การบริหารส่วนจังหวัดพัทลุง
๔. แต่งตั้งคณะกรรมการที่ปรึกษาและกรรมการดำเนินงาน
๕. ดำเนินการก่อสร้างฐานรากห้องสมุดประชาชน "เฉลิมราชกุมารี" ตามรูปแบบของสำนักบริหารงานการศึกษาเอกชนโรงเรียน
 ๖. ขอพระบรมราชานุญาตเข้าเฝ้าฯ ถวายแด่นักเลขาฯ เพื่อให้นำไปประกอบพิธีวางศิลาฤกษ์
 ๗. ของบประมาณสำนักบริหารงานการศึกษาเอกชนโรงเรียน ในการจัดซื้อหนังสือ สื่ออิเล็กทรอนิกส์ และสื่ออื่น ๆ
 ๘. ตกแต่งบริเวณภายในและภายนอกอาคารห้องสมุด
 ๙. ประสานงานกับจังหวัดพัทลุง สำนักบริหารงานการศึกษาเอกชนโรงเรียน ขอพระราชทานกรบบังคมทูลเชิญสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จพระราชดำเนินทรงเป็นองค์ประธานเปิดห้องสมุดประชาชน "เฉลิมราชกุมารี" กิ่งอำเภอศรีนครินทร์ จังหวัดพัทลุง
 ๑๐. จัดพิธีเปิดห้องสมุดประชาชน "เฉลิมราชกุมารี" กิ่งอำเภอศรีนครินทร์ จังหวัดพัทลุง
 ๑๑. เปิดให้บริการแก่นักเรียน นักศึกษา และประชาชนทั่วไป

๖. งบประมาณ

องค์การบริหารส่วนจังหวัดพัทลุง สนับสนุนงบประมาณก่อสร้างอาคาร เป็นเงิน ๘,๐๐๐,๐๐๐.- บาท (แปดล้านบาทถ้วน)

๗. ผู้รับผิดชอบ

๑. องค์การบริหารส่วนจังหวัดพัทลุง
๒. วัดบ้านนา
๓. ศูนย์การศึกษาเอกชนโรงเรียนจังหวัดพัทลุง
๔. ศูนย์บริการการศึกษาเอกชนโรงเรียนกิ่งอำเภอศรีนครินทร์

๘. เครือข่าย

๑. จังหวัดพัทลุง
๒. องค์การบริหารส่วนจังหวัดพัทลุง
๓. ที่ว่าการกิ่งอำเภอศรีนครินทร์
๔. องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านนา ตำบลคู จันท และอ่างทอง
๕. วัดบ้านนา
๖. โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจังหวัดพัทลุง

๔. ผลที่คาดว่าจะได้รับ

จังหวัดพัทลุง มีห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” ที่ได้รับการระดมสรรพกำลังในการก่อสร้างห้องสมุดเป็นศูนย์ข้อมูลข่าวสาร ศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้ ศูนย์กลางการจัดกิจกรรมและศูนย์กลางพัฒนาเครือข่ายการเรียนรู้ของชุมชน เพื่อให้บริการแก่ นักเรียน นักศึกษาและประชาชนทั่วไปในกิ่งอำเภอศรีนครินทร์และพื้นที่ใกล้เคียงในจังหวัดพัทลุง ได้มีโอกาสเข้ามาแสวงหาความรู้ ข้อมูล ข่าวสาร และนำความรู้ที่ได้รับไปพัฒนาคุณภาพให้ดีขึ้น

ผู้เสนอโครงการ

(นายวิศาล วัชราคม)

ผู้อำนวยการ ศูนย์การศึกษานอก โรงเรียนจังหวัดพัทลุง

(ลงชื่อ)

ผู้อนุมัติโครงการ

(นายसानันท์ สุพรรณชนะบุรี)

นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดพัทลุง

ที่ ศท ๐๒๑๐.๕๐/๗๕-๒

ศูนย์การศึกษาออกโรงเรียนจังหวัดพัทลุง
ถนนรามศวร์ พท ๕๓๐๐๐

๓๑ กรกฎาคม ๒๕๔๕

เรื่อง การก่อสร้างห้องสมุดเฉลิมราชกุมารี

เรียน ผู้อำนวยการ โรงเรียนวัดบ้านนา

ตามที่ศูนย์การศึกษาออกโรงเรียนจังหวัดพัทลุง ได้ประสานงานกับองค์การบริหารส่วนจังหวัดพัทลุง เพื่อจัดสรรงบประมาณดำเนินการก่อสร้างห้องสมุดเฉลิมราชกุมารี กิ่งอำเภอศรีนครินทร์ตาม โครงการห้องสมุดเฉลิมราชกุมารี เพื่อเฉลิมฉลองในวโรกาส สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ทรงมีพระชนมพรรษา ๓๖ ปี อันเป็นโครงการต่อเนื่องมาโดยตลอด ทุกจังหวัดได้เข้าร่วมโครงการกันตามลำดับตลอดมา ในถึงประมาณ ๒๕๕๐ จังหวัดพัทลุงได้เสนอตัวเข้าร่วมโครงการ จึงได้ประสานงานกับท่านเพื่อขอให้สถานที่บางส่วนของ โรงเรียนวัดบ้านนา ความละเอียดทราบแล้ว นั้น

ศูนย์การศึกษาออกโรงเรียนจังหวัดพัทลุง จึงขอความอนุเคราะห์มายังท่านช่วยประสานงานทำความเข้าใจกับองค์กร บุคคล และประชาชนทั่วไป เพื่อร่วมกิจกรรมเฉลิมฉลองในครั้งนี้ด้วย ในส่วนของการเตรียมการอื่น ๆ และการขออนุญาตใช้ที่ดินทางศูนย์การศึกษาออกโรงเรียนจังหวัดพัทลุง จะดำเนินการประสานงานกับท่านในโอกาสต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

ขอแสดงความนับถือ

(นายวิฑิต วิชรภม)

ผู้อำนวยการศูนย์การศึกษาออกโรงเรียนจังหวัดพัทลุง

กลุ่มอำนวยการ

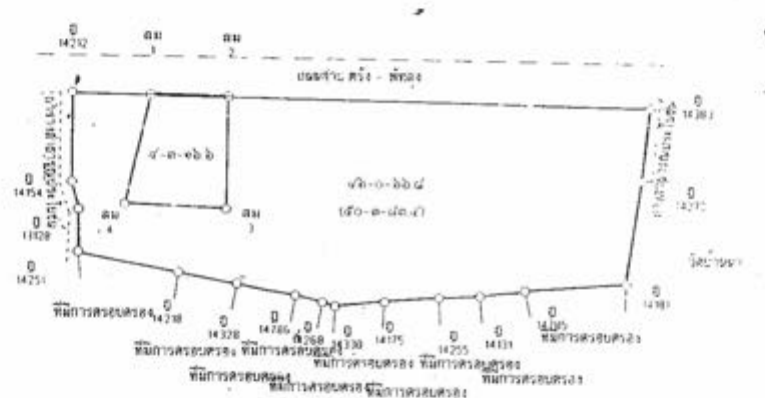
โทร. ๐๗๕ - ๖๑๒๔๐๓

โทรสาร ๐๗๕ - ๖๑๓๔๐๑

แผนที่

(๓๖.๕)

แสดงเขตที่ราชพัสดุทะเบียนเลขที่ พท. 231 ราช. โรงเรียนวัดบ้านนา
 หนังสือสำคัญสำหรับที่ดิน น.ส.ร. เลขที่ 31657 เล่ม - หน้า - เลขที่ดิน -
 หน้าสำรวจ - ระบาย - หมู่ที่ 3 ตำบล/ตรอก/ซอย ถนนสาม พังง-ลำพอง
 ตำบล/แขวง บ้านนา อำเภอ/เขต กิ่ง อ. ศรีนครินทร์ จังหวัด พังงง
 รั้ววัดวันที่ 17 ม.ค. 2550 ผู้ทำการรั้วค บำเหนียวพรม มุสิกะสังข์ ตำแหน่ง นายช่างสำรวจ 7
 มาตรฐาน ๑ : ๕,๐๐๐

- แนวเขตที่ดินราชพัสดุ เลขที่ ๑๖-๑-๑๑๘ ไร่
- รั้ววันที่ ๑๗ ม.ค. ๒๕๕๐ ของนายพรม มุสิกะสังข์ เลขที่ ๑๑๐-๑-๑๑๘ ไร่

พิกัดเขต
 จำนวนเนื้อที่ ไร่ งาน ตารางวา

ชื่อ ผู้ทำ
 (นายบรรพต มุสิกะสังข์)

ตำแหน่ง นายช่างสำรวจ 7
 วันที่ 19 ม.ค. 50

ชื่อ ผู้ทำ
 (นายบรรพต มุสิกะสังข์)

ตำแหน่ง นายช่างสำรวจ 7
 วันที่ 19 ม.ค. 50

สำนักงานการรังวัดทางรังวัดราชการ กรมการรังวัด
 ๒๒๕ ถนนวิภาวดีรังสิต แขวงจตุจักร เขตจตุจักร กรุงเทพฯ ๑๐๑๑๐

ที่ ศท ๐๒๑๐.๕๐/ 443

ศูนย์การศึกษาออกโรงเรียนจังหวัดพัทลุง
ถนนรามศวร์ พท ๕๓๐๐๐

๒ พฤษภาคม ๒๕๕๐

เรื่อง การจัดสร้างห้องสมุดประชาชนเฉลิมราชกุมารี

เรียน ข้าราชการพื้นที่พัทลุง

อ้างถึง หนังสือสำนักงานข้าราชการพื้นที่ ที่ ศท ๐๓๐๕.๑๒/๒๑๑ ลงวันที่ ๒ มีนาคม ๒๕๕๐

- สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. แผนปฏิบัติการ โครงการจัดสร้างห้องสมุด "เฉลิมราชกุมารี" จำนวน ๑ ฉบับ
๒. สำเนาหนังสือสำนักราชเลขาธิการสวนจิตรลดา ที่ รล ๐๐๐๘/๓๐๑๗
ลงวันที่ ๘ พฤษภาคม ๒๕๕๐ จำนวน ๑ ฉบับ

ตามหนังสือที่อ้างถึง สำนักงานข้าราชการพื้นที่พัทลุง ส่งแผนปฏิบัติการ โครงการจัดสร้าง
ห้องสมุดประชาชนเฉลิมราชกุมารีและการจัดทำประชาพิจารณ์สำหรับ โครงการจัดสร้างศูนย์วิทยาศาสตร์
เนื่องการศึกษานั้น ศูนย์การศึกษาออกโรงเรียนจังหวัดพัทลุงได้ประสานกับองค์การบริหารส่วนจังหวัด
พัทลุงในการจัดทำแผนเวียรื้อตเดื้อและได้ส่งมพร้อมนี้ สำหรับการจัดทำประชาพิจารณ์การจัดสร้าง
ศูนย์วิทยาศาสตร์เพื่อการศึกษา องค์การบริหารส่วนจังหวัดพัทลุง ขอให้ชดถการทำประชาพิจารณ์ก่อน

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบและดำเนินการต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายวิชาล วิชากรม)

ผู้อำนวยการศูนย์การศึกษาออกโรงเรียนจังหวัดพัทลุง

งานการศึกษาตามอัธยาศัย

โทร ๐-๗๕๖๑-๒๔๐๓

โทรสาร. ๐-๗๕๖๓-๓๔๐๑

ที่ รล ๐๐๐๔/ ๓๐๑๗

สำนักราชเลขาธิการ
สวนจิตรลดา กทม. ๑๐๓๐๓

พฤษภาคม ๒๕๕๐

เรื่อง การจัดสร้างห้องสมุดประชาชน "เฉลิมราชกุมารี"
เรียน รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ
อ้างถึง หนังสือที่ ศธ ๐๒๑๐.๑๒/๑๖๓๔ ลงวันที่ ๒๕ เมษายน ๒๕๕๐

ตามหนังสือที่อ้างถึง ขอพระราชทานพระราชนุญาตให้การจัดสร้างห้องสมุดประชาชน "เฉลิมราชกุมารี" ทั้งอำเภอศรีนครินทร์ จังหวัดพัทลุง เข้าร่วมโครงการห้องสมุดประชาชน "เฉลิมราชกุมารี" เป็นลำดับที่ ๕๐ ซึ่งจังหวัดมีความพร้อมในด้านงบประมาณและสถานที่ก่อสร้าง ความแข็งแรงแล้ว นั้น
ได้นำความกราบบังคมทูลสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ทราบฝ่า-
ละอองพระบาทแล้ว พระราชทานพระราชนุญาต
จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

ขอแสดงความนับถือ

(คุณหญิงอารยา พิบูลนครินทร์)

ราชเลขานุการในพระองค์สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี

กองงานในพระองค์สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ
สยามบรมราชกุมารี

โทร. ๐๒ ๒๕๐-๑๖๔๐ ต่อ ๑๐๕ โทรสาร. ๐๒ ๒๕๐-๑๖๓๔

ที่ พท.๐๐๑๖.๓/ ๑๐๓๒๗

ศาลากลางจังหวัดพัทลุง

พท ๕๓๐๐๐

30 ตุลาคม ๒๕๕๐

เรื่อง การจัดสร้างห้องสมุดประชาชน "เฉลิมราชกุมารี" จังหวัดพัทลุง

เรียน ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ

อ้างถึง หนังสือสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ ศร ๐๒๑๐.๑๒๒/๕๔๕๓ ลงวันที่ ๒๘ พฤษภาคม ๒๕๕๐

ตามหนังสือที่อ้างถึง สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ ได้มีหนังสือถึงราชเลขาญการ ในองค์สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ขอพระราชทานพระราชนุญาต ให้การจัดสร้าง ห้องสมุดประชาชน "เฉลิมราชกุมารี" อำเภอศรีนครินทร์ จังหวัดพัทลุง เข้าร่วมโครงการเป็นลำดับที่ ๕๐ ซึ่งจังหวัดมีความพร้อมในค้ำงบประมาณ และสถานที่ก่อสร้างและได้รับพระพรทานพระราชนุญาตนั้น

จังหวัดพัทลุง ได้รับงบประมาณจากองค์การบริหารส่วนจังหวัด จำนวน ๗,๘๐๐,๐๐๐ บาท (เจ็ดล้านแปดแสนบาทถ้วน) เพื่อเป็นค่าก่อสร้างห้องสมุดประชาชน "เฉลิมราชกุมารี" ในเขตอำเภอ ศรีนครินทร์ และได้ทำสัญญาจ้างกับบริษัทที่ได้รับการว่าจ้างเรียบร้อยแล้ว จึงขอความอนุเคราะห์จากท่าน ได้โปรดพิจารณาขอพระราชทานแผ่นศิลาฤกษ์เพื่อดำเนินการอันเป็นสิริมงคลยิ่งต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

ขอแสดงความนับถือ

(นางสาวดวงใจ ช. บุญพันธ์)
รองผู้ว่าราชการจังหวัด ปฏิบัติราชการแทน
ผู้ว่าราชการจังหวัดพัทลุง

ศูนย์การศึกษาออกโรงเรียนจังหวัดพัทลุง

โทร ๐๗๔-๖๑๒๔๐๓

โทรสาร ๐๗๔-๖๑๓๔๐๑

คำสั่งจังหวัดพัทลุง

ที่ 216 / 2551

เรื่อง การเข้าเฝ้าฯ ทูลละอองพระบาท สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี

ตามที่จังหวัดพัทลุงได้รับพระราชทานพระราชมัญจาคิให้ห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” อำเภอศรีนครินทร์ จังหวัดพัทลุง เข้าร่วมโครงการเป็นลำดับที่ 90 และได้ขอพระราชทานพระราชวโรกาสเข้าเฝ้าฯ ถวายแผ่นศิลาฤกษ์เพื่อทรงพระสุหร่ายและทรงเจิม สำหรับนำมาประกอบพิธีเพื่อเป็นสิริมงคลในการก่อสร้างห้องสมุดดังกล่าว

บัดนี้ สำนักราชเลขาธิการแจ้งว่าสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี พระราชทานพระราชวโรกาสให้เข้าเฝ้าฯ ทูลเกล้าฯ ถวายแผ่นศิลาฤกษ์ ในวันพุธ ที่ 20 กุมภาพันธ์ 2551 เวลา 14.00 น. ณ ศาลาศิวลาภย์ สวนจิตรลดา จังหวัดได้แต่งตั้งให้บุคคลเข้าเฝ้าฯ จำนวน 8 ราย ตามคำสั่งที่ 186/2551 ลงวันที่ 8 กุมภาพันธ์ 2551 นั้น เนื่องจากบุคคลในลำดับที่ 4 ตามคำสั่งดังกล่าวไม่สามารถเดินทางไปเข้าเฝ้าฯ ได้ จึงขอแก้ไขคำสั่งและให้บุคคลต่อไปนี้เข้าเฝ้าฯ ตามวัน เวลา และสถานที่ ข้างต้น จำนวน 8 ราย ดังต่อไปนี้

1. นายสุเทพ โภมลกมร ผู้ว่าราชการจังหวัดพัทลุง
2. นายสมันต์ สุพรรณชนะบุรี นายกองตรีการบริหารส่วนจังหวัดพัทลุง
3. นายวิศาล วัชราคม ผู้อำนวยการศูนย์ศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดพัทลุง
4. นายจิต แก้วทิพย์ ผู้อำนวยการกองการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม องค์การบริหารส่วนจังหวัดพัทลุง
5. นายไพสอด พรหมเดช ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดบ้านนา
6. นางกัญญา ทวีสมรฐ ครูชำนาญการพิเศษ ศูนย์ศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดพัทลุง
7. นางสุภาณี อัครบวร ครูชำนาญการพิเศษ ศูนย์ศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดพัทลุง
8. นางแฉวี รอดไผ่ ยติคครูโรงเรียนวัดบ้านนา

ทั้งนี้ ให้ผู้มีรายนามข้างต้น ได้ปฏิบัติตามขั้นตอนการเข้าเฝ้าฯ โดยเคร่งครัด

สั่ง ณ วันที่ 15 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2551

(นายสุเทพ โภมลกมร)
ผู้ว่าราชการจังหวัดพัทลุง

คำกราบบังคมทูลฯ ของ นายสมชาย วงศ์สวัสดิ์
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ
ในวโรกาสเข้าเฝ้าทูลละอองพระบาทสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี
ทูลเกล้าฯ ถวายแผ่นศิลาฤกษ์ เพื่อทรงพระสุหร่ายและทรงเจิม
ห้องสมุดประชาชน "เฉลิมราชกุมารี" อำเภอศรีนครินทร์ จังหวัดพัทลุง
วันพุธที่ ๒๐ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๑ เวลา ๑๔.๐๐ น.
ณ ศาลาดุสิตาลัย

ขอพระราชทานกราบบังคมทูลทูลเกล้าทูลกระหม่อมของพระบาท ข้าพระพุทธเจ้า นายสมชาย วงศ์สวัสดิ์ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ และคณะผู้เกี่ยวข้องในการ จัดสร้างห้องสมุดประชาชน "เฉลิมราชกุมารี" อำเภอศรีนครินทร์ จังหวัดพัทลุง ซึ่งได้รับ พระราชทานพระวราทานุญาตให้เข้าร่วมโครงการเป็นลำดับที่ ๕๑ ต่างรู้สึกปลื้มปิติเป็นอันสูง ที่ได้เฝ้าละอองพระบาท ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมพระราชทานพระราชวโรกาส ให้ข้าพระพุทธเจ้า และคณะเข้าเฝ้าทูลละอองพระบาท ในวันนี้

ข้าพระพุทธเจ้า ขอพระราชทานทูลเกล้าทูลกระหม่อม ถวายแผ่นศิลาฤกษ์เพื่อ ทรงพระสุหร่ายและทรงเจิม สำหรับนำไปประกอบพิธีวางศิลาฤกษ์ เพื่อเป็นสิริมงคลแก่ห้องสมุด ประชาชนสืบต่อไป ทั้งนี้ได้กำหนดพิธีวางศิลาฤกษ์ ณ ห้องสมุดประชาชน "เฉลิมราชกุมารี" อำเภอศรีนครินทร์ จังหวัดพัทลุง ในวันพฤหัสบดีที่ ๒๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๑

ในวโรกาสอันเป็นมงคลนี้ ข้าพระพุทธเจ้าขอพระราชทานเบิก นายสมบัติ สุวรรณพิทักษ์ ผู้อำนวยการสำนักบริหารงานการศึกษาออกโรงเรียน ทูลเกล้าฯ ถวาย ผศ.คณิศร ตันติคำ OTOP ของจังหวัดพัทลุง นางแก้ว รอดไม่ ทูลเกล้าฯ ถวายเงินโดยเสด็จ พระราชกุศลตามพระราชอัธยาศัย จำนวน ๑ แสนบาท และคณะกรรมการจังหวัดนพบุรีศรีนครนิโครธา ๘๐ พรรษา จัดกิจกรรมถวายแด่ "พ่อของแผ่นดิน" ระหว่างวันที่ ๑ - ๒๒ พฤศจิกายน ๒๕๕๐ โดยมีผู้ร่วมกิจกรรม จำนวน ๑๕ คน ระยะทางการวิ่งจากอำเภอแม่สาย จังหวัดเชียงราย สิ้นสุด ที่อำเภอสุโขทัย - สต. จังหวัดนราธิวาส ทูลเกล้าฯ ถวายเงินซึ่งประชาชนได้ร่วมบริจาค ตลอดจนเส้นทางวิ่งในนามจังหวัดพัทลุง จำนวน ๑ แสนบาท โดยเสด็จพระราชกุศล ตามพระราชอัธยาศัย

ด้วยเกล้าด้วยกระหม่อม

ราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ทูตของพระบาทสมเด็จพระมหากษัตริย์บรมราชูปถัมภ์ สมณบรมราชกุมารี

เสด็จเยือนต่างประเทศ เพื่อทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ และทรงเงิน

ห้องสมุดประชาชน "เฉลิมราชกุมารี" อำเภอศรีนครินทร์ จังหวัดพัทลุง

วันพุธที่ ๒๐ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๑ เวลา ๑๔.๐๐ น.

ณ ศาลา ดุสิตาลัย

๑. ผู้เข้าเฝ้าฯ เดินทางถึงสถานที่เข้าเฝ้าฯ พร้อมกันก่อนเวลาเสด็จฯ ไม่น้อยกว่า ครึ่งชั่วโมง (๑๓.๓๐)
๒. เจ้าหน้าที่กรมวังจะทำการชี้แจงและซักซ้อมพิธีเข้าเฝ้าฯ
๓. ทมตั้งพระทนต์มหาดุสิตฯ สมณบรมราชกุมารี และตั้งพระวรคตัมถึงศาลาดุสิตาลัย
๔. รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ กราบบังคมขุดการเข้าเฝ้าฯ
๕. ทมตั้งพระทนต์มหาดุสิตฯ สมณบรมราชกุมารี ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้เสด็จฯ ทรงเงินโดยเสด็จพระราชกุศล
ซึ่งทางเจ้าหน้าที่กรมวังจะจัดวางไว้แล้ว
๖. ผู้ว่าการจังหวัดพัทลุง เข้าเฝ้าฯ รับเสด็จฯ เพื่อไปประกอบพิธียังห้องสมุด
ตามวัน เวลา ที่กำหนด
๗. ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ ขุดเกล้าฯ ถวายทวงมาลัยข้อพระกร
๘. ผู้อำนวยการสำนักบริหารงานการศึกษาเอกชน ขุดเกล้าฯ ถวาย กระเช้าเสด็จฯ ถวาย
กินค้ำ OTOP
๙. นางแก้ว รอดไฟ อดีตครูโรงเรียนวัดบ้านนา (ขุดเกล้าฯ ถวายเงินโดยเสด็จ พระราชกุศล
๑๐. คณะกรรมการจัดกิจกรรมวันเฉลิมพระเกียรติ ๘๐ พรรษา ถวายแด่ "พ่อแห่งแผ่นดิน"
(ขุดเกล้าฯ ถวายเงินโดยเสด็จพระราชกุศลตามพระราชอัธยาศัย จำนวน ๑๐๐,๐๐๐ บาท)
เสร็จพิธีการ เดินทางกลับ

หมายเหตุ การแต่งกาย เครื่องแบบปกติขาว (สวมปลอกแขนสีดำ ไว้ทุกข์) หรือตาดกนินม

ที่ ศบ 0210/๑๗56

ศาลากลางจังหวัดพัทลุง
ถนนราชมศวร์ อำเภอเมืองพัทลุง 93000

25 กุมภาพันธ์ 2551

เรื่อง วางศิลาฤกษ์ห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” อำเภอศรีนครินทร์ จังหวัดพัทลุง

เรียน

สิ่งที่ส่งมาด้วย กำหนดการพิธีวางศิลาฤกษ์ห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” จำนวน 1 ฉบับ

ด้วยจังหวัดพัทลุง ได้รับพระราชทาน พระราชทานอนุญาตให้ห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” อำเภอศรีนครินทร์ จังหวัดพัทลุง เข้าร่วมโครงการห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” เป็นลำดับที่ 90 และ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ได้พระราชทาน พระราชวโรกาส ให้เข้าเฝ้าฯ ทูลเกล้าฯ ถวายแผ่นศิลาฤกษ์ เพื่อทรงพระสุหร่าย และทรงเจิมสำหรับนำมาประกอบพิธี เมื่อวันที่ 20 กุมภาพันธ์ 2551 ณ ศาลาดุสิดาลัย สวนจิตรลดา โดยกำหนดให้มีพิธีวางศิลาฤกษ์ ในวันพฤหัสบดีที่ 28 กุมภาพันธ์ 2551 เวลา 09.39 น.

เพื่อเป็นเกียรติในพิธีวางศิลาฤกษ์ห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” จึงขอเรียนเชิญท่าน เข้าร่วมพิธีตามกำหนดการดังแนบ ณ ห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” บริเวณโรงเรียนวัดบ้านนา อำเภอศรีนครินทร์ จังหวัดพัทลุง

จึงเรียนมาเพื่อทราบ

ขอแสดงความนับถือ

(นายสุเทพ โคมลภมร)
ผู้ว่าราชการจังหวัดพัทลุง

ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดพัทลุง

โทร. 074 - 612403

โทรสาร 074 - 613401

กำหนดการ

พิธีวางศิลาฤกษ์ ห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี”

อำเภอศรีนครินทร์ จังหวัดพัทลุง

วันพฤหัสบดีที่ 28 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2551 เวลา 09.39 น.

- เวลา 8.00 น. - ข้าราชการ เจ้าหน้าที่ นักเรียนนักศึกษา ประชาชน พร้อมกัน ณ บริเวณพิธี
- เวลา 8.30 น. - ผู้ว่าราชการจังหวัดพัทลุง ประธานในพิธี ถึงบริเวณพิธี
- เวลา 8.39 น. - ผู้ว่าราชการจังหวัดพัทลุง ประธานในพิธี ประกอบพิธีบูชาพระรัตนตรัย
- พิธีสงฆ์
- เวลา 9.29 น. - ประธานในพิธีดำเนินการ
- จุดเทียนบูชาฤกษ์
 - เปิดทองแผ่นศิลาฤกษ์
 - ดอกเข็มมงคล 9 คัน
- เวลา 9.39 น. - พระสงฆ์เจริญชัยมงคลคาถา
- วงปี่พาทย์บรรเลงเพลงมหาฤกษ์
 - ประธานในพิธี
 - วางแผ่น อิฐ ทอง นาค เงิน
 - วางคัลบันพรัตน์
 - วางแผ่นศิลาฤกษ์
 - ไปรยข้าวตอก ดอกไม้ เหริยธูเงิน เหริยธูทอง ลงศิลาฤกษ์ทับ
 - ประธานสงฆ์ ประพรมน้ำพระพุทธมนต์ และ ไปรยทรายเสก
 - พระสงฆ์ รับถวายไทยธรรม แล้วอนุโมทนา
 - ประธานในพิธีกรวดน้ำและรับพร
- เวลา 10.00 น. - การแสดงของนักเรียนวิทยาลัยนาฏศิลป์พัทลุง
- การแสดงของนักเรียนโรงเรียนวัดบ้านนา อ.ศรีนครินทร์
 - ผู้เข้าร่วมพิธีขมนิพนธ์สการ ตามอัฐยาศัย

หมายเหตุ การแต่งกาย เครื่องแบบปกติขาวไว้ทุกข์ กากีคอทับ ชุดสุภาพไว้ทุกข์

ที่ รก ๐๐๐๘/ ๒๑๘๘

สำนักพระราชเลขานุการ
สวนจิตรลดา กทม. ๑๐๓๐๓

๑๖ มิถุนายน ๒๕๕๒

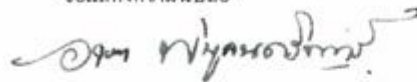
เรื่อง เสด็จ ฯ ไปทรงเปิดห้องสมุดประชาชน "เฉลิมราชกุมารี" อำเภอศรีนครินทร์ จังหวัดพัทลุง
เรียน นายกองค้ำกรวยบริหารส่วนจังหวัดพัทลุง
อ้างถึง หนังสือที่ พท ๕๑๐๐๘/๘๖ ลงวันที่ ๑๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๒

ตามที่มีหนังสือขอให้นำความกราบบังคมทูลเชิญสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จ ฯ ไปทรงเปิดห้องสมุดประชาชน "เฉลิมราชกุมารี" อำเภอศรีนครินทร์ จังหวัดพัทลุง ส่วนจะเป็นวันและเวลาใดสุดแต่จะทรงพระกรุณาโปรดเกล้า ฯ ความแจ้งอยู่แล้ว นั้น

ได้นำความกราบบังคมทูลทราบฝ่าละอองพระบาทแล้ว ทรงรับเชิญเสด็จ ฯ ระหว่างวันที่ ๓ - ๕ พฤศจิกายน ๒๕๕๒ ส่วนจะเป็นวันและเวลาใด ขอได้ติดต่อกับเจ้าหน้าที่กองพระราชพิธี สำนักพระราชวัง (โทร. ๐๒ ๒๒๑๘๐๖๒) และเจ้าหน้าที่กรมราชองครักษ์ (โทร. ๐๒ ๒๘๑๓๒๓๔๕) เพื่อร่วมกันพิจารณาจัดทำกำหนดการโดยตรงต่อไปด้วย

จึงเรียนมาเพื่อทราบ

ขอแสดงความนับถือ

(คุณหญิงอารยา พิบูลนครินทร์)

ราชเลขานุการในพระองค์สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี

กองงานในพระองค์สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ

สยามบรมราชกุมารี

โทร. ๐๒ ๒๘๐ ๑๖๔๐-๑ โทรสาร. ๐๒ ๒๘๐ ๑๖๓๖

เว็บไซต์ : www.ohmpps.go.th

ที่ พท 0016.37 - 2629

ศาลากลางจังหวัดพังงา
ถนนราชมศวร์ พท 93000

๕๖๖๐ กรกฎาคม 2552

เรื่อง การจัดตั้งห้องสมุดประชาชน "เฉลิมราชกุมารี" อำเภอศรีนครินทร์ จังหวัดพังงา

เรียน

สิ่งที่ส่งมาด้วย ประกาศจัดตั้งห้องสมุดประชาชน "เฉลิมราชกุมารี" อำเภอศรีนครินทร์ จำนวน 1 ฉบับ

ด้วย จังหวัดพังงาได้ประกาศจัดตั้งห้องสมุดประชาชน "เฉลิมราชกุมารี" อำเภอศรีนครินทร์ เพื่อสนองพระราชปณิธานและแนวทางพระราชดำริในการส่งเสริมการศึกษาสำหรับประชาชนของสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี รวมทั้งการตระหนักในความสำคัญของการจัดการศึกษาทุกรูปแบบ โดยการจัดตั้งแหล่งความรู้ บริการนักเรียน นักศึกษาและประชาชน เพื่อจัดกระบวนการเรียนรู้ภายในชุมชน เพื่อให้ชุมชนมีการจัดการศึกษา มีการแสวงหาสรรพความรู้และข้อมูลข่าวสารต่างๆ ทุกๆ ด้านจากห้องสมุดประชาชน

จังหวัดพังงาขอส่งประกาศจัดตั้งห้องสมุดประชาชนดังกล่าว มาเพื่อขอความอนุเคราะห์ ประชาสัมพันธ์ให้ทราบโดยทั่วกัน

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

ขอแสดงความนับถือ

(นายวิญญู ทองสกุล)
ผู้ว่าราชการจังหวัดพังงา

สำนักงาน กคน. จังหวัดพังงา

โทร 0-7461-2403

โทรสาร, 0-7461-3401

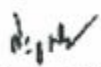
ประกาศจังหวัดพัทลุง

เรื่อง การจัดตั้งห้องสมุดประชาชน "เฉลิมราชกุมารี" อำเภอศรีนครินทร์

สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ได้พระราชทานพระราชนุญาตให้การ
จัดสร้างห้องสมุดประชาชน "เฉลิมราชกุมารี" อำเภอศรีนครินทร์ จังหวัดพัทลุง เข้าร่วมโครงการ
ห้องสมุดประชาชน "เฉลิมราชกุมารี" เป็นลำดับที่ 90

เพื่อสนองพระราชปณิธานและแนวทางพระราชดำริในการส่งเสริมการศึกษาสำหรับ
ประชาชนของสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี รวมทั้งการตระหนักในความสำคัญ
ของการจัดการศึกษาทุกระดับ โดยการจัดตั้งแหล่งความรู้ บริการนักเรียน นักศึกษาและประชาชน
ทั่วไป รวมทั้งเพื่อจัดกระบวนการเรียนรู้ภายในชุมชน เพื่อให้ชุมชนมีการจัดการศึกษา มีการแสวงหา
สรรพความรู้และข้อมูลข่าวสารต่าง ๆ ทุก ๆ ด้านจากห้องสมุดประชาชน จึงประกาศจัดตั้งห้องสมุด
ประชาชน "เฉลิมราชกุมารี" ขึ้น โดยใช้ชื่อว่า ห้องสมุดประชาชน "เฉลิมราชกุมารี" อำเภอ
ศรีนครินทร์ ตั้งอยู่ที่ถนนสายศรีวัง-พัทลุง หมู่ที่ 3 ตำบลบ้านนา อำเภอศรีนครินทร์ จังหวัดพัทลุง
ตั้งแต่วันที่ 1 กรกฎาคม 2552 เป็นต้นไป

ประกาศ ณ วันที่ 16 กรกฎาคม พ.ศ. 2552

(นายวิญญู ทองสกุล)
ผู้ว่าราชการจังหวัดพัทลุง

ที่ รล ๑๐๐๘/๗๕๓

สำนักราชพิธีการ

สวนจิตรลดา กทม. ๑๐๓๐๓

๑/ กันยายน ๒๕๕๒

เรื่อง พระราชทานพระราชานุญาต
เรียน นายกองดีการบริหารส่วนจังหวัดพัทลุง
อ้างถึง หนังสือที่ พท ๕๑๐๐๘/๘๔๕ ลงวันที่ ๑๐ กันยายน ๒๕๕๒

ตามที่ มีหนังสือขอให้นำความกราบบังคมทูลสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ขอพระราชทานพระราชานุญาตจัดทำเข็มอักษรพระนามาภิไธย "ส.ธ." จำนวน ๑๒๐ อัน เพื่อพระราชทานแก่คณะทำงานและผู้มีอุปการคุณ ดังแบบที่แนบถวายไป และฉายพระรูปร่วมกับคณะทำงานและผู้มีอุปการคุณ จำนวน ๓ ชุด ในโอกาสเสด็จพระราชดำเนินไปทรงเปิดห้องสมุดประชาชน "เฉลิมราชกุมารี" อำเภอศรีนครินทร์ จังหวัดพัทลุง ระหว่างวันที่ ๓ - ๕ พฤศจิกายน ๒๕๕๒ ความแจ้งอยู่แล้ว นั้น

ความทราบฝ่าละอองพระบาทแล้ว พระราชทานพระราชานุญาต
จึงเรียนมาเพื่อทราบ

ขอแสดงความนับถือ

(คุณหญิงอารยา พิบูลนครินทร์)

ราชเลขานุการในพระองค์สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี

กองงานในพระองค์สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี

โทร. ๐๒ ๒๘๐ ๑๖๔๐ - ๑ โทรสาร. ๐๒ ๒๘๐ ๑๖๓๕

เว็บไซต์ : www.ohmpps.go.th

คณะผู้จัดทำ

ที่ปรึกษา

๑. นายสนั่น	สุพรรณชนะบุรี	นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดพัทลุง
๒. นายสมทบ	กรดเต็ม	ผู้อำนวยการสำนักงาน กศน. จังหวัดพัทลุง
๓. นายจิต	แก้วทิพย์	ผู้อำนวยการกองการศึกษาฯ และวัฒนธรรม
องค์การบริหารส่วนจังหวัดพัทลุง
๔. นางสาวอภิมุข	ศรีสมัย	รองผู้อำนวยการสำนักงาน กศน. จังหวัดพัทลุง
๕. ผู้อำนวยการศูนย์การศึกษาฯ	นอกกระบวนและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอทุกอำเภอ	

ตรวจสอบข้อมูล

๑. นายแปลก	พัชรคำรงกุล	๖. นายจิต	แก้วทิพย์
๒. นายสมพร	คำยศ	๗. นางกัญญา	ทวีเศรษฐ
๓. นายเบ็รื่อง	ประชาชาติ	๘. นางกฤษณา	จินตาคม
๔. นายอ้อม	ประนอม	๙. นายสันติย์	เพชรภาพ
๕. นายวิจิตร	คำประสิทธิ์	๑๐. นางสุภาณี	อัครบวร

ค้นคว้า/เรียบเรียงข้อมูล

๑. นางนารีรัตน์	ทับชุม	๗. นางจันทร์จิรา	คำแก้วหล่อ
๒. นางอำไพ	มณีโรจน์	๘. นางสาววาสนา	บุญเจริญ
๓. นางสาวยุพิน	นิยมชุม	๙. นางสาวนันทนา	เมฆประสิทธิ์
๔. นางสาวกรรณิการ์	เส้นศิหัยะ	๑๐. นางอรไท	จันทร์น้อย
๕. นางสาวบุหงา	ณ สุวรรณ	๑๑. นางสาวเพ็ญประภา	เพชรจันทร์
๖. นางจำเรียง	เซ่งเต็ม	๑๒. นางธัญชนก	โกชนุกุล

พิมพ์ค้นฉบับ

นางสาวนันทนา	เมฆประสิทธิ์
นางสาวเพ็ญประภา	เพชรจันทร์

หน่วยงานที่จัดทำ

- องค์การบริหารส่วนจังหวัดพัทลุง
สำนักงาน กศน. จังหวัดพัทลุง

ออกแบบ-จัดพิมพ์

- บริษัท บลูอิมเมจ จำกัด
๐-๘๔๔๖-๔๔๐๑-๒

องค์การบริหารส่วนจังหวัดพัทลุง

ถนนสุรินทร์ อำเภอเมือง จังหวัดพัทลุง 93000

โทรศัพท์ 0-7461-7081, 0-7461-1603 www.phatthalungpaa.go.th